

İspanyada harb tekrar kanlı bir safhaya girdi

Cumhuriyetçiler 30 bin kişinin artık harb edemeyecek bir hale getirildiğini iddia ediyorlar

Hükümetçilerin geçmiş oldukları Ebre nehri üzerinde büyük bir köprü Paris, 30 (Hususi) — Valensiya ve Bar-yetçilerin taarruzları muvaffakiyetle in-selondan gelen son haberlerde cumhuri- (Devamı 3 üncü sayfada)

Kadınlarımızın belediye seçimine geniş mikyasta iştirakleri temin edilecek

Hazırlanan talimatname meclislere seçilecek âzaların evsafı bakımından mühim esasları ihtiva etmektedir

Ankara, 30 (Hususi) — Parti umumî işliğinde müstemirren içtima ederek bu idare heyeti bu hafta genel sekreterin re- (Devamı 10 ncu sayfada)

Adliye sarayı davası

Gazeteciler dün İstanbul ceza evine giderek tarihi olduğu iddia edilen binalarda müddeiumumînin huzur ile tedkikat yaptılar

(Yukarıda) gazeteciler ve müddeiumumî Hikmet Onat cezaevinin kapısında, (aşa-ğıda) harb cezaevinde, cezalarını hiç bir medenî memlekette hiç bir mahpusun ge-çirmediği şerait içinde geçiren mahkûmlar. (Yazısı 5 inci sayfada)

Yeni jandarma sübaylarımız vazife başında

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya mezunlara hitaben mühim bir nutuk söyledi

Ankara, 30 (Hususi) — Bugün öğleden sonra saat 16,30 da Jandarma sübay oku-lunda diploma tevzi merasimi yapıldı. (Devamı 10 ncu sayfada)

Misli görülmemiş korkunç bir cinayet

Kestiği adamın başını koltuğunda taşıyan cani

Dün Bakırköy kazasına bağlı Lit-ras köyü ile Avas köyü arasında son senelerde emsali-ne nadir tesadüf edilen çok feci bir cinayet olmuş, Os-man adında bir genç arkadaşı Meh-medîn başını kes-kin bir bıçakla ta-mamen kesip ko-parmıştır.

Emine Gülsen

Vak'ının tafsilâtı şudur: (Devamı 10 ncu sayfada)

Izmirde bir facia

Biri 2 yaşında, diğeri 6 aylık iki çocuk çırpına çırpına yandılar

İzmir 30 (Hususi) — Kuşadasının Çam-lık istasyonu civarında Kırıkünel mev-kiinde çıkan yangın bir facia ile netice- (Devamı 10 ncu sayfada)

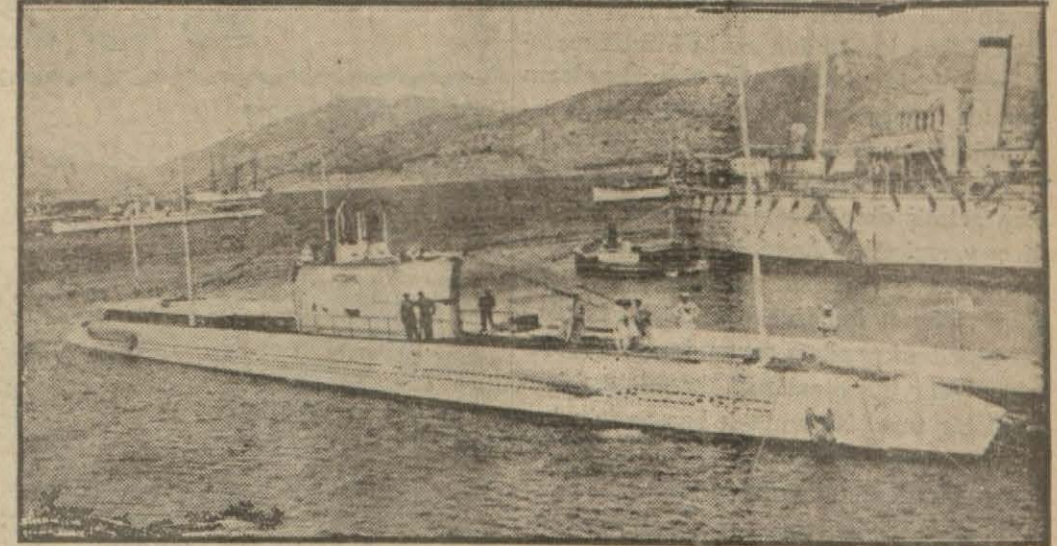
15 inci yıl madalyası

C. H. P. Genel Sekreterliğinden: Cumhuriyetin 15. inci yıldönümü hatırası olarak, bir tarafında Büyük Önderimiz Atatürk'ün kabartma bir resimleri ile Altı ok, diğer tarafında Cumhuriyetin 15. inci yılını tesbit eden yazı bulunmak üzere Partimizce bir madalya yaptırılacaktır. San'at-kârlarımızın, açtığımız bu müsabaka-ya iştirakleri ve hazırlayacakları nü-muneleri Ağustosun onuna kadar C. H. P. Genel Sekreterliğine gönderme-leri rica olunur.

Giridde asayiş iade edildi, dağlara kaçan âsiler dağıldılar

Son müsademede 3 kişi yaralandı, âsiler arasında bir de doktor var

Venizelosun yeğeni de yakalandı, Girid adasının her tarafından Atınaya takbih telgrafları gönderildi

Bundan evvelki Girid isyanında ada önünde toplanan Yunan harb gemilerinden bir kaç

Atina, 30 (Hususi) — Hükümet tara-rın kâmilten tenkil edildiği ve sükûnun fından neşredilen bir tebliğde isyancıla- (Devamı 2 nci sayfada)

Suriyede Türk dostluğu, Türk taraftarlığı artıyor

Son günlerde Şam Trablusunda da Türkiye lehinde başgösteren hareket Lübnan politikacılarını da ayaklandırdı, parlamentoda istizahlar yapıldı

Şam, 27 (Hususi muhabirimiz yazı-yor) — Şimdiki halde Şam, Hatay işle-rine uzaktan seyirci olmak ve orada yapı-lan her şeyi beğenmemekle meşguldür. Arablara karşı fena muameleler yapılmakta olduğuna dair gazetelerde hergün başka türlü bir hikâye görülüyor. Bu hikâyeler arasında müezzinlerin arabca ezanlar okumaktan menedilmeleri, fes-giyenlerin Türkler tarafından fena mua-meleye uğramaları gibi şeyler vardır. «Fes» in adı da «Arab serpuşu» oldu-l Türkler şapka ve kasket giymekte devam ediyorlarmış. Hattâ şimdikiye kadar Ale-vilerden şapka ve kasket giyenler pek az olduğu halde şimdi onlar da Türklerle iltihaka başlamışlar ve harıl harıl şapka satın alıyorlarmış. Sultan Mecidin vak-tile Yunanlılardan alıp başına geçirdiği (Devamı 5 inci sayfada)

Adliyede yenilikler

Ağırceza suçlarında jüri usulünün kabulü için tedkikat yapılıyor

Jüri usulü kabul edilirse evvelâ Ankara, İstanbul, İzmir, Adana gibi büyük şehirlerde tatbik olunacak

3005 numaralı meşhud suçların muha-keme usulü kanunu ağır cezalı suçlara da teşmil edildikten sonra, Adliye Vekâleti, birçok medenî memlekelerde oldu-ğu gibi, ağır cezalı suçların muhake-mesinde jüri usulünün ihdas edilme-i için tedkikler yapmağa başlamıştır. Jüri usulü ihdasına aid olmak üzere bir de proje hazırlanacaktır. Bu projede, jüri-nin kaç kişiden tereküb edeceği ve jüri heyetine seçileceklerin haiz olmaları icab eden evsaf vesaire de gösterilecektir. Yapılan tedkikler müsbet netice verirse (Devamı 10 ncu sayfada)

Terfi eden adliyecilerimiz

Adliye terfi listesinin metnini 10 uncu sayfada bulacaksınız

Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu

Hergün

Girideki isyan
Hareketi münasebetile

Yazan: Muhittin Birgen

On sekizinci ve on dokuzuncu asırlarda isyanlar moda halinde idi; o zamanlar, meydana hakikaten halk kütlelerini isyanlara sevkeden sebepler çoktu; fakat, isyanın moda halinde oluşu, isyan sebeplerinin çokluğundan ziyade isyanlarda muvaffakiyet ihtimallerinin kuvvetli oluşu idi. On dokuzuncu asrın ikinci yarısından sonra bir taraftan isyan sebepleri azaldı, diğer taraftan da isyanlarda muvaffakiyet ihtimalleri eski kuvvetlerini kaybettiler. Asker ve zabıta teşkilâtı tekemmül ettikçe, bilhassa bunların ellerinde isyan hareketlerine karşı kullanılan teknik âletler mükemmelleştikçe artık isyanlarda kolay kolay muvaffak olmanın kapıları kapanmaya başladı. Ordu tarafından yapılan bir isyanın muvaffak olması belki mümkün, fakat halk tarafından yapılan isyanların neticesi daima hezimet halini aldı. Cihan harbinden sonra birçok memleketlerde birçok isyanlar oldu; bunların arasında yegâne muvaffak olan Rus isyanıdır ki o da ordunun bittiği ve Çarlığın tamamen çürüdüğü bir devrde vukua gelmiş olduğu için muvaffak bir netice vermiştir. Anadolu'nun İstanbulu karşı yaptığı hareket, isyan şeklinde değildir. Kendi kendine çöküp gitmiş olan bir otoritenin enkazı arasından millet namına yeni bir otoritenin kurulması için millî bir teşkilâtın tek başına işin başına geçmesi ve tedricî iltihaklarla yeniden bir devlet kurmasıdır.

Bunları söylemekten maksadımız şudur: Giride Atina hükümetine karşı bir isyan hareketine kalkan ve yirmi dört saat içinde mağlûb olan insanlar, yirminci asrın bu hususiyetini anlamaktan âciz, eski kafalı, sergerde ruhlu politikacılar başka bir şey değildi. Venizelos, silâh ve komplo kuvvetile değil, dil, cerbeze ve siyaset kuvvetile hareket ettiği zaman nasıl muvaffak olmuştuysa komplo kuvvetile hareket ettiği zaman da o kadar kolay mağlûb edilmişti. Bu defaki Girid komplocuları, bu mısafî de hatırlamamışlar ve hakikaten abdalca bir isyan tecrübesine girişmişlerdir.

★

Yirminci asırda halkı isyana teşvik etmek herhalde akıllık eseri değildir. Bu gibi hareketleri yapanlarda siyasî ihtirasın gözleri tamamen dumanla kapamış olması lazımdır. Çünkü bugün dünyada hiçbir devlet yok ki, hiçbir rejim yoktur ki kütile ile meşgul olmasın. En soldaki diktatörden en sağdaki diktatöre kadar bütün otoriter rejimler ve bütün merkez demokrasileri, kendilerini tutabilmek için her zaman ve daima kütile ile meşgul oluyorlar. Dünyada hiçbir zaman kütile menfaatleri zamanımızda olduğu kadar kuvvetle himaye edilmiş değildir. Evet, otoriter rejimlerde de, demokratik cemiyetlerde de, muhtelif bakımlardan bir nevi imtiyaz sahibi insanlar göze çarparlar; bunlar, kütileye nisbetle kolay ve geniş bir refaha sahib olurlar ve ekseriya bu geniş ve kolay refaha da tamamen lâ-yık olmuş değillerdir. Fakat, bu hal, kütlenin ihmal edilmiş olması değildir. Çünkü dünyada, nerede olursa olsun, kütile kuvvetle himaye ediliyor. Şu halde, bu kütileye hitab ederek onu isyana sevk etmek istemek budalalıktır.

İspanya, ordu ile bir isyan yaptı; görünüşe nazaran, bu isyanın kolay muvaffak olması lazımdır. Cumhuriyet İspanyasının hâlâ mukavemet etmekte olması da gösterir ki İspanyadaki ordu isyanı, kütileyi kendisi ile birlikte bulmamıştır. Böyle bir isyanı Allah hiçbir milletin başına vermesin: İki buçuk senedir devam ediyor ve İspanyayı harabeye çevirdi. Cumhuriyetçi ve sol İspanya senelerce çalışsa İspanyayı bu kadar tahrib edemezdi. Nitekim, askeri, fasist İspanya da elinde balta ile yarım asır İspanyayı yıkmak istese bu kadar felâket ve sefalet yağmı vücade getiremezdi!

★

Yunanistana bu defa da geçmiş olsun. Bu memleketi politikacıların mücadele meydanı yapmaktan kurtarıp ona sükûn içinde çalışma ve inkişaf etme imkânları veren yeni rejim, bu eski kafalı sergerde hareketini çabukca bastırdı ve şimdi, zamane istilâhile, temizlik yapacaktır. Bu temizlik esasında bir takım kurulların

Resimli Makale:

≡ İlk ve son delil.. ≡

Mühim bir meselede arkadaşlarımızla ihtilâfa mı düştünüz? Onu ikna etmek mi istiyorsunuz? Yalnız size doğru görünen sebepleri değil, onun anlayacağı ve göreceği delilleri de sayınız.

İnsanın beş duygusundan ilk olarak işliyen gözdür, muhakeme biraz geç olarak harekete gelir, bunun içindir ki insan her şeyden ziyade gözünün gördüğü delile inanır, muhakemeyi yapmayı sonraya bırakır..

SÖZ ARASINDA

Mikrobları
30,000 defa
Büyülden âlet

Alman mühendisleri tarafından icad edilen şu mikroskop, muayene edilecek şeyi 30 bin defa büyültmektedir. Eski mikroskoplar 20 bin defa büyültüyorlardı.

"Affedersiniz, ben kimim?,"

Londrada gayet şık, gözünde monokl, elinde altın baston bulunan otuz yaşlarında bir İngiliz delikanlısı, her önüne gelene:

— Affedersiniz, ben kimim?.. diye sormuş, bunu görenler, polisi haberdar etmişler.

Şifa yurduna kaldırılan zavallının hafızasını kaybetmiş olduğu anlaşılmiştir. Şimdi sıkı bir tedavi altında bulunan yakışıklı delikanlıya, hafızasını canlandırarak usuller tatbik olunmaktadır.

yanında bir kısım yaşın da yaması ihtimali vardır. Fakat, ne çare, bunu Yunanistanın selâmeti istiyecektir. Yirminci asırda halkın vicdan ve şuuruna yaşıyan hiçbir rejimin ömrü olamaz. İsyarla iktidar mevkiini ele geçirmek isteyenler, nihayet postlarını, lüzumsuzca kumara atmış insanlar olurlar. Yirminci asrın bütün tecrübeleri şunu göstermiştir ki muvaffak ve hattâ haklı bir isyanın temin edeceği fayda, sebep olacağı sefalet yağınlarına nisbetle hiçbir şeydir!

Zamanımız insanlarının rahat yaşamaları için bu hakikati anlamaları şarttır.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkrâ
Vazgeçtim

Hükümdarlardan birinin bir gözü körmüş. Zamanın en meşhur hekimini buldurmuş:

— Sen, demiş, benim görmiyen gözümü açacaksın, bunu yapamadığın takdirde cezanı idamdır.

Hekim, zeki bir adammış:

— Hayhay demiş, gözünü açamazsam beni idam ediniz, fakat bu tek gözünüzü açmam için evvelâ ötekini de kör etmem lazımdır.

— Ya iki gözüm de kör kalırsa?

— Beni idam ettirirsiniz!

Hükümdar bir an düşünmüş:

— Vazgeçtim, demiş, tek gözlü kalıyım!

Avam Kamarasına
İlk defa giren
Sinemacılar

Her şeyde titizlik derecesine varan muhafazakarlıklarla öğünen İngilizleri, sinemacılık mağlûp etmiş bulunuyor. Kuruluşundanberi ilk defa olarak, İngiliz Avam Kamarasına filmciler sokulmuştur. Sinemacılar, burada terbiyevî ve vesika mahiyetini haiz filmler çekmişlerdir. Avam Kamarası reisinin ne suretle işe başladığını, mebusların tavır ve hareketini gösteren bu filmler, kültür müesseselerinde, mekteplerde gösterilmektedir.

Resmimiz, Avam Kamarası reisini salona girerken gösteriyor.

Romanya askerleri
şıklaşıyor!

Rumen askerlerinin daha şık görünmeleri için tedbir alınmaktadır. Bundan böyle askerlerin saçları kesilmeyecek, sakal bırakmak ihtiyarı olacaktır. Sübay-

17 katlı apartmanın
Tepesinde sevgilisini
Bekliyen azılı âşık

Nevyorkta 21 yaşlarında bir Amerika- lı âşık, sevgilisinin kendisine yüz vermesinden müteessir olarak, 17 katlı bir apartmanın en üstüne çıkarak yangın duvarının kenarına oturmuş. Kız kardeşinin bütün ricalarına rağmen: «Bırak beni, yoksa kendimi atarım!» tehdidinde bulunmuştur. Polisler, itfaiye neferleri bütün gayretlerine rağmen, azılı âşığı o tehlikeli yerden indirememişlerdir. Bunun üzerine, bütün Nevyork muntakalarına haberler gönderilerek, âşığın sevgilisi aranmıştır. Kız bulunduğu takdirde, delikanlının bu tehlikeli vaziyetten kurtarılacağı sanılmaktadır.

Meksika muallimleri
silâh istiyorlar

Meksikada hocalar, bir istida ile hükümetle müracaat ederek, her mektebe 50 tüfek ve 5000 fişek dağıtılmasını, muallimlerin her birine de tabanca taşımak müsaadesinin verilmesini rica etmişlerdir. Buna sebep de: Her ay, üç hocanın haydutlar tarafından öldürülmesidir.

Eski sahne yıldızı açığı oldu

Vaktile, güzelliği, cana yakınlığı ile şöhrat bulmuş olan Macar artistlerinden Mary Thury, şimdi Londrada bulunmakta ve açlık etmektedir. Orta mektebini bitiren kızını da İngilizce öğrensin diye bir ailenin yanına orta hizmetçisi diye vermiş, kendisi de bu ailenin açısı olmuştur.

lar, bir doktor raporu olmak şartıyla, monokl takacaklardır.

Sözün Kısası

Eskiye rağbetin
Derecesi var

E. Talu

Belediye bir cadde mi açacak?
— Orada vaktile Korkud sultanın torunları çelik çomak oynarlarmış.. Nemenemâ Çelebinin darülkürasının pencere-leri oraya bakarmış.. binaenaleyh o sokakın olduğu gibi kalması lazımdır!
Diye bir vaveylâ..

Şehrin manzarasını kirleten külüstür bir ahşab berhanenin hem estetik, hem de teşkil ettiği tehlike bakımlarından yıkılmasına mı karar verilmiş?

— Aman, sakın ha! O bina, Karakuşun mahkeme binasıdır. Feşmekân paşanın Kazıklıoba seferinden dönüşi idam fermanı o konağın içinde okundu idi.. böyle tarihî binaya kıymak cinayettir!

Diye bir yaygara..

Muslukları kopmuş, yalağı çöp teneke- sine dönmüş, kitabesi bin yıldır silinmiş.. yolun orta yerinde hergün bir kaza ve belâya sebep olan yıkık bir çeşme mi kaldırılıyor?

— Nasıl olur? Cellâd Ak Ömerin hayratı şerifesi.. onun kitabesini vaktile şair Gurabî nazmetmiş, hattat Yeminzade de hâkkeylemişti.. böyle nefis esere dokunulur mu?!

Diye bir feryad!

Şu köhne İstanbul, araştırırsanız, her taş elbette ki yüzlerce yılın bergüzarıdır. Tarihi bu derece eski ve zengin bir şehrin, şu halde hiçbir noktasına el sürmemeli, onu zamanın mahvedici, kül edici tesirine olduğu gibi terketmelidir.

Fakat İstanbul denilen cenneti, müfrit muhafazakar birkaç köhnelik meftununun hatırı için de mezbeleye çeviremeyiz.

Yüksek kıymetleri beynelmilel hakemlerle tesbit edilmiş olan gerçekten tarihi âbideler müstesna.. öteki çörçörler, molozlar, sadece zamanın eline bırakılamaz. Onları ortadan kaldırıp İstanbulu medenî bir manzara vermek, medenî insanların vazifeleridir.

Belediye de işte bu vazifesini yapıyor. İstanbulu kalkınmasını, temizlenmesini isteyenler bu vazifeye ikide birde kıymetsiz iddialarla müdahale etmekle, birer afyon tiryakisi gibi gülünç olmaktan ileriye gitmiyorlar.

Eskiye rağbetin, muhafazakarlığın da derecesi vardır!

E. Talu

Giride asayiş iade
edildi, dağlara kaçan
âsiler dağıldılar

(Başarafa 1 inci sayfada)

iade edildiği bildirilmektedir.

İraklıyon valisi de Girid umum valisinin verdiği malûmatı teyid etmiştir. İsyani idare edenlerden Venizelosun yeğeni Micotakis ile Mutakis ve Hacı Angelis hükümet kuvvetleri tarafından yakalanmışlardır. Diğer isyancılar silâhlarını atarak teslim olmaktadır.

Tayyareler görününce

Atina 30 (Hususî) — Girid umum valisi Sfakianaki başvekil Metaksasa gönderdiği telgrafta tayyareler görünüp te beyannameler atmağa başlar başlamaz âsilerin şehri terk ederek civar dağlara kaçmağa başladıklarını bildirmişlerdir.

İsyan reisleri arasında Baklaci, Manussos, Voladakis ve doktor Paizi de bulunmaktadır.

Krala telgraf

Atina, 30 (Hususî) — Başvekil Metaksas ta Korfuda bulunan krala çektiği telgrafta kıyamın bastırıldığını bildirmişti. Kral bu haberdan memnun kalmıştı.

Atina, 30 (Hususî) — Girid ahâlisi, Giriddeki amele teşekkülleri, eski muharibler cemiyeti başvekil çektikleri telgraflarda Hanya hâdisesini takbih ettiklerini ve hükümete bağlılıklarını bildirmişlerdir.

Son vaziyet

Atina 30 (A.A.) — Hanyadan Atina ajansına bildirildiğine göre şehrin mahreçlerinden birinde firar eden âsilerle jandarmalar arasında bir müsademe olmuştur. Üç kişi yaralanmıştır. Dün akşam saat 19 da âsiler tamamilen dağılmış veya tevkif edilmiş bulunuyordu.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Florya plâjı uzak, hem de pahalı, herkes gidemez. Allaha şükür, belediye fakir halkı düşündü, gazetelerde okumusunuzdur, Samatya ve Yenikapı sahillerinde bedava girilebilecek deniz hamamları yaptırılmaya karar verdi. Şimdi fen işleri müdürü ile imar müdürü vaziyeti tedkik ile meşguldürler. Bitirince bir rapor yazacaklar, belediye reisine verecekler, tasvibini alır almaz da inşaata girişeceklerdir.

Fakat bunu o kadar kolay ve çabuk olur sanmayınız, şüphe yok, inşaat eksiltmeye konulacaktır, ilân edilecektir, sonra başlayacaktır.

Halbuki şimdi temmuzun son günlerindeyiz. İstanbulda deniz mevsiminin bitmesine nihayet beş altı hafta kaldı, demektir, binaenaleyh biz bu güzel karardan bu yıl istifade edilebileceğine inanmıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Mussolini de ırklar meselesini ele aldı

Rasizmi takbih ve İtalyanın Almanyayı taklid etmesine teessüf eden papaya Mussolini mukabele ediyor

Roma 30 (A.A.) — B. Mussolini, Papa'nın rasizmi takbih ve İtalyanın bu meselelerde Almanyayı taklid etmesine teessüf vadisinde söylemiş olduğu nutka cevap vermiştir.

B. Mussolini, yazlık ikametgâhının civarında bulunan Forlidedeki genç faşistler

kampını ziyaret ettikten sonra harfiyen şöyle demiştir:
— Biliniz ve bütün dünya bilsin ki ırklar meselesinde ileri gitmeğe devam edeceğiz. Faşizmin herhangi bir kimseyi veya herhangi bir şeyi taklid etmiş olduğunu söylemek sadece saçma bir söz sarfetmektir.

Rus-Mançuko hududunda yeni bir çarpışma oldu

Her iki taraftan ölenler var, Japonlar Sovyetlerin, Sovyetler de Japonların taarruz ettiklerini söylüyorlar

Londra 30 (Hususi) — Sovyet - Mançuko hududunda yeni bir hâdise olmuştur. Bu münasebetle Tokyo ve Moskova hükümetleri mütakabil protestolarda bulunmuşlardır.

Japon membarlarına göre Sovyet askerleri hududu tecavüz etmişlerdir. Moskova ise bunun aksini iddia etmektedir.

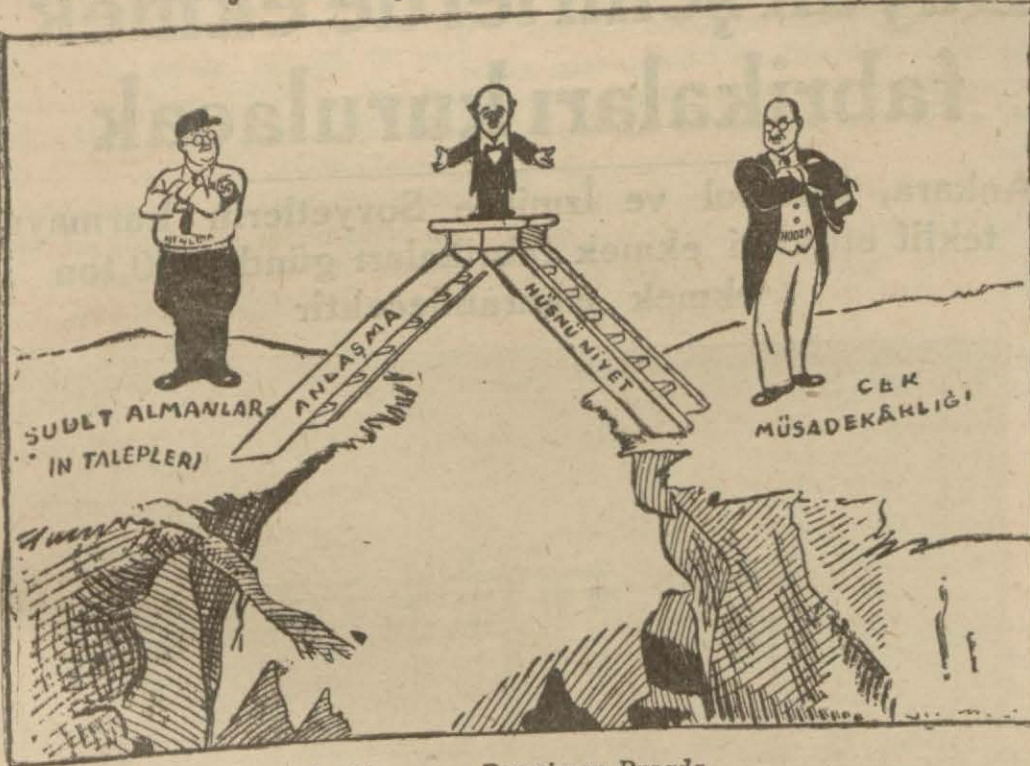
Verilen haberlere göre bu son müsademe esnasında her iki taraf ta zayıfla uğramış, bazı askerler ölmüştür.

Moskova 30 — Tas ajansı bildiriyor: 20 temmuzda saat 16 da Japon hükümetinin son defa haksız olarak iddialarda bulunduğu Hasan gölü civarındaki tepenin şimalinde, iki Japon - Mançu müfrezesi, Sovyet hududunu geçmiş ve Hasan gölü civarındaki tepenin iki kilometre garbinda kâin diğer bir tepiyi işgale teşebbüs etmiştir. Sovyet hudud muhafızlarının aldığı tedbirler sayesinde, Japon - Mançu askerleri Sovyet arazisinden tamamen tardedilmiştir. İki taraftan da ölü ve yaralı vardır.

Bu haber Moskova'ya gelir gelmez, Tokyodaki Sovyet maslahatgüzarına, Japon - Mançu militaristlerinin bu yeni tahriklerine karşı Japon hükümeti nezdinde protesto etmesi, emrini vermiştir.

Tokyo 30 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor: B. Jhorimeşi, son hudud hâdisesi hakkındaki Sovyet protestosunu reddetmiş, bilâkis Sovyet hükümetine bir protesto tevdi etmiştir.

Almanya, İngiltere ile münasebatını ıslah için hiçbir şeyi ihmal etmiyor

İngiliz nazırı Ran simen Pragda

(İngiliz karikatürü)

Paris 30 (A.A.) — Yüzbaşı Vidmann Londrayı yeniden ziyaret edeceğine dair olan şayialar münasebetle Berlinden Jour, Eko-dö-Pari gazetesine bildiriliyor: Muhakkak olan bir şey vardır. O da İngiltere ile olan münasebatı ıslah için Berlinde hiçbir şeyin ihmal edilmemekte olmasıdır. Almanyada Berlin ile Londra arasındaki münasebetler Anşludan ve arasındaki münasebetlerinden beri bulunmakta 21 Mayıs hâdiselerinden beri bulunmakta olduğu halde kaldıkça Çekoslovakya'da hiçbir şey yapılmaması lâzım gelmekte olduğu iyice anlaşılmalıdır. Evvelce Karlıbadda B. Konrad Henlayn tarafından ileri sürülmüş olan nokta nazarların bir nebze istilâgirizlikle muhafaza edilmekte olduğu zannedilmektedir.

Önümüzdeki haftalar içinde Berlinde anudane bir surette devam ve İngiltere mukarenet tesisi gayesini takip edecek olan mesai, Londra hükümetini Çekoslovak meselesindeki hattı hareketini tadile sevk etmek için başka meseleler hakkında cereyan edecektir.

Südetler izahat istediler

Prag 30 (Hususi) — Südet partisi mü-

messilleri, hükümetin hazırlamış olduğu yeni milliyetler statüsü hakkında bazı izahat istemişlerdir. Bu hususta Südetlerin hükümete tevdi ettikleri memorandum başlıca beş noktayı ihtiva etmektedir.

Başvekil Hodza, pazartesi günü bu memorandumu cevap vereceğini bildirmiştir. Çarşamba günü de esas müzakerelere başlanacağı zannolunmaktadır.

Ankara güreşçileri

Ankara 30 (A.A.) — Haber aldığımız göre, şehrimizde bulunan Güneş klübüne mensup sporculardan 25 kişilik bir kafiye, klüp tarafından Floryada kurulan kampta bir ay kalmak üzere 1 Ağustos Pazartesi günü İstanbul'a gidecektir.

Ok atışları

Ok atış müsabakalarının yedincisi dün saat 15 de İbrahim Özkök'un hakemliğinde yapılmıştır. Bu müsabakalara 12 sporcu iştirak etmiş, uzun mesafe ok atışlarıyla kısa mesafe hedef atışları yapılmıştır.

Çinde şiddetli Muharebeler Oluyor

Harb sonunda Japonyanın vaziyeti ne olacak?

Tsinan 30 (A.A.) — Şekiyai ajansı bildiriyor:

Çarşamba akşamı Çin milisleri Şantungdaki Yesien, Çangyi ve Visien şehirlerini geri almışlardır. Bunun üzerine Tsintao - Tsinan arasındaki demir yolları bir çok yerlerinden tahrib edilmiştir. Kiansu şimalindeki muharebe şiddetlenmiştir. Hayçov'daki Çin kıtaatı şimale doğru ilerlemiştir.

Harbden sonra Japonyanın vaziyeti ne olacak?

Londra 30 (A.A.) — Çin hükümetinin müşaviri Sir Fredrik Vayt, dün Oksford'da söz alarak harbin ameli neticelerinden birinin Japonların büyük devlet olmak sıfatıyla malik oldukları siyasi nüfuzu kaybetmeleri olacağını ve Japonyanın komünizme karşı Almanyanın şeriki olmak haysiyetle haiz olduğu kıymetin mühim surette tenezzül etmiş olduğunu beyan etmiştir. Hatib demiştir ki:

Maamafih Japonyanın muharebeye en güzide fırkalarının yarısından fazlasını sokmamış olduğunu unutmamak lâzımdır. İngiltere ile Amerikanın kat'i bir rol oynayacakları gün herhalde hülûl edecektir.

Dahiliye ve Maliye vekilleri Şehrimizde

Ankara 30 (Hususi) — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bu akşam saat 19.15 de hareket eden trenle, Maliye Vekili Fuad Ağralı da saat 19.50 de hareket eden trenle İstanbul'a hareket etmişlerdir.

Almanyada Memnu Mintakalar

Londra 30 (Hususi) — Berlin hükümeti, garbi Almanyanın bazı kısımlarını memnu mintaka ilan etmiştir. Bu meyanda Ren nehrinin sol sahilleri de bulunmaktadır.

Bu mintakalarda ikamet etmekte olan ecnebler çıkarılacak ve buralarda dolaşamayacaklardır.

Almanlar 90 bin tonluk bir gemi yaptırıyorlar

Berlin 30 — Almanya, Normandi sınırından bir transatlantik inşası için hazırlıklarda bulunmaktadır. Bazı tahminlere göre yeni transatlantiğin hacmi 90,000 ton olacaktır.

Türkiye - Arjantin münasebatı

Buenos Ayres 30 (A.A.) — Arjantin hükümeti, Türkiye hükümeti tarafından iki memleket arasındaki münasebatı inkişaf ettirmek maksadıyla bu sene Ankara ve Buenos Ayres'de sefaretler ihdası için yapılmış olan teklifi tedkik etmektedir.

İzmir fuarında Sovyet pavyonu

İzmir 30 — 1934 den itibaren Sovyetler Birliği İzmir beynelmilel fuarlarına iştirak ettiği gibi bu sene de iştirak edecektir.

S. S. C. B. ticaret odası, 20 ağustosta açılacak olan fuardaki Sovyet pavyonunun teşkil ve tanzimi ile şimdiden meşguldür.

Sovyet pavyonuna da bitişik sahada aktualite ve teknik filmleri seyrettirilecektir.

Hatayda kayıd muamelesi yarın bitecek

Antakya 30 (A.A.) — Kayıd işleri bugün öğleye kadar devam etmiştir. Pazartesi akşamı kayda nihayet verilecek, ikinci münatabib namzedleri çarşamba gününden itibaren beş gün zarfında müracaata davet edileceklerdir.

Kayıd neticesinin salı günü tesbit ve ilân edilmesi muhtemeldir.

İspanyada harb tekrar kanlı bir safhaya girdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kişaf etmektedir. Son muharebelerde Frankocuların zayıfları on bine yaklaşmıştır. Diğer taraftan Ebrdeki cumhuriyetçilerin taarruzu düşmanın şark cebhesindeki tasavvurlarına kat'i bir darbe indirmiştir. Düşman tayyaresinin mühim bir kısmı, Ebre sevk edilmiştir. Cumhuriyetçiler, Kastellon ve Kodyiel mintakalarında harbetmekte olan kıtaatın mukavemetine müzaheret etmek üzere Teruel eyaletinde mukabil taarruza geçmişlerdir.

Cumhuriyetçiler, Frankistlerin yapmış oldukları taarruzun kendilerini terbi mecbur etmiş olduğu sevkulceysi mevzileri yeniden işgal etmişlerdir. Cumhuriyetçiler, Manzanera mintakasında Frankistlerin üç tayyaresini düşürmüşlerdir.

Frankocuların zayıfları

Valensiya 30 (A.A.) — Valensiya mebusları, gençlerde şark cebhesini gezmişlerdir. Mebuslar, bu cebhedeki ordu kumandanının mütalealarını ve vermiş olduğu malûmatı ihtiva eden bir rapor hazırlamışlardır. Bu kumandan, düşmanın son altı gün zarfındaki zayıflarını sekiz ilân on bin mikdarında tahmin etmektedir. Barrakas mintakasında 22 kilometrelik bir cebhede 30 bin kişi harbedemeyecek hale getirilmiştir.

Mükâleme memurları, şark cebhesinde hakiki bir Majino hattı teşkil edilmiş olduğunu beyan etmektedirler. Mükâleme memurları, yüksek kumandanlık heyetinin hattı harbe çetin muharebelerle dövmeyi itiyad edinmiş ve maneviyatı yüksek efradı sevk etmiş olduğunu beyan etmektedirler. Üç fırka, düşmanın on dört fırkasının müsademesine kahramanca karşı koymuşlardır.

Düşmanın bu cebhede taarruza geçmiş olan bu fırkaları ve 500 bombardıman tayyaresine ve avcı tayyare filosuna malik bulunuyordu. Mebuslar, bu üç fırka için «Madrid madalyası» istemişlerdir.

Tebliğ

Barselon 30 (A.A.) — Millî müdafaa nezaretinin bir tebliğinde, şark cebhesinde cumhuriyetçilerin Gandes cenubuna doğru ileri hareketlerine devam etmiş oldukları bildirilmektedir. Aynı tebliğe göre cumhuriyetçiler, Fayon istikametinde de ilerlemiştir.

Talset'in bombardımanı 25 kişinin ölümüne ve 70 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Maarif Vekili Ankarada

Ankara 30 (Hususi) — Maarif Vekili Saffet Arıkan bu sabah geldi. Maarif işleriyle meşgul olmağa başladı. Ve kil birkaç gün sonra İstanbul'a dönecektir.

Sabahtan Sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

● Nevyork sergisine gitmekte niçin isabet vardır?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Amerikalılar önümüzdeki sene içinde Nevyorkta bir sergi tertib ediyorlar. İstisnasız olarak hemen bütün dünya milletlerinin iştirak etmekte oldukları bu sergide bizim de temsil edilmemiz mukarrerdir. Şu noktayı itiraf etmek lâzımdır ki dünya milletlerine kendimizi tanıtmak noktasından pek az şey yaptık. Bu yapılanlar da hep milli mücahedeleden sonra ve Cumhuriyet rejiminin kuruluşunu takip eden zaman içinde olmuştur. Bir taraftan uzun harb senelerinin yaralarını sarmak, diğer taraftan dev adımlarla ilerleyen dünya milletlerine yetişmek ve memleketinde bir zerrisi mevcut olmıyan koskoca bir sanayi vücude getirmek zaruretleri karşısında en az vakit ve nakid sarfedebildiğimiz şey kendimizi tanıtmak propagandası olmuştur. Şimdi, bu Nevyork sergisi münasebetile fırsatıtan istifade etmek en doğru ve yerinde bir harekettir. Bugün propagandanın ne kadar külfetli ve güç bir şey olduğunu hepimiz biliriz. Hele Amerika gibi yepyeni bir âlemde bu işi yapmak mühim bir meseledir. Halbuki yüz binlerce kişinin âdeta bir telâki noktası olan bir yerde Türklüğün bugünkü vaziyetini, hal ve istikbaline aid eser ve tasavvurları teşrih etmek ve bizi, belki bambaşka bir rüyat zaviyesinden görmeyi itiyad edinmiş kimseleri hakikatin kendi ehresile karşılaştırmak en doğru bir hareket olur. Bilhassa böyle ehemmiyetli bir adım atılırken, bu işi birkaç mahdud kimsenin karihasına bırakmayarak az, çok bir fikir verebilecek kimselerin düşünüş ve görüşlerini istifade etmeye çalışmak, bu vadide atılan admların daha şimdiden muvafakiyetli semereler verebileceğine bizi inandırıyor. Bu münasebetle geçen gün Türkofiste yapılan toplantıyı, biz, işte bu bakımdan, faydalı buluyor ve tasvir ediyoruz. Keşki her resmi karar alınırken, daha evvel, alâkadar zümrelerin fikrine ve düşünüşüne ehemmiyet versek de işlerimizi danışma yolile yürütmeye çalışsak. «Tek elin sesi hafif çıkar» darbi meseli türkce olduğu halde, en çok ihmal ettiğimiz de bu vecizenin medlûlüdür.

Nevyork sergisinin Amerika istiklâlînin yüz ellinci yıldönümü münasebetile tertib edilmesi de gösteriyor ki bu sergide mümkün olduğu kadar kusursuz denebilececek bir surette temsil edilmeliyiz. Bu hareketimiz, kendisile ziyadesile dost münasebat perverde ettiğimiz muazzam bir millete karşı gösterilmiş bir cemile olabileceği gibi memleketimizle her suretle alâkadar olup Amerikada oturan bir milyona yakın insana karşı da ifasına mecbur olduğumuz bir borcudur. Bu sebebledir ki Nevyork sergisinde biri ihrac mallarımızın, diğeri maden sanayiimizin teşhirine matuf olarak vücude getirilecek Türk köşesi için tahsis olunan yarım milyon lirayı az bulanlardan değil. Memleketin siyasi keşki müsaid olsa da, bunu bir misline çıkarabilirsek. Bu sebeble Nevyork sergisine azamî surette mücehhez olarak hazırlanmış gitmek lâzımdır; diyoruz. — Selim Ragıp Emeç

Fikir ofisi

Meyankökünden haşhaşa kadar yerli mahsulü korumak, istihsalı artırmak, satışı revaç vermek için birer ofis kurulmuştur. Bu hummalı alışveriş dünyasında taşı altın, toprağı plâtin yapabilmek için iktisadçılar gözlerini dört açmışlardır. Kalite ve kantite üzerinde sıkı mürakabe konmuştur. Her mahsulden azamî verim alınması için plânlar kurulmuştur. Hüdayinabit olarak yerden fıskıran bir cılız otun bile kıymeti olacaktır.

Maddeyi para, parayı çelik yapmak için sarfedilen bu emekler muhakkak ki yerindedir. Fakat bu kıymetli mesaiye bir de fikir mahsullerini katmış olsak ne ziyan ederiz. Bizim gibi inkılâb hareketlerini içine sindirmeğe bağlayan bir memleketin bünyesi kadar kafası da bakıma muhtaç değil midir? Fikir hareketleri sahaflardan kitabelara geçeli çok olmıyan bir cemiyetin kafa mahsullerini himaye edecek bir ofise ihtiyaç yok mudur? Müellif hâlâ yakası yağlı, saçları omuzlarına düşmüş bir mecnun kıyafeti ile serseriyaneye dolaşan bir meczub mu kalacak? Kitab, kaldırım sergilerinde top atmış tüccarın kampiyon hırdavatı gibi ayaklarımızı yalayan bir külüstür mata olarak mı kalacak?

Tabiât elbet bu topraktan fıskırttığı çeltik kıymetinde birkaç kalem de yaratmıştır.

Bürhan Cahid

İnhisarlar vekili Maltepe tütün enstitüsünde

Vekil tütün mütehassıslarının yaptıkları iki toplantıda bulundu, alınan neticeler münakaşa edildi

Toplantılardan bir intiba

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Bay Rana Tarhan refakatinde İnhisarlar Umum Müdürü Mithat Yenel ve idarenin alâkadar erkânı bulunduğu halde cuma günü Maltepedeki Tütün Enstitüsünde yapılan iki toplantıya iştirak etmiştir.

Bu toplantıların birinde, geçen sene Avrupa ve Amerikada staj yapmış olan mühendis, eksper ve harmanlılar, stajları esnasındaki müşahede ve tedkiklerinin esaslarını hazır bulunanlara anlatmışlardır.

İkinci toplantı enstitüde ilmi araştırmalardan alınan neticeleri izah ve münakaşa için yapılmıştır. Bu toplantıda enstitünün 1937 de şark mntakasındaki çalışmaları, tütün harmanlarında kimyanın rolü, tütün hastahkları ve bunlarla mücadele hakkında tedkikat, Akhisar mntakasında hastalıklı fide yetiştirme üzere yapılan tatbikatın neticeleri ve bu mntakamın fide hastahkları bakımından tedkiki gibi ilmi meseleler mevzuu bahsolmuş ve bu hususta birçok hararetle münakaşalar cereyan etmiştir.

Toplantıdan sonra enstitünün muhtelif şubeleri, yeni inşaat ve bu meyanda nemurları için yapılmıştır. Bu toplantıda enstitünün 1937 de şark mntakasındaki çalışmaları, tütün harmanlarında kimyanın rolü, tütün hastahkları ve bunlarla mücadele hakkında tedkikat, Akhisar mntakasında hastalıklı fide yetiştirme üzere yapılan tatbikatın neticeleri ve bu mntakamın fide hastahkları bakımından tedkiki gibi ilmi meseleler mevzuu bahsolmuş ve bu hususta birçok hararetle münakaşalar cereyan etmiştir.

Toplantıdan sonra enstitünün muhtelif şubeleri, yeni inşaat ve bu meyanda nemurları için yapılmıştır.

Et fiatları hakkında Vali Üstündağın beyanâtı

Vali: "Et fiatları asıl bundan sonra tenezzül edecektir. Şark vilâyetlerinden gelen hayvan miktarı artmaya başlayınca bunun tesiri piyasada görülecektir." diyor

Dünkü gazetelerde et fiatları hakkında çıkan yazı üzerine Vali ve B. Reisi Muhiddin Üstündağ bir muharririmize beyanatta bulunarak ezcümle demiştir ki:

Et gibi mühim bir gıda maddesi hakkında gösterilen dikkat ve hassasiyet teşekküre lâyıktır. Ancak hakikate varmak ve doğru bir netice elde ederek ona göre hüküm vermek için ortaya konulan rakamların mevzuatındaki lüzumda elbette hepimiz birleşiriz. Bu mevzuda bitaraf olmuyacağımızı tabii ve aşîkâr olan herhangi bir kashabın kim bilir hangi maksada ileri sürdüğü rakam bizim için kat'i bir esas teşkil etmez tabii görülmelidir. Şimdi vaziyeti resmi ve mevzuat rakamlarla tedkik ve işi bütün teferruat ve münasebetlerle tahlil edelim:

Hayvan borsasının resmi kayıtlarla belediye'nin resmi istatistiklerinden alınan rakamlara nazaran 937 senesinin bu ayında Karaman ve Dağlıç etlerinin perakende fiyatı vasaflı olarak 50, Kıvrıcık etinin 60, kuzunun 50 kuruştan ibaretti. Bu sene ise karaman eti perakende olarak 40, kıvrıcık 50, kuzu 47 kuruş olduğuna göre geçen yıla nispetle bu sene perakende et fiyatının daha düşük olduğu ve bilhassa et istihlakinde mühim mevki olan karaman etinin hâlen geçen yıldan on kuruş ucuza satıldığı kolaylıkla anlaşılır.

Et fiatlarının teşekkülünden bahsolunurken çok defa unutulmuş bir nokta üzerinde hassaten durmak lazımdır: Et, tek başına, fiatı kendi kendine taayyün eden, başka ticari maddelerle alâkasız ve irtibatlı bulunan bir meta değildir. Bilâkis kasap dükkânında perakende suretile satılan et, her gün temevvüç eden ve beynelmilel piyasalara tabii bulunan başka maddelerin fiyatlarına bağlı ve kendi fiat müvazenesini onlara göre bulan bir maddedir.

Bizim burada belediye dille tâli hasilât diye adlandırılmış barsak, deri ve sakatat fiatlarından bahsetmek istiyorum. Et fiatlarının inip çıkmasında tâli hasilât fiatlarının mühim bir tesiri vardır. Bunların yükselmesi et fiatlarının düşmesini, aksi de yükselmesini mücbir olur. Elimizdeki istatistiklere nazaran biraz evvel dediğim gibi beynelmilel piyasanın tesiri altında olan barsak ve deri fiatları bu Haziran ayı içinde geçen senenin haziranına nazaran mühim miktarda düşmüştür. Geçen yıl 125 kuruşa satılan deri bu sene aynı ay içinde 85 kuruşa ve geçen sene 45 kuruşa satılan barsak

bu senenin aynı ayı içinde ancak 30 kuruşa satılabilmektedir. Bu iki kaledeki inis mez-baha resminde yapılan tenzilatın hemen hemen muadil olmakla beraber alınan tedbirler sayesinde et fiatları geçen seneye nazaran gene düşürülmüş olduğu gibi son bir iki gün zarfında deri hayvan fiatlarında görülen tenezzül de göz önüne alınarak önümüzdeki pazartesi gününden itibaren fiatlar tekrar indirilmiştir. Gerek deri ve barsak fiatlarındaki tenezzül ve geçen sene ile bu seneki fiatlar arasındaki farklar ve gerek pazartesi gününden itibaren başlayacak olan yeni narh hep birden nazarı dikkate alınırsa geçen seneye nazaran bu sene kilo başında karaman etinde 14 kuruş, dağlıçta 11 kuruş, kuzuda 10 kuruş ve kıvrıcıkta 13 kuruş fiat farkı vardır.

Bütün dikkat ve itina, hükümetimizce ve belediyece yapılmış olan fedakârlıkların normal perakende satış fiatlarına in'kâsının teminidir.

Geçen martta müddet tayininde asgari fiatların Temmuzda başlayacağını söylemiş-tik. Et fiatlarının asıl bundan sonra da hayli bir tenezzüle tabii olacağını tekrar etmek faydalı olur. İstanbulun bu mevsimlerde başlıca et ihtiyacını temin eden Şark vilâyetlerimiz ve Karadeniz müvazirâtıdır. Bu mntakadan ise sevkiyat yeni başlamak üzere zedir. Ve başlamıştır. Piyasada daha ak-sini gösterecek bir raddeye gelmemiştir. İki üç hafta sonra bunun tesiri görüleceği muhakkaktır. Zaten belediye de yirmi gün evvel Diyarbakır taraflarına adamlar göndermiş, yeniden ehemmiyetli mübayaata başlamıştır. Bunların piyasamıza arzı da ayrıca bir müvazene unsuru olacaktır. Et hususunda verilen sözde ve alınan tedbirlerde bir kusur ve noksan yoktur.

Gümrüklerde :

Tezkeresiz balık tutanlar yakalanıyor

Gümrük muhafaza memurları balık av vergileri memurları Bakırköy ve Sarayburnu arasındaki sahada gece kontrollerine devam etmektedirler. Evvelki gece memurların müştereken yaptıkları kontrol sonunda, tezkeresiz kaçak suretile balık avlayan 15 kişi yakalanmış, haklarında ceza zaptı kesilmiştir.

Haklı şikâyetler

Florya trenlerinde kırmızı renge boyanan yolcular!

Dün saat on sekizde matbaamız otomobile bir okuyucumuz geldi ve yaz pantolonunun kıpkırmızı olan arka kısımlarını göstererek:

— Şu hale bakınız allahaşkına, mas karaya döndüm, dedi.

Filhakika okuyucumuzun tertemiz, bembeyaz pantolonunun arka kısmı baştanbaşa kırmızı renge boyanmıştı. Okuyucumuzu dinleyelim:

— «Cumartesi tatilinden istifade için misafirlerimle beraber Floryaya gittik. Trenden indikten sonra bir kısım yolcuların, beyaz pantolonlarının veya beyaz etekliklerinin arkalarının kıpkırmızı bir renge boyandığını, erkekli kadınlı kafielerin bu yolculara bakarak güllüklerini gördüm. Ben de gülmek üzere iken bir aralık ak-luma, benim beyaz pantolonum geldi. Meğer aklıma gelen başuma da gelmiş! Sağumda, solumda gidenlerin dönüp dönüp bana bakarak güldüklerini görünce hemen pantolonumu muayene ettim. Ve o zaman gördüm ki şu gördüğünüz renge boyanmışım.

Ufak bir tedkik için içyüzünü meydana çıkardı: Devlet Demiryollarının dokuzuncu işletmesinin birinci mevki vagonlarıyla seyahat edenler oturdukları kanapelerden bir kırmızı damgayı alıp kalıyorlarmış.»

Okuyucumuz bize bu kıyafetle orada dolaşmağa utandığınan mısra-firlerini ve ailesini bırakıp bir otomobil tutarak İstanbula döndüğünü ve doğruca matbaamıza gelecek hâ-diseyi bize anlattığını ilâve etti.

Pazarlıksız alış veriş Eylülde başlanacak

Pazarlıksız satış kanunu mucibince, eylülün birinden itibaren, perakende olarak satılan maddelerin üzerlerine cinslerini ve fiatlarını gösterir etiketler konacak ve bu fiatlardan fazla veya eksikliğine mal satılmayacaktır. İstanbul belediyesi, hangi yerlerde, hangi ticaret şubelerinde ve hangi maddeler için bu usulün tatbik edileceğini tesbit etmiş, bir liste hazırlayarak Vekâlete göndermiştir. Bu liste Heyeti Vekilece tedkik ve tasdik edildikten sonra, eylülün birinden itibaren pazarlıksız satış kanunu hükümleri, perakende satışlarda tatbik edilecektir.

Dükkâncılar, etiketlere fiat koymakta serbest bırakılacaklar, işletme masrafı, dükkân, mağaza ve depo kirası amortismanı gibi şeyler gözönünde tutularak muhtelif dükkânlarda satılan aynı cins mallardaki küçük fiat farklarından dolayı dükkâncular muahaze edilmeyeceklerdir. Yalnız, bu farklar, ihtikâr addedilecek mahiyette büyük olursa, mağaza sahibleri hakkında tahkikat ve takibat yapılacaktır.

Şehir işleri :

Eğlence yerlerinin yarın kontrolüne başlanacak

Eğlence yerlerinin yeni esaslara göre tanzim ettikleri tarifelerin mühim bir kısmı Belediye İktisad Müdürlüğüne tasdik edilmiştir. Tarifelerin tasdiki için verilen mühlet bugün bitmektedir. Yarından itibaren eğlence yerlerinin sıkı bir surette kontrolüne başlanacak, yeni esaslara göre tarife tanzim etmemiş olan, tarifeleri tasdik edilmemiş bulunan ve tarifedeki fiattan fazla fiatla satış yapan müesseseler hakkında takibat yapılacak, bunlar şiddetli cezalara çarptırılacaklardır.

Liselerin askeri kampları bitti

Liselerin askeri kampları dün bitmiştir. Askerlik derslerinden yapılan imtihanlarda kazanan lise mezunlarına tam ehliyetname verilecektir. İmtihana muvaffak olamayan veya kampa devam etmiyerek ehliyetname alamayan lise mezunları Üniversiteye kabul edilmeyecekleri gibi haricte hükümet işlerinde de çalışamayacaklardır. Tam teşkilâtli sıhhi heyetlerden rapor alarak sıhhi vaziyetinin müsaadesizliğinden dolayı kampa iştirak etmemiş olan mezun talebe, gelecek sene kamp görmek üzere Üniversiteye ve haricte işe kabul edilecektir.

Memleketimizde tömbeği ekimi inkişaf etmektedir

Dünya piyasalarında çok sarfedilen Virjina tütünlerinin ekim tecrübeleri de muvaffakiyetle neticelenmektedir

Memleketimizde yerli tömbeği ve yeni cins tütünlerin yetiştirilmesi yolundaki faaliyet, alınan yeni tedbirler sayesinde günden güne inkişaf etmektedir.

Senelerdenberi memleketin tömbeği ihtiyacı dış piyasalardan temin ediliyor ve bunun için harice yüz binlerce lira veriliyordu. Tömbeğin memleketimizde de yetiştirilebileceği düşünülerek Konyanın Hadım kazasına Alanya mntakalarında tömbeği ekimine başlanmış ve bir kaç yıl içinde çok iyi neticeler alınmıştır. İnhisarlar Umum Müdürlüğü, bu mntakalarda yetişen 60:70 bin kilo tömbeği her sene, tömbeği ekimini teşvik için müsaid fiatlarla satın almaktadır. Ayrıca inhisarlar idaresi tömbeği yetişen mntakalara fen memurları göndererek köylüye tömbeği ekim ve yetiştirme usullerini öğretmektedir. Bu çalışmalar sonunda

geçen yıl memleketimizde yetişen tömbeğiler çok nefis olmuştur.

Memleketimizde her sene 100 bin kilo tömbeği sarfedilmektedir. İnhisarlar idaresi tömbeği sarfiyatını karşılamak üzere her sene bir miktar İsfahan tömbeği satın almaktadır. İdare bu yabancı tömbeğileri ekseriya Mısır piyasasından takas suretile almakta, yerine Türk tütünü ihraç etmektedir.

Diğer taraftan dünya piyasalarında çok sarfedilen Virjina tütünlerinin memleketimizin muhtelif mntakalarındaki ekim tecrübeleri de muvaffakiyetle neticelenmektedir. İnhisarlar idaresinin tütün mütehassısları, Virjina tütünüyle yapılan ekim neticelerini tedkik etmektedirler. Yakında Somatra tütünü tohumlarının da ekim tecrübelerine başlanacaktır.

Pamuk ipliği ve kaput bezi yeniden ucuzlatılacak

Hükümetçe hayatı ucuzlatmak hususunda alınan tedbirler serisinden olarak son defa istihlak vergisi kanununda yapılan tenzilatın sonra pamuk ipliği ve kaput bezi imal eden fabrikalar mamulâtının yeniden bir nisbet dahilinde ucuzlatılması lazım gelmektedir. Yeni kanun mer'iyet mevkiine girdiğinden alâkadar daireler kaput bezlerinde ve pamuk ipliği fiatlarında yeniden yapılacak tenzilat nisbeti hakkında tedkikata başlamışlardır. Öğrendiğimize göre yerli kaput bezlerinin beher topunda son kanunla 55-75 kuruşluk tenzilat temin edilmiştir. Alâkadarlarca fabrikaların toptan satış bedellerine zammedilecek yüzde bir kazanç ile nakliye masrafı da ilâve olunacak ve bu suretle perakende satış fiyatı tesbit edilecektir. Ondandır tesbit e-

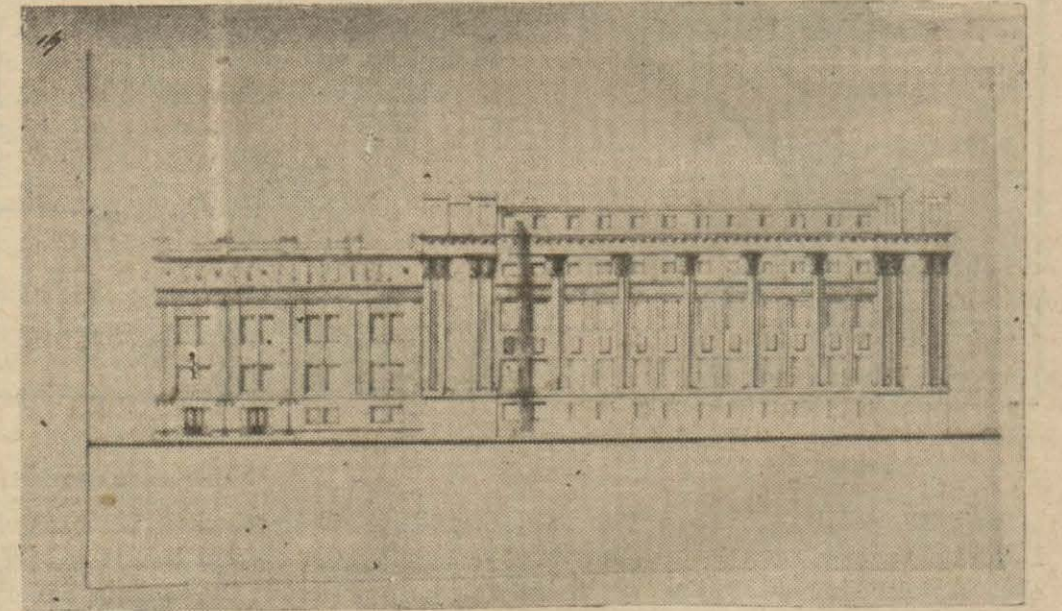
Nevyork sergisi Türk pavyonu dekorasyonu

Nevyork sergisinde Türk devlet pavyonunun dahili dekorasyonu için açılmış olan müsabaka neticesi yarın ilân edilecektir. Müsabakaya iştirak eden yerli ve ecnebi san'atkarların eser ve teklifleri, Dolmabahçe sarayında Tarih Kurumu Başkanı Konya sayısları Muzafferin riyasetinde Güzel San'atlar Akademisi Müdürü Bürhan Toprak, Akademi profesörlerinden Tavt, mimar Sedad, İzmir fuarı dekorasyon mütehassısı Gotye ve sergide Türk pavyonunu kurmağa memur deilen Suad Şakirden müteşekkil bir jüri heyeti tarafından tedkik edilmektedir. Dekorasyon için birçok Alman ve Aemiraklı san'atkarlar da jüriye müracaat etmişlerdir.

dilen fiattan daha yüksek fiata satış yapacaklar hakkında takibat yapılacaktır.

Büyük şehirlerde ekmek fabrikaları kurulacak

Ankara, İstanbul ve İzmirde Sovyetlerin kurmayı teklif ettikleri ekmek fabrikaları günde 100 ton ekmek çıkarabilecektir

İzmirde teklif edilen fabrikanın projesi

Nazilli ve Kayseri dokuma kombinalarını kuran Turkstroy Sovyet müessesesi İstanbul ticaret mümessilli, İstanbulda yapılacak ekmek fabrikasının avanprojesini ve bir teklif mektubunu bugünlerde İstanbul Belediyesine verecektir.

Bu müessese aynı zamanda Ankara, İstanbul ve İzmirde de birer ekmek fabrikası kurmak için teşebbüslerde bulunacaktır.

Bu fabrikaların her biri günde yüzer ton ekmek çıkaracaktır.

Dentz işleri :

Çanakkalede serseri bir mayın görüldü

Çanakkale mntakasında İngiliz bandıralı Vantura vapuru tarafından denizde bir serseri mayın görülmüş, keyfiyet vapur süvarisi tarafından telsizle Deniz Ticareti Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Deniz Ticareti Müdürlüğü, vapur acentalarına bu mntakadan geçecek vapurların müteyakkız bulunmalarını tebliğ etmiş ve aynı zamanda mayının imhası için müfreze göndermiştir.

Bankaların mesai saatleri

Osmanlı Bankasından: İstanbul Bankaları, kasa ve gişelerinin atide gösterilen saatte çalıp kapanmasına mütehiyen karar verdiklerini, muhterem müşterilerine ilân ile şeref kesbeder:

Adi günler: Saat 9,30 dan 14 de kadar.

Cumartesi: Saat 9,30 dan 11,30 a kadar.

Bu evkat 1 Ağustos Pazart'sinden başlayarak 15 Eylül Perşembe (dahil) gününe kadar devam edecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Taşköprü modern bir kasaba halini aldı

En küçük eve kadar her yerde elektrik kullanılıyor
Köy bütçeleri tanzim edilerek teşkilât kuruldu ve
bir çok yeni mektepler yapıldı

Taşköprüden güzel bir görünüş ve yeni yapılan mezbaha

Taşköprü, (Aksaray muhabirimiz yaşıyor) — Tabiatın bütün güzelliklerini üzerinde toplamış bir şehir olan Taşköprü Kastamonuya 45 kilometre mesafede 6 bin nüfuslu, 1500 evli, 150 köylü bir kaza merkezidir. Yıllardan beri Taşköprüde imar faaliyeti devam etmektedir.

Modern bir kasabaya lâzım olan bütün medenî ihtiyaçlar en kısa bir zaman içinde başarılmıştır.

Belediye reisi Mehmed Türkmenin yorulmak bilmez mesaisi ile dar bir bütçe içine sığdırılan işler çoktur.

On iki kilometrede Gökirmaktan ayrılan bir kanalla su Zimbilli tepesine getirilmiş ve iyi bir elektrik tesisi kurulmuştur. Fenni keşi 28 bin lira olan bu iş, belediye reisi Mehmed Türkmenin mesaisi ile 18 bin liraya başarılmış ve kısa bir zamanda 300 a-bone kaydolunmuştur. Bu suretle belediye'nin hiçbir işletme masrafı ihtiyacına mahal kalmadan 3500 lira irad temin edilmiştir. Taşköprüde elektriğin kilovatı da 10 kuruşadır. Gece gündüz cereyan mevcuttur. Açılan kanalla bir çok arazinin sulanması temin edilerek bu sene sulama işinden de bin liraya yakın irad temin edilmiştir.

Evvelce Cumhuriyet meydanında yapılan 5 bin metre murabba park yeniden tarh ve tanzim edilerek dikilen ağaçlar bir orman halini almıştır.

Ayrıca güzel bir gazino ve lokanta vücutte detirilmiştir.

3300 lira gibi az bir para sarf ile fenni bir mezbaha yapılmış ve buradan bir senede 3500 lira irad alınmıştır.

İtfaiye teşkilâtı muntazam olup mevcud arazöze ilâveten bir motopomp mübayaa edilerek teşkilât takviye edilmiş ve yangın söndürme işleri için 100 er tonluk dört büyük havuz yapılmıştır.

Şimdiye kadar inşa edilen kaldırımlar 7 bin metre murabbandan fazladır.

Mehmed Türkmenin vücutte getirdiği işlerden birisi de Taşköprü panayıdır. Teşirini evvelin ilk haftasında kurulan panayı her sene daha büyük bir rağbet kazanmakta ve yerli mahsulât

Çankırıda 50 yataklı hastanenin temeli atıldı

Çankırı (Hususi) — 5 sene kadar evvel Çankırının en havadar yeri olan Bağlar yolunda 25 yataklı bir hastane yapılmıştı. Fakat gittikçe artan ihtiyaç karşısında bütçeye yeni tahsisat konmuş ve 50 yataklı yeni hastanenin temeli merasimle atılmıştır. Merasimde başta vali olmak üzere bütün vilâyet erkânı ve halk hazır bulunmuştur.

Yeni elektrik motörleri

Bir senedenberi bozuk olarak işleyen Çankırı elektrik motörleri yerine yeni leri getirilmiştir. Bunlar yeni yapılmakta olan elektrik binasına konacaklardır. Motörler buhar kuvvetile işleyecektir.

Yol faaliyeti

Çankırı - Kastamonu yolunun başlangıç noktasından Çayboyu kısmına parke taşları döşenmektedir.

Çankırıda sıcaklar

Kuraklık ve sıcak devam etmektedir. Hararet gölgede 36 y bulmuştur. Vilâyet çevresinde kuraklıktan zarar gören köyler tesbit edilmektedir.

Balıkesirde ölümle Neticelenen iki kaza

Balıkesir (Hususi) — Şehrimizin Gök ve Gögemçöni köylerinde ölümle neticelenen iki kaza olmuştur.

Gök köyünden Halil isminde birinin iki yaşındaki Talia ismindeki kızı bahçede oynarken havuza düşmüş ve boğulmuş - tur.

Çağış nahiyesinin Gögemçöni köyünden Hüseyin oğlu Yakub da evinde tabancasını karıştırırken silâh ateş almış, kurşunlar karnına saplanmış. Yakub biraz sonra ölmüştür.

Hem suçlu, Hem güçlü...

Biga (Hususi) — Kocayayla köyünden Mustafa oğlu Fazlı isminde bir genç, gene o köyden Hasan oğlu Mehmed ağzından fena halde bıçaklıyarak dudaklarını parçalamış, zavallı adamı, söz söyleyemeyecek bir hale getirmiştir. Hâdisenin sebebi şudur:

Fazlı Fazlı, sokaktan geçen birkaç kadını takib etmiş. Bunların içinde yaralanan Mehmedin gelinlik kızı da varmış. Kadınlar Mehmedin evine girmişler. Fazlı da kapı önünde beklemeye başlamış. Bu muamele Mehmede ağır gelmiş ve Fazlıya: «Eve gir de orada da takib et...» diye târiz yollu birkaç söz söylemiştir.

Fazlı bu sözlere hiddetlenmiş ve bıçağını çekerek zavallı adamcağzın ağzını parçalamıştır.

Suçlu yakalanmıştır.

Bir delikanlı kediyi vurmak isterken bir kızı yaraldı

Kandıradan yazılıyor: Burada Gazi-paşa köyünde bir yaralama hâdisesi olmuştur. Köyden bir genç bir kediyi vurmak isterken tabancasından çıkan kurşun Emine isminde küçük bir kızın omuzuna saplanmış, orada kalmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

mak üzere büyük bir mektep inşa olunmuştur.

Taşköprü - Boyabâd yolu üzerinde kırış tehlikeli bir vaziyet ihdas eden Kıvrım çayı üzerine betonarme büyük bir köprü inşa ettirilmiştir. Kazanın yolları sık sık tamir edilmektedir.

Adliye sarayı davası

Gazeteciler dün İstanbul cezaevine giderek tarihî olduğu iddia edilen binalarda müddeiumumînin huzurle tedkikat yaptılar

İstanbul umumî ceza evini teşkil eden binaların hepsi eski eser midir, yoksa içlerinde ancak eski eserleri koruma bakımından muhafazası lâzım bir iki bina mı vardır? Yahud o da yoktur da, bir takım vatandaşlar demagoji mi yaparlar?

Bu suallere verilecek cevap İstanbul'da beş yüzü müteceviz cezalandırılmış vatandaşı ya bir cehennem azabından kurtaracak, yahud, bilhassa bu sıcaklarda derecesi ve azabı tahammül edilmez bir şiddette artan bir orta çağ işkencesinin meçhul bir tarihe kadar sürüp gitmesine imkân verilmiş olacaktır.

Gene bu suallerin cevabına göre İstanbul şehirlisi yazın sıcağın bunalmadan ve kışın soğuktan donup, pisenmiş sarımsak kokulu koridorlarda zehirlenmeden adaletin nimetlerini tadacaktır ve yahud İstanbul'un adliye sarayından mahrumiyeti sürüp gidecek ve yeni postanenin daracak odalarında ne adalet mekanizması, ne de posta ve telgraf rahat işlemek imkânını elde edebilecektir.

İşte dün bu suallere mümkün mertebe sür'atle fiili bir cevap temin etmek arzusunun tutulan İstanbul güzide müddeiumumîsi matbuatı müşterek bir etüde davet etti. Bu davete gayet kalabalık bir gazeteci, fotoğrafçı ve muharrir kafflesinin icabet etmesi efkârı umumiyeye mümessillerinin bu mühim mesele üzerinde hukuku umumiyeye müdafîi kadar hassas bulduklarını gösterdi.

★

Dün sabah saat onda Sultanahmeddeki Umumi hapishanenin kapısından içeri girerken her zamanki gibi, kapının tam karşısındaki çardağın dibinde bağdaş kurmuş, çömelmiş, oturmuş kadınlar gördüm. Mahbuslarına sigara veya yiyecek getirmiş olan ve onları içeri verebilmek için nöbet bekleyen kadınlar...

Evvelâ bahçede toplanıldı. Orada Müddeiumumî Hikmet Onat son günlerde matbuatta görülen tarihî neşriyattan bahsederek dedi ki:

«Eski eserlere karşı gösterilen dikkat ve hassasiyete aynen iştirak ederim, fakat burada yıkılması mevzuu bahsolan binaların birer tarihî kıymeti haiz bulunmadıkları bence muhakkaktır. Altı aydanberi fasıllı surette devam eden bu tarihî münakaşa bizim yapmağa mecbur olduğumuz bir işi yolda bırakmıştır. Bize bir hapishane ve bir de adliye binası lâzımdır. Bunu bir an evvel kurmak ve şimdiki sıkıntılı vaziyete bir nihayet vermek ihtiyacındayız... Burasının İbrahim Paşa konağı olduğunu söylüyorlar. Yıkılmak istediğimiz yer ile İbrahim Paşa konağı arasında en küçük bir münasebet yoktur.

Eserin mimarisinde Bizans devrine aid izler görüldüğü söyleniyorsa basit bir tedkik bu iddiayı dahi varid addettirmez. Eserin Sinana aid olduğunu söyleyenler de görülüyor. Buna da bizi inandırmak müşküldür. Çünkü eserin Sinana takaddüm etmiş bir devre aid olduğu tek bakışta anlaşılabilir.»

Hikmet Onat yanında bazı vesikalar, notlar ve bir de kitab getirmişti. Bu kitab ihtifalci Ziya Bey merhumun İstanbul ve Boğaziçi adlı eseri idi. İhtifalci Ziyanın hayatını İstanbuldaki eserleri koruma yolunda bilgiye dayanan bir savuşla nasıl yıpratıp tükettiği hepimize malumdur. Hiç şübhesiz, şehri arkeoloji, mimarî ve tarihî bakımlarından en iyi bilen adam olan rahmetli mevzuu bahis eser hakkında en doğruyu söylemek salâhiyetinde idi. Binaenaleyh Hikmet Onatın onun eserini iğhar edişî noktâ nazarının ne kadar isabetli olabileceğini anlatıyor.

Hava rüzgârlıydı ve ben kalabalık yünden epey uzakta kalmışım. Bunun için onun hapishane müdürüyle resmî zevata verdiği izahatı işitemedim, fakat bir müddet sonra hapishanenin tersane kısmındaki harab ve mülevves bir kervansaray ve belki de bir ahır harabesine girdiğimiz zaman onun neyi söylemek istediğini anlar gibi oldum.

Şübhesiz bu bina yeni bir bina değildi ve gene şübhesiz bu binanın Kanunî Süleyman devrindeki büyük vezir İbrahim sarayına aid olmasına imkân yoktu. Bu eseri bu şekilde şimdiki vaziyetinde muhafaza etmekten ne çıkardı. Bunu

tamir edebilir miydik? Tamir edebilirsek ne diye, nasıl ve niçin kullanabiliriz? Madem ki bu kadar kıymetli bir eseri, niçin şehrin bu kadar ortasında, bu kadar gözönünde olduğu halde böyle terk edilmişti? En ufak bir alâka uyandırmamıştı? Hapishane surları içinde olmasına rağmen hapishane koğuşu olarak bile kullanılmamıştı?

Halbuki bir müddet sonra bizi Sanayi mektebinde aynı tarihi vukuf ile izahat vererek dolaştıran Hikmet Onat çok kıymetli bir eser olan Kılıçhanenin ne feci bir vaziyette bırakıldığını da gösterdi.

Eski eserleri korumak için en ufak bir hassasiyet ve faaliyet göstermeyen eski eser meraklıları niçin tam İstanbul şehri için faydalı bir işe teşebbüs edilirken daima seslerini yükseltiyorlar ve şehrin imarına mâni olmağa kalkışıyorlar?

Bu eserler bu kadar kıymetliyse, neden onları daha evvel alıp temizleyip, tamir edip, kıymetini ve manasını tayin edip içinde cereyan etmiş tarini hâdiseleri tesbit ettikten sonra kapısına bir kapıcı ve içeriye ziyarete geleceklerden bir dühuliyeye alarak bunu hem İstanbullulara, hem de İstanbulu ziyarete gelen ecebî seyyahların tecessüsüne açmamışlardır?

Ortada böyle bir şey yoktur. Sadece şehrin en güzel bir meydanının kıyısında bir mezbele vardır ve bu yıkılmadığı için de bir takım talihsiz Türk vatandaşları cezalarını hiçbir medenî memlekette hiçbir mahbusun geçirmeyeceği şerait içinde geçirmektedirler.

Buradaki sefalet, istirahat imkânının azlığı o kadar yıpratıcıdır ki, pek haklı bir şekilde bunu yıkmak istiyen İstanbul adliyesi ve bu işle yakından alakadar olan Müddeiumumî Hikmet Onat bütün İstanbul halkının hissiyatına tercüman olmaktadır.

İstanbul şehri için böyle iptidai bir hapishane binasına sahip olmak bir şeref değildir. Hattâ kıymetli eserlerin yıkılması pahasına da olsa bu binanın yıkılması, yeni modern bir hapishane ile bir adliye sarayının yapılması İstanbul için bir kazanç olacaktır.

Suad Derviş

Suriyede Türk dostluğu, Türk taraftarlığı artıyor

(Baştarafı 1 inci sayıfta)

bu fes, şimdi Arab serpuşu oldu ve bu itibarla da gayet aziz ve mukaddes bir nesne haline geldi! Bilhassa Alevilerin şakpa giymeğe başlamaları Şam müfritlerini çileden çıkarıyor.

★

Bütün bu muhiti çileden çıkararak diğer bir şey de her tarafta Türk taraftarlığının ve Türkiye dostlarının artmakta olmasındır. Beruttan gelen malûmata göre, Lübnan parlamentosunda hükümetten bir istizah yapılmış. Bu istizah esnasında Şam havalisinde gündün güne genişleyen Türk propagandasına karşı hükümetin itihaz ettiği veya edeceği tedbirler sorulmuş. Bundan anlaşılıyor ki Şam Trablusunda da Türkiye lehindeki hareket artmıştır. Şama göre bütün bu taraftarlıklar Türkiye tarafından tutulan ücretli propagandacıların ve casusların eseridir. Halbuki bu propagandacıların hepsi de hasbidir ve eğer bunlara casus demek lâzım gelirse Şamın da bunlarla dolu olduğunu kabul etmek zarurî olur. İngilterenin o meşhur Intelligence Service'i bile bir memleketi bu kadar casusla dolduramadığına göre artık tasavvur ediniz!

★

Kont dö Martel bugünlerde Fransaya gidecekti. Fakat, tam hareket zamanı gelince bunun malûm olmanın bir müddet için tehir edildiği görüldü. Bu tehirin mühim sebeplerden ileri geldiği söyleniyorsa da sebebin ne olduğu malûm değildir.

★

Hataydaki Arab memurları akın akın Şama gelmekte devam ediyorlar. Bunlar hükümetten vazife istiyorlarsa da kendilerini hemen yerleştirebilecek vazife bulmak çok müşküldür. Bundan dolayı aralarında bir cemiyet teşkil etmek üzere bir içtima yaptılar.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, lisan öğrenmeye çok merakım vardı.

... Bu merak yüzünden bir çok para sarfettim.

... Memleket memleket do-laştım, fransızca'yı Fransada, ispanyolca'yı İspanyada, İngilizceyi İngilterede öğrendim.

Hasan Bey — Parana yazık olmuş, ben senin yerinde olsaydım, bu kadar yere gideceğime, Beyoğluna taşınır-ım.

ZORAKI TEMİZLİK

E ve misafirler gelmişti. Evin bayanı misafirlerine çay verecekti. Evde şeker yoktu. Hizmetçiyi şeker alması için bakkala gönderdi.

— Bakkal bir kilo şeker ver!

Bakkal, tenekeden şıseye zeytinyağı boşaltıyordu, işine devam etti. Zeytinyağın boşalması bitti. Elini kirli bir beze ildi. Daha evvel gelen bir müşteriye pasta-tırma kesti.

— Haydi bakkal bekliyorum, bir kilo şeker istemiştin.

— Veriyorum.

Bakkal sağ elinin şahadet parmağı ile baş parmağını ağzına götürdü. Tükürükledi, tükürüklü parmaklarını torba kâğıd dizisine uzattı. Bir torba kâğıd kopardı. Yağlı, pastırmalı, tükürüklü ellerini şeker sandığına daldırdı. Şekerleri avuçladı. Torba kâğıda doldurdu, tarttı:

— Al!

Avuçladığı şekerlerden bir kaçını yere düşürmüştü. Onları yerden topladı. Tekrar sandığa attı.

★

Hizmetçi koşu koşu eve geldi, mutfağa

girdi. Terlemişti. Elile terini sildi. Torba kâğıdını açtı. Bir avuç şeker aldı. Şekerliğe koydu.

★

Evin bayanı, salondaki masanın üzerine kar gibi bir peçete örttü. Çay fincanlarını kendi eline dizdi. Hizmetçi tepsi ile göründü. Tepside çay vardı, süt vardı, bir tabak bisküvi vardı ve şeker dolu şekerlik vardı. Evin bayanı bütün bunları masaya koydu. Misafirlerine:

— Buyurun!

Dedi. Misafirler masaya geldiler.

Misafirlerden birine sordu:

— Kaç şeker?

— Üç şeker!

Evin bayanın elleri bembeyaz ve tertemizdi. Ellerini şekerliğe uzatsa, oradan üç şeker alsaydı, fincana koysaydı, en titiz insan bile iğrenmeyi aklından geçiremezdi. Fakat buna rağmen evin bayanı ellerini şekerliğe uzatmadı. Bir tabak içinde duran şeker maşasını aldı, şekerleri maşa ile birer birer tutup misafirin çay fincanına koydu.

İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

Hindistanın müdafaa masrafı

İngiltere, Hindistanı müdafaa yolunda epeyce masraflara girmektedir. Bu hususta 1938-39 bütçesine 33,885,000 İngiliz lirası tahsisat konmuştur. Hindistanda vazife gören bir askerinin masrafı, İngilteredeki askerinkinden üç dört misli fazladır. Hindistanda 57 bin İngiliz askeri bulunur.

İlk gemi kazası

Buharla işleyen gemilerin uğradığı ilk kaza 1817 de olmuştur. Londradan 50 yolcusu ile kalkan Regent gemisi, yolda fırtınaya tutulmuş, rüzgâr borusunu uçurmuş ve ahşap tekne de ateş almıştır. İradesini kaybetmeyen gemi kaptanı, yolcuları geminin biricik sandalına bindirerek uzaklaştırmış ve tekneyi de sahile yaklaştırarak oturtmuştur.

Yolcuların hepsi kurtulmuş, fakat gemi harap olmuştur.

GÖNÜLİSLERİ

Evlence bahsinde Birkaç düşünce

Akhisarda oturan Bay «S» yüksek tahsil görmemiş olmasına rağmen muntazam müteale ile bilgisini arttırmakta olan münevver bir gençtir. Bunu bana yolladığı mektubdan, derdini anlatırken takib ettiği muhakerme silsilesine bakarak anlıyorum. Yazısına şu başlangıç ile başlıyor:

— «28 yaşındayım. Elime ayda safi olarak 46 lira geçiyor. Bu maaştan gayri hiç bir varidatım, malım, mülküm, ve mekânım, ev eşyam ve birikmiş param yoktur.

Okumayı, musiki dinlemeyi, bazan toplu yaşamayı, bazan da tabiatle başbaşa kalmayı severim.»

Bu satırlar bizi okuyucumun hüviyetini bir dereceye kadar anlamak için kâfidir.

Şimdi de istediklerini anlatahım, diyer ki:

— Yakın zamana kadar evlenmeyi istemiyordum, fakat son günlerde ne olursa olsun evlenmenin büyük bir ihtiyaç olduğunu anladım, durmadan kendime bir eş arıyorum. Fakat bu, biraz güç: Başkasının gözile ve zevkile seçemem, sevebileceğim genç kıza bizzat bulabileceğim, konuşarak, anlaşarak seçebilmeliyim ise imkân haricinde o halde sizden soruyorum:

1 — Böyle çıl çıplak bir vaziyette yalnız maaşıma güvenerek evlenmekliğin doğru mu?

2 — Müstakbel eşimi sadece bir kaç defa karşıdan görmeye hakkımda bir hüküm verebilir miyim?

3 — Ben orta mekteb mezunuyum, muntazam bir metod dahilinde bilgimi arttırmıyorsam da gazete ve mecmuaları takib ediyorum. İlk mekteb mezun-

nu bir genç kıza mes'ud olabilir miyim?

4 — Genç kızın 15 ile 17 arasındaki mi, yoksa 18-25 arasında olanı mı benim için daha uygundur?

★

Okuyucumun tereddütlerini haklı görmeli:

Ayda 46 lira.

Yeni kurulmuş bir aile için pek az görülür, hattâ Akhisar gibi geçim seviyesi nisbeten ucuz bir memlekette olsa dahi. Alelhusus bu paranın bir kısmı ev kirası ile döşemeden, giyinmeden, yol ücretine varıncaya kadar yapılacak zaruri masrafların itfasına gidecektir. Geriye ne kahr, ve kulanı nasıl geçinilir? Tayin etmek güç değildir.

Bu noktada okuyucuma biraz daha sabretmesini, biraz daha hazırlanmasını tavsiye etmeli. Bu bakımdan suallerinin geriye kalanlarına cevap vermek lüzumsuz olacak, fakat gene söyleyeyim:

Bir erkek olsaydım, müstakbel eşimi seçmek için yalnız bir kaç defa karşıdan görmeyi kâfi saymazdım. Simadan ruha intikal ederek karakteri tayin edebilenlerin olduğu söylenir. Fakat bence isabet ihtimali yüzde 50 yi geçmez. Bu takdirde bu, bir kumaradır. Kumarı ise sevmem, hiç oynamadım.

İrfan seviyesine gelince, ilk mektebi bitirmiş bir kız irfan sahasında bütün yaya kalmış sayılmaz, bilhassa gazete ve mecmua okutmak suretile kafasının genişletilmesi mümkündür.

En nihayet yaş meselesi kalıyor: Bunda da kat'i bir hudud çizilmiş değildir, fakat yaş farkının 5 ile 10 arasında olması müreccaktır.

TEYZE

TIYATRO

Sinema ve tiyatro arasındaki dava nasıl halledildi?

Yazan: İsmet Hulûsi

Hurafe kadar, din kadar, insanlık kadar eski bir maziye sahip olan tiyatro birçok tekâmül safhaları geçirdikten sonra nihayet bugünkü hale gelebilmişti. Fakat gene tiyatro için tam manasile mütakamil denilemezdi. Sahnede her şeyi yapmak imkânsızdı. Sahnede bir gemi batamazdı. Bir yangın çıkamazdı. Atlar koşamazlardı. Ve nihayet bütün bunlar yapılsa bile sun'iliği belli olurdu.

Sinema icad edildi. Tiyatro sahnesine giremeyenler sinema perdesine girebiliyordu. Sinema perdesinde hayatta olabilecek hemen her şeyi göstermek mümkündü. Fakat gene bir eksiklik vardı. Perdede ışıklı gölgeler konuşuyorlardı. Bu pandomima tiyatrosunun eşhasını koşturmak lâzımdı. Bunun için senelerce uğraştılar ve nihayet muvaffak oldular. Sinemaya ses ve söz konuldu.

Sesli sinema başlı başına bir yenilikti. Ve bu yenilik doğrudan doğruya tiyatroya rakib bir cebhe almıştı. Tiyatro eseri tiyatro sahnesinin dar çerçevesinden filmin geniş ihatah bünyesine girebilecekti. Ve her tiyatro eseri, tiyatrosunun sun'iliği belli dekorundan, aksesuarından sıyrılmış bir halde tabii bir dekor, tabii bir aksesuarla gösterilecekti.

★

Bu düşünce ile hareket edenler, tiyatro eserlerini filme çektiler. Fakat bu film her hiç de muvaffak sayılmadı. Çünkü en güzel tiyatro eseri filme çekildiği zaman hiçbir mana ifade etmiyordu. Sebep şuydu:

Güzel tiyatro eseri, sahnede temsilinde hiçbir güçlük olmayan eserd. Bu eseri filme alınca sahne haricine çıkıyor, sahnede güzel olan, sahne haricine çıkarılınca güzelliğini kaybediyordu.

Sahnede muvaffak olan birçok kıymetli tiyatroların filme çekilmesi münekkidler isyan ettirdi. Sinemacılar karşı ateş püskürdüler... sinemacılar da artık bu işten vazgeçtiler. Onların vazgeçmelerine sebep, münekkidlerin gayizlarından ziyade yaptıklarını kendilerinin de, halkın da beğenmemiş olmalarıydı.

★

Gerek sessiz ve gerek sesli sinemada, edebi eserlerin romanların filme çekilmeleri de iyi neticeler vermedi. Güzel roman fena film oluyordu. Buna birçok misal bulunabilir. Fakat ben son yapılan filmlerden bir misal söyleyeyim. Erih Maria Remark'ın «Garb cebesinde sü-künet berdevamdır» isimli eseri bütün dünyada beğenilmişti. Eser haddizatında canlı, ve çok hareketli idi. Filme çektiler. Film eserin yaptığı süksayı yapamadı. Bunun sebebinin senaryoya, rejisöre atfedilenler oldu. Fakat haksızdılar. Eser hareketli olmasıyla birlikte hisli idi. Bunun filmde, yazıda olduğu gibi anlatmak imkânsızdı.

«Yaralı arkadaşlarına çizme götüren askerlerin arkadaşlarının ayaklarının kesilmiş olduğunu öğrendikleri zaman çizmeyi geri almaları» sahnesi eserde ne kadar ince ise filmde o kadar kaba ve o kadar hissi görünüyordu.

Velhasıl sinema ne romandı, ne tiyatroydum, doğrudan doğruya sinemaydı. Tiyatro, roman, ona madde iptidaiye olamıyorlardı. Fakat bir mevzu, bir hikâye her ne ise filme çekilecek bir esas lâzımdı.

Bu esas senaryo oldu. Senaryo roman değildir, tiyatro değildir. Bütün ayrı

Mahkemelerde

Bir ev tellâhı uzaktan gösterdiği evi satmış

Müşteri 200 lira kapora verdikten sonra tellâhın ortadan kaybolduğunu görünce dolandırıldığını anladı

Mühim bir dolandırıcılık hâdisesi etrafında müddeiumumilikçe yapılmakta olan tahkikat neticeye varmıştır.

Davacı Mehmed Eminin iddiasına göre, hâdisenin mahiyeti şudur: Celâleddin isminde bir komisyoncu kendisine müracaat etmiş ve:

— Sana, ucuz fiatla bir ev satın alalım, demiştir.

Mehmed Emin de bu teklifi memnuniyetle kabul etmiş, birlikte Tarla-başında bir kahveye gitmişlerdir. Orada Panayot ve Klanti isimlerinde iki tellâl ile buluşmuşlar, hep birlikte kahveden çıkmışlardır. Panayot Mehmed Emine dışardan bir ev göstermiş, Celâleddin de, Mehmed Emine:

— Bu evi sana 500 liraya satın alabilirim, demiştir. Bir iki güne kadar iş olup biter. Yalnız, ev sahibine kapora olarak vermek üzere, 200 lira kapora lâzım.

Daha içini görmemekle beraber, koskoca eve 500 lira mukabilinde malik olmak sevinci ile, Emin derhal 200 lira çıkarıp Celâleddine vermiştir. Ertesi günü, tekrar buluşmak üzere, ayrılmışlardır.

Fakat, Celâleddin bir daha ortada görünmemiş, Emin de dolandırıldığını anlıyarak, zabıtaya müracaat etmiştir.

Müddeiumumilikte yapılan tahkikat sırasında, suçlu Celâleddin:

— Vâkia, o gün Mehmed Emine bir ev gösterdik. Fakat, 200 lirasını falan almadım, demiştir.

Tahkikat neticesinde toplanan deliller suçlu sabit gösterecek şekilde görülmüştür. Hakkında iddianame tanzim edilen suçlu tecziyesi talebile Asliye ceza mahkemesine verilmiştir.

75 yaşında bir üfürükücü yakalandı

75 yaşında bir üfürükçülük suçlu yakalanarak, müddeiumumiliğe verilmiştir.

İddiaya göre, suçlu Hacı Bekir Ak-sarayda Yusufun tatlıcı dükkânına gitmiş ve Yusufun ortağı bulunan Nebiye isimindeki kadın, ortağı ile aralarında daimi bir geçimsizlik olduğundan, Hacı Bekire bir muska yapmasını söylemiştir. Bekir, 250 kuruş ücret mukabilinde bu talebi kabul etmiştir. Derhal bir muska yapmış, sonra da birçok okunmuş yumurta vermiş ve:

— Bunları, dükkânın köşelerine sakla, demiştir.

Birkaç gün sonra bir ikinci muska daha getiren üfürükçü, bu sefer de şu tavsiyede bulunmuştur:

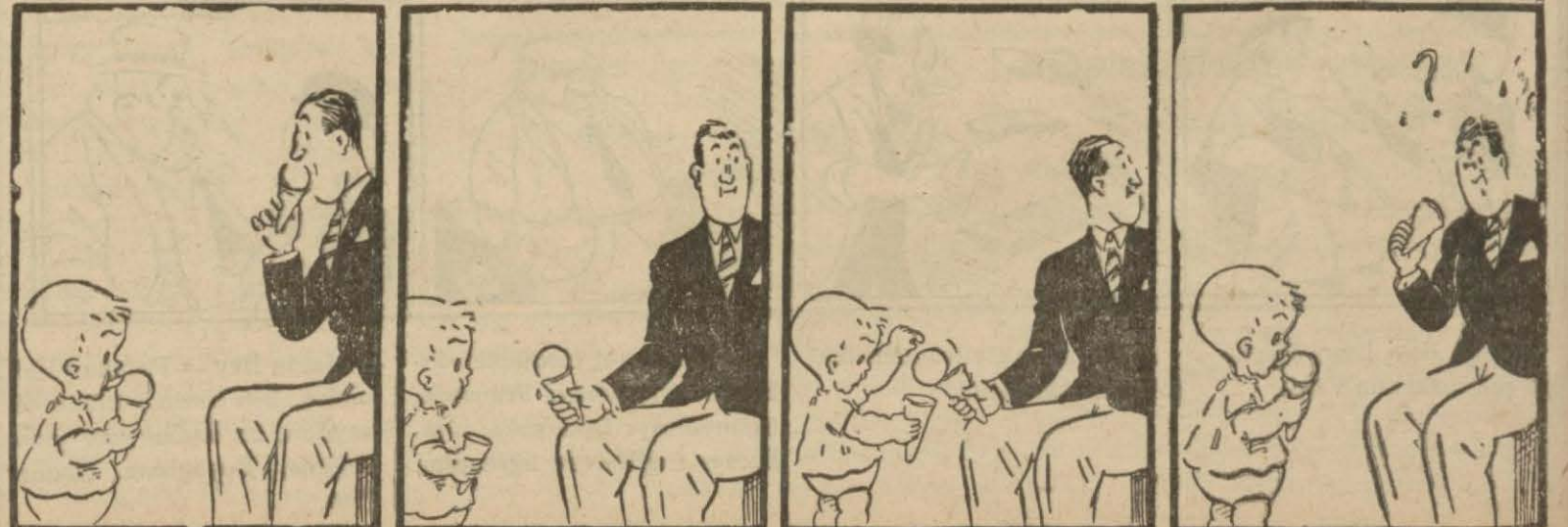
— Bu muskanın yarısı bir ağaç küttüğü altında, diğer yarısı da denizde yakılacak.

Bu ziyaretler devam etmeğe başlamıştır. Arada vasıta olan, Nebiyeyi übir şeydir. Ve onun muharriri roman muharririnden; tiyatro muharririnden daha başka türlü gören, daha başka türlü düşünen, daha başka türlü yazan bir muharrirdir.

İsmet Hulûsi

Bacaksızın maskaralıkları:

Aşırılan dondurma

DÜNÜN, BUGÜNÜN ve YARININ tarihi: 12 AVRUPANIN ALTINDAKİ ATEŞ

İki siyasî cinayet arasında bugünkü tarihi yazılan bir devlet: Yugoslavya

Yazan: Emrys Jones - Çeviren: İbrahim Hoyi

Bugünkü Yugoslav tarihinin en büyük kısmı iki katilin kurşunları arasında yazılmış bulunuyor. İlk kurşun, 28 Haziran 1914'de Saraybosna'da atılmıştı. Bu infilâk, bütün dünyada akislendi ve cinayet büyük harbin başlama işareti oldu.

Bu hadîseyi, katli (Siyah el) diye tanıyan Sırb ordu kılığında hazırlanmış. Siyah elciler, daha büyük bir Sırbistan hayalini çalınan gizli bir cemiyet kurmuşlardı.

İhtiyar Fransuva Jozefin yerine geçmesi mukadder olan Avusturya veliahdinin bu iştiaflara tamamiyle muhalif olduğu biliniyor, tahta oturur oturmaz da Slavları Avusturya - Macaristan imparatorluğuna katarak üçzülz bir krallık yapmak istediği rivayet olunuyordu. Sırb nasyonalistleri, bunu önlemek istedikleri için, işin yegâne ilacı, silâhı öldürmek idi.

Saraybosnadaki cinayetin üzerinden birkaç ay geçmeden bütün dünya, o zamana kadar bilinenlerden daha müdhiş bir harbe girmiş bulunuyordu.

Alman ve Avusturya orduları Sırbistanı istilâ ettiler, fakat sonunda mağlûb oldular ve bu mağlûbiyetlerinden de daha büyük Sırbistan veyahud Yugoslavya doğdu.

★

İkinci kurşun da, 1934'de Yugoslavyanın ilk kralı Aleksandra atıldı ve kral Paris'e vaki olan bir ziyareti esnasında Marsilyaya karaya ayak bastıktan biraz sonra öldürüldü.

Bu iki endahat arasındaki Yugoslavya hikâyesi, her ikisi de Slav olan ve asırlarca evvel, dini tesirler dolayısıyla manen birbirlerinden ayrılmış bulunan Sırblerle Hırvatlar arasında körüklenen dahili mücadelenin bir aynasıdır.

Harbden sonra, yeni krallık, Sırbler, Hırvatlar, Slovenler, Makedonyalılar, Karadağlılar, Bosnalılar ve Dalmaçyalılardan teşekkül etmişti. Cenub Slavlarını bir ırk halinde toplamak, bir bayrak altında birleştirmek isteyen Cumhuriyetçi Wilson olmuştur. Bu istek Klemansonun işine elverdi. Ekmeğine yağ sürdü. Zira Klemanso, ülkeyi kesip budyarak Avusturya - Macaristan imparatorluğunu zayıflatmak ve Adriyatik denizini bir İtalyan gölü haline sokmamak için de İtalyanlara Dalmaçya sahillerinin verilmesini temin etmek istiyordu. Hatırlarınızdaki gibi, İtilaf devletleri, İtalyanlara, «Harbde bizimle beraber olursanız, Dalmaçya sahillerini sana veririz» diye vâdde bulunmuşlardı.

İşte bu suretle, Yugoslavya vücut buldu. Fakat kuruluş şekli Hırvatları memnun etmemişti ve derhal de anlaşıldı ki, Sırbler, Belgrad'daki payitahtlarında baş sedire kurulacaklardı.

Hırvatlar, Hırvat köylü partisi vasıtasıyla muhalefet sesini yükselttiler. Bu partinin reisi alelade bir köylüye benzeyen, haddi zatında ülkenin en zeki liderlerinden biri olan Stefan Radiç idi.

★

Hırvatlar devlet dahilinde kendilerinin iş başında olmalarını istiyorlardı ve şurası da bir hakikatti ki, Macarların idaresi altında bulunurlarken, Yugoslav idaresinden daha geniş muhtariyete sahip olmuşlardı.

Belgrad'daki Sırb idarecileri bu dileğe, Hırvatları tazyik etmek, tehcir etmekle mukabelede bulundular ve hiebir çürmü

Marsilya suikastını gösteren varoluş resim

olmadığı halde de 1919'da köylü lideri Radiç'i tevkif ettiler. Arkasından, dahiliye nazırı Pribiçević, Sırb polislerini Hırvatların üzerine saldırttı. Faal Hırvatlar falakaya yatırıldılar ve iki taraf ta, aradaki anlaşamamazlığı halletmeğe yanaşmadı. Fakat iki taraf ta, Balkanlarda yeni bir devletçiğe yer olmadığını ve muhakkak surette bir arada yaşamak mecburiyetinde bulduklarını, İtalyanın an'anevi düşmanları olduğunu, bu tehlikeye karşı koymak için de birleşmeleri icab ettiğini biliyorlardı.

1921'de Sırbler, Belgrad'da yeni bir anayasa ve merkezî bir parlamento kurunca, Hırvatların bütün muhtariyet ümidleri suya düştü.

Aynı senede serbest bırakılan Radiç, Hırvatların emellerini etrafa yaymak için Avrupada bir seyahate çıktı. 1924'de de Yugoslavyaya döndü. Yeni bir hükûmete müzaheret ettiği görülünce, her iki tarafın uzlaşma yolunu göttükleri sanıldı.

Fakat bu his çok devam etmedi. Zira, Avrupa seyahatinde, bilhassa Moskova'ya uğramak gibi bir hata işlemiş olması bahanesiyle, komünistlik suçundan tevkif olundu.

Bununla beraber, 1925 seçiminde Hırvat ülkesinde o kadar kahir bir ekseriyet kazandı ki, kendisini serbest bırakmak ve hükûmete almak mecburiyetinde kaldılar ve Radiç iki yıl Hırvatlarla, Sırbler arasındaki anlaşamamazlığı ortadan kaldırmaya çalıştı ve nihayet 1927'de gene muhalefete düştü.

1928 yazında, Yugoslav politika sahnesi yeni bir tabanca sesine daha maked oldu. Karadağlı bir mebus parlâmentoda tabancasını çıkardığı gibi üç el ateş ederek Stefan Radiç'i ölüm derecesinde yaraladı ve iki Hırvat mebusunu da öldürdü.

Sırb - Hırvat mücadelesi hâd bir devreye girmişti ve 1929'da da, herhangi bir uzlaşma imkânı, ihtimali kalmamıştı. Binaenaleyh aynı yılın 6 ikincikanununda kral Aleksandr kendisini diktatör ilan etti ve General Pera Zifkoviç başvekalâte getirdi.

★

Kral Aleksandr çalışkan bir hükümdardı. Sabahın saat sekizinde masasına oturur, çalışmaya başlardı. Kral Aleksandr birleşik bir Yugoslavya hayali ile yaşamış, bu uğurda bütün gücüne uğraşmıştı. Fakat şurasını da hatırlatmak lâzımdı ki, kral bir Sırb idi.

General Zifkoviç, önceleri, harb sıralarında Aleksandra itimad etmeyen siyah el cemiyetine mensubdu. Avusturyalılarla karşı harbetmiş ve büyük, 1915 ric'atinde mühim bir rol oynamıştı.

Bununla beraber, Zifkoviç, kralın tarafını tuttu. Siyah elciler mağlûb oldular. Zifkoviç te dört ayak üstüne düştü. Başvekil oldu. Kral ile Zifkoviç, Hırvat meselesini halletmeğe muvaffak olamadılar ve 1931 Eylülünde, kral, iki tarafın

da hoşuna gitmeyen yeni bir anayasa neşretti.

Bu arada, Yugoslavya, büyük bir kuvvet kazanmış olan İtalyayı gözönünden ayırmamak mecburiyetinde kaldı.

★

Yugoslav ordusunun kuvveti, Fransa ve Balkan devletleri ile olan anlaşmaları yüzünden İtalyanın nasibini Habeşistan'da araması ihtimal dahilindedir.

1934 senesi, yeni bir ufuk açtı. Sırblerle, Hırvatların

kaynaşmaları imkân dahiline giriyordu. Kral Aleksandr demirden eli ve iradesi ile bütün ülkeye hâkim bulunuyordu ve en yüksek noktasına varmak üzere bulunan bu muvaffakiyet, bir Makedonyalı'nın, Marsilyada siktığı bir kurşunla nihayete erdi. Kralın ölümü, bir müddet için Yugoslavları bir araya getirdi. Fakat bu siyasî mütareke uzun sürmedi.

Kral Aleksandrın ölümünden sonra, karsız bir rejim hüküm sürdü. Arkasından Milan Stoyadinoviç başvekil oldu. Yeni devlet reisi işe ustalıkla başladı ve diktatörlük kanunlarını yumuşattı.

Tahtta, Prens Polun niyabeti altında 14 yaşlarında çocuk kral bulunuyordu. 1936'da Prens Pol, Stoyadinoviçin selefini hapisten kurtaran Hırvat lideri Vladimir Maçeki huzuruna kabul etti. Bu çok akıllıca bir hareketti. Zira bütün Hırvat ülkesinde onun kadar sevilen lider pek azdı.

Ve 1937'de de Yugoslavya başvekilî ile Hırvat lideri ilk defa olarak buluştular. İlk defa olarak, dedim. Zira, Radiçtenberi, iki parti lideri birinci defa olarak karşı karşıya gelmiş idiler.

O zamandanberi de, Yugoslavya, her Avrupa devleti gibi, harici işlerle meşgul oldu. Mussolini, kur yaptı. Almanya, yardımını temin maksadile onu pohpohladı. Buna rağmen, Yugoslavya, Balkan ve Küçük Antant ve Fransa ile yapmış olduğu anlaşmalarına sadık kalmış bulunmaktadır.

(Arkası var)

Trabzonda yeni parka Uzer parkı ismi veriliyor

Trabzon (Hususî) — Trabzon belediyesi şehrin batı güzergâhında bulunan Eski İmaret mezarlığını kaldırarak yerinde bir park yaptırmıştır. Bu park kâmilen çam ve akasya ağaçlarıyla süslenmiş, etrafı muntazam bir duvarla çevrilmiştir.

Halkın mühim bir ihtiyacını karşılayan İmaret parkı şehre yeni bir hayat verdiğinden eski adı kaldırılarak parkın meydana gelmesinde büyük âmil olan üçüncü umum müfettişin adına zafeten buraya Uzer parkı denecektir.

Trakyanın her köyünde bir mekteb yapılacak

Edirne (Hususî) — Eğitmeni olup ta mektebi bulunmayan Trakya köylerinde projesine tevfiқан birer binanın inşası Maarif Vekâletince kararlaştırılmış ve bu maksadla vilâyetlere gereken tahsisat havalesi gönderilmiştir.

Bu meyanda Edirne vilâyetine de 12 bin lira yollanmıştır. Bu para ve halkın yardımile mektebsiz köylerde mekteb inşaatına bu yaz başlanarak ikmal edilecektir.

Merkeze bağlı Hasanağa köyünde de yeni bir mekteb binası inşaatı başlamış bulunmaktadır.

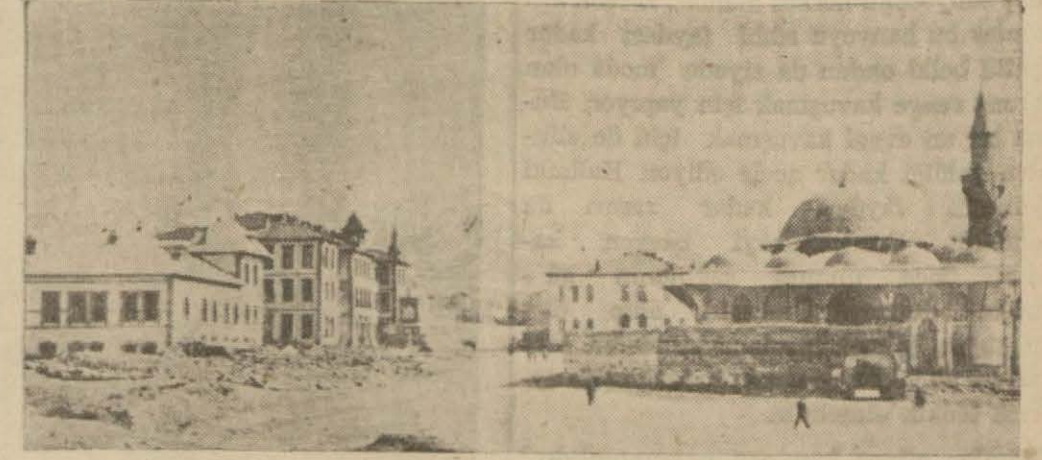
SEYAHAT MEKTUPLARI : 10

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

İlca hikâyesinin sonu

Uyumak için mi yattım, uğradığım felâketlerin daha fazlasını görmemek için mi gözümü yumdum, bilmiyorum

Erzurumdan bir manzara

«Akil isen deme mecnuna deli»

«Yoklasan her kişi bir gûna deli»

İşte bir nümunesi de ben.. Ben «deli» değil miyim? Yatağı bulup ta Atlaha şükredeceğim yerde, bir de banyo sev-dasına düşünüyorum... İki üç senedir bizim olabilen, daha iki üç senedir ancak bakılma fırsatı ele geçen Şark vilâyetlerinde konforu yerinde otel aramak in-satsızlık olmaz mı?.. demiştim ya; buralara sefere çıkarken hiç bir ümide kapılmamıştım.. Ah şu bizim şoför yok mu?.. Hep kabahat onda. «Yeni otel yapıldı. Tek yataklı oda. Banyosu içinde..» Akla ne gelir?.. «Çelikpalas» dedik ona ben-zetti, verdik kararı... Neyse, lâfi uzat-mayalım; elimde «pırpır» lı lâmba. Banyo kapısından ilerledim. Karanlık, rütübetli bir yer... Kapıca suyunun cinsi mi böyle, yoksa banyo mu kirli... Hulâsa, sudaki bu sarılığın çamurî rengini anlı-yamadım.. Ne olursa olsun, her halde mevcut olan suyun boşalıp, yenisinin dolması lâzımdı. Öylece de talimat verdik.. Delikler açıldı, musluklar kapandı. Banyo boşalınca delikler kapanıp musluklar açıldı. «O doladursun!» deyip odama döndüm.

— Şimdi aç kulağımı iyi dinle azizim o-telci!.. Gayet temiz tarafından bir yor-gan, bir yastık, bir de çarşaf isterim... Bu-nu sür'atle gönderirsin.. Yatak yapılıp yapılmaz ben banyoya girerim.. Yarım saat sonra sudan çıkınca yemek isterim. Bunların hepsi bir saat içinde olmalı. Yani ben bir saat sonra banyomu yap-mış, yemeğimi yemiş, hazırlanmış te-miz bir yatağa yatmış bulunmalıyım.. Haydi marş!..

Bir yandan soyunuyor, bir yandan da «pırpır» eden gaz lâmbasına gözümü ta-kıp «birden parlarsa, evvelâ ba-vulumu dışarı çıkarayım, yoksa elbise-lerimi şöyle edeyim» diye kendi kendime program yapıyordum ki; yatak takımı geldi..

— Oğlum bu ne bu?..

— Ne olmuş ki?..

— Ne olmuş ki diyor.. daha ne olsun?

Şu yorgana bak, beyaz çarşaf, kahve ren-gi olmuş. Yastık yüzü saç içinde.. Sana tenbih te ettim, «temiz olsun» dedim..

— Kirli mi ki?..

— Kirlide lâf mı?..

— Hayır efendim; ne kirlisi.. Daha ye-ni çıkardık..

— Kullanılmış yahu..

— Yok beyim.. Bir müteahhid iki gece yattı. Vallahi fena adam değil, namuslu, terbiyeli bir insan!..

— Tüh Allah müstahakını versin.. Namuslu, terbiyeli oluşundan bana ne!.. San-ki kızma damad arıyormuşum gibi..

— Hani, yani sanki..

— Bırak lâfi be adam.. Yorgandan, yas-tıktan vazgeçtim. Bana bir temiz çarşaf getir. Bir ucunu da yastığın üstüne serer; sırtıma da pardesümü çeker yatarım..

Otelci gitti, ben soyundum. Bir elimde sabun, öbür elimde sabun bezî, banyoya gittim. Renkli suyun içine kendimi bır-aktım.. Kaç gündür tozlanan, sonra da yağmurdan ıslanıp çamurlanan kafamı sabunlamağa koyuldum.. Ben sabunu sürdüğüm saçlarım birbirine yapıştı.. On-lar yapıştıkça ben çitiledim.. Ne ettim, ne yaptım bir türlü köpürtmeye mu-vaffak olamadım.. Suyun einsinden mi, sabunun kötülüğünden mi, yoksa benim talihsizliğimden mi?.. Nedir bu başıma ge-len!.. Hey Yarabbi sen bilirsin.. Ahıya, pufıya çıktım suyun içinden. Üstün kö-rü kurulanıp döndüm odaya.. Bekle ki yemek gelsin.. Epey zaman elim şaka-ğında, yatağın kenarında pinekledim.. Ne gelen var, ne giden.. Çare yok seslenme-li. Kapıyı araladım.. Karanlığa doğru ba-şımı uzattım.. Ne de soğuk var.. Sıcak banyodan sonra zehir gibi işliyor insa-na..

— Heyyy!.. Kimse yok mu orada!..

— ..

Uzun bir sükûttan sonra, bir daha ba-ğırırım.. Bir daha.. Sonra bir daha ba-ğırırım.. Derinden bir cevap alıncıya ka-dar..

— Ne istiyorsunuz?..

— Oğlum hani yemek?..

— Ne yemeği?..

— Yemek yahu... Yemek ısırmadık!

ya..

— Ha, sen miydin o?..

— Evet..

— Olmuyor..

— Ne olmuyor?..

— Açık yemek göndermiyor.

— Neye?

— O açığı öteki otelcinin ahbabıdır. Bu-radaki müşterilere yemek göndermez..

Sen git orada ye..

Buraya geldiğimdenberi üstüste ge-en

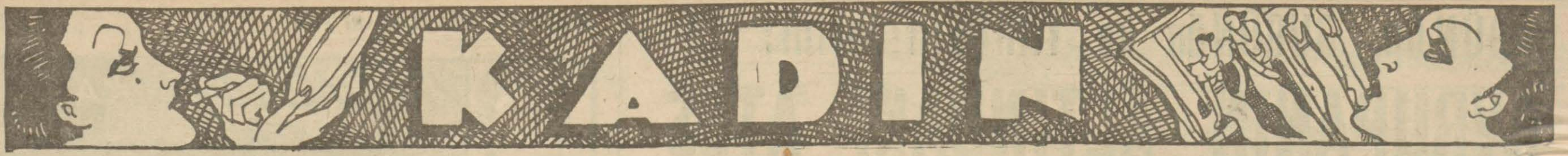
(Devamı 13 ncü sayfada)

Çingene krallığı kabinesi toplandı

Varşovadaki çingene krallığı kabinesi, kralları birinci Canuzun riyasetinde toplanmış, ilk iş olarak nazırların frak ve silindir şapa giymelerini karar altına almıştır. Resim, nazırları yeni kıyafetleri ile gösteriyor.

Güneş banyosu

Son senelerde güneş banyosu yapmak kadınlar arasında salgın bir moda halinde yayılmaya başladı. Bu pek haklı ve mantıklı bir arzu. Güneş her evin her köşesine girmeli, her köşesini faydalı ışıklarla yıkamalı. Ancak banyo meselesinde aynı şeyi söyleyemeyiz. Güneş banyosunu herkes alamaz. Birçok kadınlar bu banyoyu sıhhi faydası kadar hattâ belki ondan da ziyade moda olan bronz renge kavuşmak için yapıyor. Buna bir an evvel kavuşmak için de elinden geldiği kadar acele ediyor. Halbuki güneşin faydası kadar zararı da olabilir. Esmerleşmeyi isteyen kadın, önce umumî sağlığının güneşte durmaya müsait olup olmadığını bilmek mecburiyetindedir. Müsâidse ne kadar ve nasıl duracağını da ayrıca tedkik etmelidir.

Kimler güneş banyosu yapmamalıdır?

Güneş banyosu yapmak için her şeyden önce ciğerlerin sağlamlığından emin olmak lâzımdır. Çünkü: Bu banyolar kaplanmış eski yaraları bile meydana çıkarır. Bu cihetten en ufak şüphesi olanların güneşte kalmaya heves etmeleri doğru olamaz.

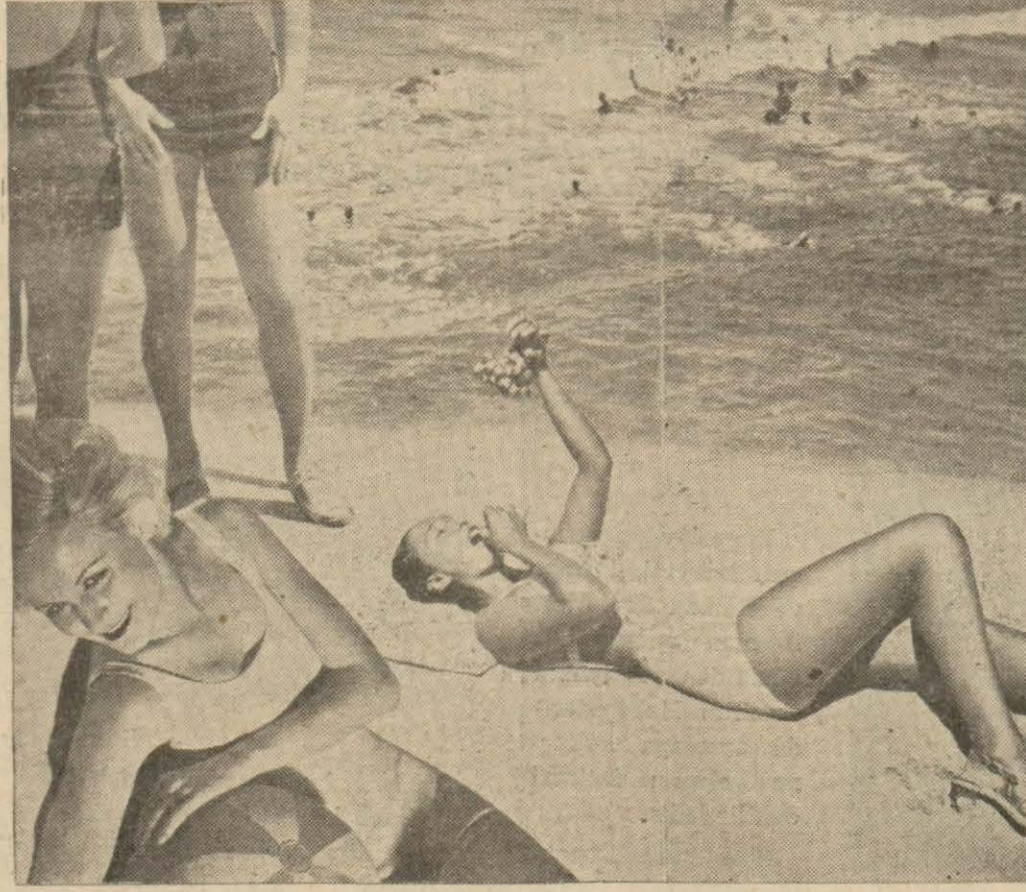
Varis de fazla güneş istemez. Varisli kısırlar kısa bir deniz banyosu almamalıdır. Güneşte ya hiç yahud pek az durmalıdırlar.

Güneş banyosundan korkmaları lâzım gelenlerden biri de karaciğer hastalarıdır. Bilirsiniz ki cild, kendini güneşe karşı korumak için esmerleşir. Ona bu esmerleşimi temin eden karaciğerdir. Bu yüzden, güneşte kalanların karaciğeri ister istemez fazla çalışır. Çalışmaya tahammülü yoksa büsbütün rahatsızlanır. Böyleleri güneş banyosundan ya tamamen vazgeçmeli, yahud kısa bir banyo yapmalı, bir yandan da serinletici sular içmeli, karaciğerlerine soğuk su kompresleri yapmalıdırlar.

Güneş banyosunu nasıl yapmalıdır?

Bunlara rağmen güneş, eşsiz bir sağlık kaynağıdır. Ve bronz renk en makul modadan daha makul bir modadır. Sıhhi engeli olmayan her kadın seve seve güneşte esmerleşmelidir. Ancak ne kadar sağlam olunursa olunsun acele etmemek ve ifrata gitmemek lâzım.

Güneşte kalan insana bir tembellik gelir. Uyumak ister. Kendini bu gevşekliğe

bırakıp saatlerle yattığı yerde kalmak tamamen yanlıştır. Güneş banyosunu, daha iyisi, yürüyerek yapmalıdır. Bu şekilde zarar görmek ihtimali ortadan kalkar.

Güneş altında yatarken insana dinleniyor gibi gelir. Halbuki tâ kemiklere kadar işleyen şualar uzviyette büyük bir faaliyet uyandırmıştır. Buna karşı hareketsiz kalmak manasız olur. Bilâkis kılmıdanmalı, yürümeli, cildi serbest bırakmalı ki bol bol terlesin. Esasen yürüyüş vücudaki kan dolaşmasına ve karaciğerin çalışmasına en iyi bir yardımcıdır.

Güneşin cilde tesiri

Bir kere esmerleştikten sonra iş daha kolaylaşır. Tehlike ihtimali hemen hemen kalmaz. Banyoyu yatarak da yapabilirsiniz ama sırtüstü yatarsanız kuvvetli ışık göz kenarlarımızda buruşukluklar yapar. Önceleri pek farkedilemeyen bu çizgiler gittikçe derinleşir.

Yan yatarsanız güneş ziyası böyle bir zarar vermez. Bilâkis mevcut çizgileri düzeltir.

Neler sürülmeli?

Güneşe çıkarken yağlı krem vesaire

sürülmeli. Bilhassa lanolin pek iyidir. Hiçbir vakit alkollü maddeler sürmemeli. Yüzü sabunla yıkamayı da mümkün olduğu kadar azaltmalı ki cildin tabii yağ eksilmesin.

İşte güneşe karşı iki iyi reçete:

Huile de paraffine	80	grammes
Vaseline	20	gr.
Teinture de safran	10	gr.

Bu, ilk günler içindir. Yanıncaya kadar kullanılır. İyice yandıktan sonra yaz sonuna kadar su yağ sürülmelidir:

Huile de palme	40	gr.
Huile de paraffine	60	gr.
Huile de voyau	50	gr.

En ucuz ve en güzel süs fiyongadır

Bu senenin göze çarpan yeniliklerinden biri de fiyongadır. Vâkıâ fiyonga sade bu sene değil, hemen her yıl görüldü. Fakat o zamanki ehemmiyetsizliği ile bugünkü büyük ehemmiyeti arasında çok fark var. Eskiden başı başına bir garnitür olamayan fiyonga bugün garnitürlerin hem de en güzellerindedir. En ağır, en şık modelleri süslüyor. Elbisenin âdeta kıymetini artırıyor.

Ona keten, pike gibi gündelik, sabahlık roblardan tutun da tâ gece tuvaletlerine kadar her türlü elbisede rastlıyoruz. Hepsine de yakışıyor. Gündelik roblara daha ziyade düğme yerine, ufak ufak konuluyor. Çünkü büyüğü özentisi gibi durur. Tuvaletlerde bilâkis büyük, çok büyük fiyongalar moda.

Bunlardan kimi omuzları, kimi belin bir yanını, kimisi de arkanın bel ve belden aşağı kısmını süslüyor. Hepsinde ayrı. Omuzlara konulanlar hemen daima uçsuz. Çünkü böyle büyük bir fiyongaya pek kısa uç yaraşmaz. Uzununu da bele kadar sarkar. Hoş görünmez. İki katlı boğumları bile bir yandan bütün boyunun yanlarını sarıyor, bir yandan da göğse iniyor. Tabii bu daha ziyade gece tuvaletleri için. Öğleden sonra roblarına nisbeten küçükleri seçiliyor.

Bele, yani sentürün üstüne konulanlar yanda ise diz kapaklarını aşılıyor. Arkadakiler en uzun. Uçları tuvaletin etekleriyle birlikte yeri buluyor.

Bunların en orijinali yakadakilere. Kanadları omuzlara kadar gerilen, sapları dizlere inen kocaman bir fiyonganın bütün göğsü kapladığını gözünüzün önüne getiriniz. İnce, uzun bir vücutta ne göz alan bir değişiklik olur. Bu türlü fiyongaların boğum yerine çok defa taşlı bir klip tutturuluyor. Tıbbi vücutta pırlıl pırlıl yanan muhteşem bir kelebek gibi.

Fiyonga şimdi tayyörlerle de kullanılıyor. Eşarp yerine - hattâ bua yerine - boyuna bağlanmış koskocaman bir fiyonga görünebilir.

Şık kadın

Her kadın şık görünmek ister. Fakat hepsi şıklığı aynı manada anlamaz. Kimi süslenmeye şıklık der, kimi pahalı, ağır şeyler giyinmedikçe kendini şık saymaz. Bazılarınca şık olmak için modayı günü gününe takib etmekten başka çare yoktur. Bilâkis bazıları modadan çok, kendine yaraşanı şık sayar. Hâsılı güzellik gibi şıklık mefhumu da insanına göre değişir. Hattâ bazan birbirine zıt manalar alır.

Şık kelimesinin modern manasına gelince bunları birkaç kısımda toplayabiliriz:

a. Kumaşın iyisini seçmek. İyi kumaş mutlaka pahalı olan demek değildir. Yapılacak elbiseye ve sahibine en çok yaraşan demektir. Metresi bir iki lirayı geçmiyen bir kumaş bakarsınız giyildiği yere ve giyene o kadar uyar ki dönüp başkasına bakmak içinizden gelmez. Her kumaşın desen, renk ve cinsine göre hangi tarz elbiselere uyacağını tayin etmek öyle pek basit bir iş de değildir. İnce bir zevk ve bilgi ister.

b. Biçimin iyisini seçmek. İyi biçimden maksad silueti incelten, vücutta en fazla yaraşan modellerdir. Görülmemiş bir model seçmek için eksantrikliğe düşmemelidir. En sade modeller daima en şık görünürler. Fazla orijinal şeyler ancak kusursuz vücutlere güzel durur. O da pek nadir giyilmek şartıdır. Sık sık giyilirse kimde olsa göze batar gülünç olurlar.

c. Şapka, eldiven, çanta, ayakkabı gibi teferrüatı gerek renk, gerek biçim bakımından hem elbiseye hem birbirine uydurmak. Bu noktayı ihmal eden hiç bir kadının şık görünmesine imkân yoktur. İsterse giydiği şeylerin her biri en kıymetli, en pahalı, hattâ en güzel cinsten olsun. Meselâ; abiyye bir robun altından

kalın ökçeli spor ayakkabılar, düz spor bir elbise ile.. Vualetli, süslü bir şapka kullanmak gibi şıklığın hiç bir vakit göz yumamayacağı ihmaller düşen kadın «neye şık görünmüyorum» sözünü aklından bile geçirmemelidir.

d. Tabiatın verdiği değer vermeyi bilmek. Diyelim ki: Mavi gözlüsunüz. Ya elbisenizin, ya şapkanızın, yahud boyunuzdaki kolyenin, göğsünüzdeki çiçeğin rengini bu maviliğe uydurup gözlerinizin güzelliğini arttırmalısınız. Saçınız tatlı bir kestane renginde...

Bu renge neler uyar? Her modada onu aramalı, bulmalı, almalsınız. İsterseniz ya şapkanızı, ya robunuzu, ya bir garnitürünüzü ona uydurabilirsiniz.

Her kadının kendine göre böyle bir iktisadî hususiyeti ve güzelliği vardır. Şık olmak için bunların kıymetini meydana çıkarmak lâzımdır. Zaten kadının güzelliğindeki, zarafetindeki şahsiyetini yapan, onu bütün kadınlardan ayıran, bu noktadır. Modern güzellik ve şıklığın istediği de budur.

e. Daima en rahat giyilebilen, modeli seçmeli. Giydiğiniz her hangi bir şey, tabii hallerinize ne kadar müsaitle o kadar güzel görünür. Özenmiş, bezenmiş tesirini yapan hiç bir elbise hoş gidemez. Yerine göre giyinmek zaruretinde buradan doğmaktadır. İnsanın plâjdaki ihtiyacı başka, misafirlikteki başka, baloda, çaydaki daha başkadır. Elbise, giyileceği yerin ihtiyaçlarına uymalıdır ki rahat giyilebilsin.

Kısaca: Moda ne olursa olsun sade modellerden şaşmayın. Bunların da kendî yüzünüze vücudunuza yaraşanından başkasına bakmayın. Üstünüzdeki her şeyi birbirine uydurunuz.

Emprime robların süsü kendi çiçekleriyle

Kaç yıldır emprime robların süsü çiçeklerle süslenmeye başladı. Bu süslenmeye emprime robların süsü çiçeklerle süslenmeye başladı. Bu süslenmeye emprime robların süsü çiçeklerle süslenmeye başladı.

Bluzlarınızı hangi kumaşlardan ve hangi biçimlerde yaptırmalısınız?

Hatra en önce plâj bluzları geliyor. Çünkü tam deniz ve güneş mevsimindedir.

(1) Plâj bluzundan maksad, güneşliktir. Yani şort, etek, pijama üstünden giyilen, daha doğrusu göğse takılan arkası açık bluzlar. Güneş banyosu için bundan uygun kıyafet bulunamaz. Küçük bir şey olduğu halde renge, brode ve brodeye benzer süslerle plâj kıyafetine hoş bir fantezi katar.

Göğüsleri ufak olanlar — Bilhassa genç kızlarla ince vücutlü kadınlar - bunları tamamiyle

iri bir erkek mendili şeklinde yaptırabilirler. Bilhassa sürah kaşınardan pek güzel olur. Biraz toplu olanlar göğüs ve yakası drape biçimleri tercih etmeli, koltuklarına birer pens koydurmalıdır. Zayıfların giydiklerini giyerlerse ihmal edilmiş bir çıplaklık görünürler ki hiç güzel değildir. Bu bluzları sürah yerine jersey ve ketenden yapmak daha doğru olur.

Her iki türüne de en yaraşan süs brode markalardır. Aynı markadan eteğe, plâj şapkasına, hattâ plâj çantasına da konulursa büsbütün şık durur. Marka istemeyenler deniz hayvanları, çapa, yelken gibi denizde kullanılan diğer nesnelere

işletebilirler. Öğleden sonra giyilen tuvalet bluzları — Bunlar, şüphe yok ki, plâj bluzuna hiç benzemez. Ekseriyetle kabarık kolsa kollarında, yakalarında, göğüslerinde çeşid çeşid kup ve garnitür değişikliği vardır. Düğmeleri itina ile seçilmiştir. Kumaşları yeni ipeklilerden birindedir. Ya sürah, yahud yivleri daha bariz olduğu için bu sene ondan daha çok beğenilen ipekliler serj, yahud fular, emprime...

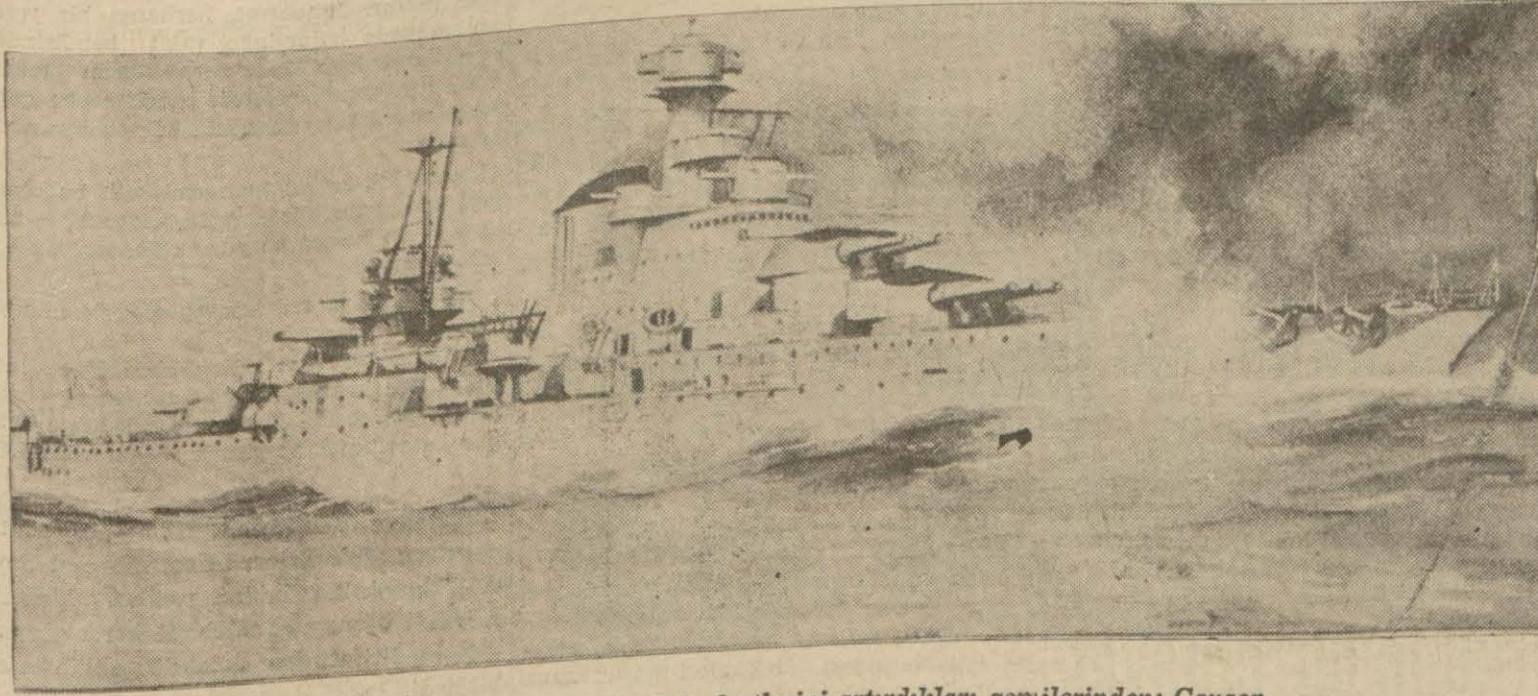
Otomanla grogren de yivlidir. Fakat tayyör altı için biraz sert sayılıyor. Bunlardan en çok bluz - kazak yapıyor.

Deniz ve denizcilik

Akdenizde deniz harbi yapmağa en elverişli silâh

Gerçi müstakbel bir İngiliz-İtalyan harbinde Akdenizde büyük gemilerin çarpıştığını görmeyeceğiz. Fakat bu iki rakibin muazzam gemilerinin sulhü muhafazaya devam edeceklerine şahid olacağız. Elverir ki rekabet muayyen haddi geçmesin!

İtalyanların tadil ederek kudretlerini artırdıkları gemilerinden: Cavaor

Büyük harbin en mühim sebeplerinden bir tanesi dünyadaki iktisadi müvazenesizlik idi. Fakat çok uzun süren harb senelerine rağmen bu müvazenenin yattığını değil alevlendiğini görüyoruz. Her halde bugün dünya, sulh veya mütareke imkânı olmayan, müdhiş bir iktisad harbi içinde bulunuyor. Akdeniz bu mücadelenin mihrakını teşkil etmektedir. Esasen bu deniz, asırlardanberi kor-san ve deniz mücadelelerine sahne olmuş ve dünyanın deniz tarihini yazmıştır. Maksadım milletlerin tuttuğu siyasi yolu münakaşa etmek değildir. Ancak bazı istatistiklere istinad ederek, bir denizci gözüle Akdenizin kıymetini tebarüz ettirmek istiyorum.

Coğrafi durum

Malûm olduğu üzere Akdeniz üç kıtanın birleştiği bir sahadadır. Bu kıtalardan biri sanayileşmiş, diğeri sanayileşme mücadelesinde ve üçüncüsü de müstemleke halinde yaşamaktadır. Bundan dolayı bu üç kıta arasında tabii olarak bir didişme mevcuttur. Bu didişme hem şarklılarla garblılar arasında ve hem de garblıların kendi aralarında hissedilir.

Bugün bu denizde bir İngiltere - İtalya rekabetini seziyoruz. Bu rekabetin derecesini anlamak için Akdenizden bir sene içinde gelen geçen gemileri kaydetmek icab eder.

1936 senesinde Süveys'den şu kadar gemi geçmiştir.

Gemi adedi	Mecmu ton
İngiltere	2610
İtalya	1300
Almanya	462
Hollanda	326
Fransa	245
Norveç	263
Amerika	73
Danimarka	78
İsveç	51

Cedvelde nazarı dikkati en ziyade İngiltere ve İtalya celbetmektedir. O halde bu memleketlerin neden dolayı bu kadar gemi geçirdiklerini tedkik etmek faydalı olur.

İngilterenin menfaati

Akdeniz yolları İngiltere için hayati bir yol değildir. Bununla beraber gerek Uzakşark ve Hindistana giden en kısa yolun Akdenizden geçmesi ve gerekse İtalyanların Akdenizde kuvvetli roller İngiltereyi, Akdenizde kuvvetli bulunmağa sevk etmiştir. Yarımın bir bulunmağa sevk etmiştir. Yarımın bir bulunmağa sevk etmiştir. Yarımın bir bulunmağa sevk etmiştir.

Akdeniz yolları İngiltere için hayati bir yol değildir. Bununla beraber gerek Uzakşark ve Hindistana giden en kısa yolun Akdenizden geçmesi ve gerekse İtalyanların Akdenizde kuvvetli roller İngiltereyi, Akdenizde kuvvetli bulunmağa sevk etmiştir. Yarımın bir bulunmağa sevk etmiştir. Yarımın bir bulunmağa sevk etmiştir.

Büyük harbin en mühim sebeplerinden bir tanesi dünyadaki iktisadi müvazenesizlik idi. Fakat çok uzun süren harb senelerine rağmen bu müvazenenin yattığını değil alevlendiğini görüyoruz. Her halde bugün dünya, sulh veya mütareke imkânı olmayan, müdhiş bir iktisad harbi içinde bulunuyor. Akdeniz bu mücadelenin mihrakını teşkil etmektedir. Esasen bu deniz, asırlardanberi kor-san ve deniz mücadelelerine sahne olmuş ve dünyanın deniz tarihini yazmıştır. Maksadım milletlerin tuttuğu siyasi yolu münakaşa etmek değildir. Ancak bazı istatistiklere istinad ederek, bir denizci gözüle Akdenizin kıymetini tebarüz ettirmek istiyorum.

Mesafeler İngiltereden ölçülmüştür.

	Süveys yolu	Ümidburnu yolu	Aradaki fark
Abadana	6111	10.945	48.34
Bombay	5859	10.384	4525
Kolombo	6296	10.146	3850
Kalküta	7540	11.372	3832
Singapur	7948	11.934	3486
Hong-Kong	9407	12.893	3486

Bu cedvel bize müstakbel bir harbe, şayed Akdeniz yolu kapanırsa, İngiliz gemilerinin ne kadar fazla mesafe kat edeceklerini gösterir. Meselâ Kalkütaya Süveys yolundan 15 günde gidildiği halde Ümid burnundan 27 günde gidilmektedir. Aradaki (12) gün İngiltere ticareti için büyük bir ziyandır. Eğer gidip gelen gemilerin sür'ati az olursa bu müddet daha çoğalır. İngiltere bu fenalıklara rağmen Ümidburnu yolunu tercih ederse ticaret gemisi miktarı % 45 çoğaltılabilir. Bu zaruret karşısında İngiltere iki hal çaresi düşünebilir:

1 - Müstakbel bir harbe bitaflardan gemi almak veya kiralamak.

2 - Akdenizden feragat etmemek, Akdenizde kuvvetli bulunmak ve ticaret yollarının emniyetini kuvvetle temin etmek.

Bunlardan birinci hal pek varid görülemez. Çünkü hiçbir bitaraf, bu kadar çok gemiyi İngiltere emrine tahsis edemez. Elinde bu kadar fazla gemi de yoktur ki... O halde?

İngiltere menfaatinin ve mevcudiyetinin korunması için, her şeye rağmen, Akdenizde bir hâkimiyet tesis etmelidir.

İtalya menfaati

İtalya için bu deniz daha ziyade ehemmiyetlidir. Çünkü ana vatanda iptidai maddeleri olmayan bu memleket deniz yollarına tamamiyle mühtac bir haldedir. O bu yolların emniyetini temin edemezse ne müstemlekelerinden istifade edebilir ve ne de yaşayabilir.

Bu yolların emniyeti nasıl temin edilebilir? Bu sualin iki cevabı vardır. Gerek siyaseten ve gerekse askerî bakımdan tedkike muhtac olan bu mevzu çok geniştir. Yalnız tebarüz ettirmek istediğim nokta Akdenizin, İngilizlerden fazla olarak, İtalyanlar için mühim oluşudur.

Menfaatlerin çarpışması

Eğer bu iki devletin menfaatleri çarpışmıyorsa dünya Akdeniz meselesi olmaz. Lâkin gerek Mussolininin Akdenize sahip çıkması ve gerekse eski İngiliz nazırı (Eden) in bu denizi İtalyan yollarının mihrakı addetmesi bize her hangi bir rekabetin mevcut olduğunu anlatıyor. Bu rekabeti en ziyade alevliyen nokta mutaarrızların şarka doğru uzanmak istemeleridir. Onların fiidogru uzanmak istemeleridir. Onların fiidogru uzanmak istemeleridir. Onların fiidogru uzanmak istemeleridir.

Bu işi hangi silâ halledecektir?

Büyük harb bitir e ve Büyük harbi takip eden seneler de hava ve denizaltı silâhının memleket müdafaasında ideal olduğuna dair birçok makaleler çıktı. Ben bu fikre iştirak etmekle beraber, biraz daha ileri gideceğim. Şöyle düşünüyorum:

Karada olsun, denizde olsun düşman ne kadar uzaktan karşılanırsa istihsal edilecek muvaffakiyet o kadar büyük olur. Karada, düşmanı tuzağa düşürecek birçok yerler vardır; binaenaleyh düşmanın muayyen hatta kadar çekilmesinde mahzur olmayabilir. Fakat açık denizlerde mesele bütünü değişir. Düşmanı kendi limanı ağzında karşılamakla en iyi işi yapmış oluruz.

O halde en ideal şekil düşmanı nakliye gemilerine bindirmemektir. Bu da nasıl olur? Büyük gemi yapmakla düşmanın gözünü daha sulh devrelerinde korkutmakla...

İşte İtalyanın büyük gemi yapmasındaki asıl maksad da budur. O yaptığı seksen denizaltı gemisi ile düşman ticaret yolları üzerinde müessir olabilecektir. Fakat kan dökmeden emeline muvaffak olmak ancak büyük gemi yapmakla kabilir.

Birçok kimseler büyük gemilerin masraflarından şikâyet ederler. Gerçi masrafların büyüklüğü inkâr edilemez bir hakikattir. Fakat buna rağmen masraflara katlanmak memleketlerde sulhun muhafazası bakımından lâzım görülür. (Hazır ol cenge, ister isen sulhü salâh) sözü unutulmamalıdır. Denizde cenge, sadece büyük gemi yapmakla hazır olunur. Çünkü büyük gemiler deniz kuvvetlerinin temelini teşkil ederler. Denize çıkmak isteyen her memleket programına iki zirhli koymalı, ondan sonra istediği silâhı yapmalıdır. Aksi halde o bahriyenin, temelsiz evlerden farkı kalmaz; en ufak bir zelzele veya sarsıntı o muazzam addedilen binayı yıkar.

İşte Akdenizin büyük deniz devletleri yukardanberi sıralanan dersleri tamamen hazmetmiş bulunuyorlar. Almanlar, binlerce muarız rağmen, büyük gemi yapmakta ısrar eden Amiral (Tirpiç) e bugün dua etmektedirler. İngilizler de büyük gemiler hakkındaki an'anevi fikirlerinden caymış değillerdir. Gerçi müstakbel bir İngiliz - İtalyan harbinde Akdenizde büyük gemilerin muharebe yaptığını görmeyeceğiz. Fakat ne de olsa gerek İngiltere ve gerekse İtalyanın muazzam gemileri bu iki rakib arasında sulhu muhafazaya yarıyacaktır. Elverir ki rekabet muayyen bir hududu geçmesin...

Edirne Turing Klüb bürosu

Edirne Turing Klüb şubesi tarafından yeni bir büro açılarak faaliyete geçirilmiştir.

Şehrin en işlek caddesinde olan bu büro gelip geçen seyyahlarla yakından alakalanmağa kolaylaştıracaktır.

EDEBİYAT

İki şiirin mısralarından doğan hakikat

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Fransada bu sene Akademi şiir mü-kâfatını kazanan fantazist şair vesilesile geçenlerde yazdığım bir müsahabemde muhtelif şiir telâkkilerinden bahsetmiştim. Bu defa aynı mevzu üzerinde duracak değilim. Yalnız Ülkü mecmuasının son nüshasında okuduğum iki manzu-meden, bilhassa, mısra güzelliği ile «kül», «bütün» güzelliği arasındaki farkları ve nisbetleri çıkarmağa çalışacağım. Birisi Sitki Akozan, diğeri Kâzım Erdin namında iki yeni imza taşıyan bu iki manzumedede hem şiir güzelliğini, hem o güzelliği bozan kusurları buluyoruz.

Sitki Akozan'ın «İhtiyar» sernameli şiiri şu iki güzel kıta ile başlıyor:

*Kim bilir vaktile ne kadar sendin,
Belki her dermeğim bülbülü sendin...
Şimdi neden böyle susup tükendin?
Yosmalar sazında ozan iken sen?*

*Niçin şekva olmuş dudagında ses,
Boğulmuş göğsünde inliyen nefes?
İlham engininde dalgalan da, es,
Gönül deryasında tufan iken sen...*

İnce bir halk edebiyatı motifi ile örülmüş olan bu şiirin üçüncü kıtası da nefis! Dördüncü şöyle böyle! Fakat sadece bir beyit halinde bırakılmış olan şu bitişine bakınız:

*Ne yazık ki sen de erken kocadın,
Dolaşır dillerde «İhtiyar» adın...*

Doğru değil mi? Hiç bir şiiriyeti olmayan bu beyte ne lüzum var? Son darbeyi vururken falso yapan mızrab gibi burada ahenksizlik birinci kusur, düpedüz ve rengsiz lâkırdı ikinci kusurdur. Bu final bana Tevfik Fikretin kedisinden bahsettiği meşhur Zerrişte şiirini hatırlattı. Müsaadenizle o şiirin son mısralarını size de hatırlatayım:

*..... Sevdiklerimin ben,
Hepsinde bu turnakları, hepsinde bu halî,
Hepsinde bu hırçın kedi simasını gör-düm...*

Bir ömr-ü cihanın bütün ezvakını sürdüm...

Görüyoruz ki bu manzumedede fikir, şairin «sevdiklerinin hepsinde bu hırçın kedi simasını görmesi» ile bitip düğüm lenmiştir. Öyle iken, yani yukarıdanberi gelen tedainin sonunda fikir neticelendiği halde bununla iktifa etmiyerek, «Bir «ömr-ü cahimin bütün ezvakını sürdüm» demek, Fikret gibi, bir şaire yakışmıyacak bir zevksizliktir. İşte bunun gibi, Sitki Akozan'ın manzumesi de aynı kusurla illetlidir. Güzel güzel ve dimdik yolunda yürüyen bir adamın birdenbire belkemiği sakatlanmış gibi yürümesi ve bu son adımı ile beraber kaldırım üstüne yıkılması neyse, bir manzumenin de böyle sonunda ayağını sürçmesi de ona benzer bir şeydir. Esasen fikir ve duygu mahsulü bütün eserlerde, aşağı yukarı bütün edebî nevelerde sözün bittiği yerde durmasını bilmek başlıca hüner değil midir? Hattâ değil bir hikâyenin sonunda, bir romanın bir bab bitişinde, bir piyesin bir perde kapanışında hep aynı kuvvetli tesiri ararız. Oradan ötesini düşünmek okuyanın, gören ve seyreden haklıdır.

Ülküde okuduğum öteki şiir, Kâzım Erdin imzasını «Teselli» sernamesini taşıyor. İşte başlangıçtaki ilk kıtası:

*İpek tüller içinde; gençliğin ilk rüyası,
Ve güzel saksısında filizlenen tomurcuk,
Kalbin ürperişleri saadet vedâsı,
Engini ışık dolu ve durgun sanan çukuk.*

«Vedia» kelimesinin kafiye zaruretile pek Arab kamusu kokan tatsızlığına rağmen ne güzel ve ne içten ahenkli bir kıta!

Şimdi ikinci kıta'yı bırakarak bu şiirin de son kıtasını okuyalım:

*Senelerce bekleyiş... ah belirmiyen gölge,
Bir mendil gibi artık kumsalda unutulmuş,
Dilde tekrarlanan dün, bu kirpiklerde nem ve,Nihayet bir söğüdün gölgesinde durulmuş.*

Bu kıta'da da ince bir hissin çok samimi hayallerle ifadesini buluyoruz. Bil-

hassa ikinci mısram hüznü.. bir mendil gibi artık kumsalda unutulmuş! Ve son mısram, hayatı bir teselli ile sona erdiren yumuşaklığı: bir söğüdün gölgesinde duruluş!

İşte bu şiirin bitişi, fikrin tam bir mantıkla sona erişidir. Fazla bir mısra değil, bir tek kelime bile şüphesiz ki bu zevki bozardı. Fakat kıta'nın zayıf yerlerini de işaret etmek lâzım.. Önce ilk mısram ortasındaki «ah» kelimesi.. Sonra baştan sonuna kadar üçüncü mısram sakatlığı, ahenksizliği... Bilhassa «d» harflerinin kulakta uyandırdığı şamata: Dilde tekrarlanan dün!..

Buna mukabil, bu üçüncü mısram sonunda birinci mısradaki «gölge» ye kafiye teşkil eden «ve» kelimesi dördüncü mısraa iyi bir geçişle bağlanmış. Yalnız burada da, «kirpikler e» kelimesinin dört hecesinden sonra «nem» le «ve» kelimelerinin tek hecesi ahenk tutmuyor. Unutmadan şunu da söyleyeyim: Şair, öyle sanırım, Fransız şiirlerini de oldukça tanıyor. Nasıl ki bu «ve» kafiyesi Jan Moreas'ın meşhur bir şiirindeki «less» harfi tarifinin muvaffakiyetli kafiyesini hatırlatabilir:

*Parmi les marronniers, parmi les,
Lilas blans, les lilas violets.*

Hâsılı bu müsahabeme netice verir - ken, şiir dilinin ahenksizliğe hiç tahammülü olmadığı kadar, diğer edebî nevelerdeki gibi küll halinde güzellik mefhumundan da uzaklaşmıyacağını tekrarlarım. Bilhassa bir şiire başlayış kadar bitiriş te çok mühim bir noktadır. Bunu ihmal etmek en güzel eserleri bile kıymetten düşürebilir.

İyi şair, sözün bittiği yerde sazi elinden bırakmasını bilendir.

Halid Fahri Ozansoy

Kütüphane hademesi olan kadın üniversitede meccanen okuyacak

İşsiz kalan bir boyacının karısı olan ve üç senedir Malden umumi kütüphanesinin hademesi olan kadın İngiliz kadını ruhiyat imtihanlarına girerek, yazdığı: «Izdıvağ ve aile tezi» ile müsabakayı kazanmış ve istediği üniversitede meccanen okumak hakkını kazanmıştır.

Termede şiddetli yağmurlar

Terme (Hususi) — İki gün evvel kazamızda şiddetli yağmurlar yağmış, gelen seller kasabayı ikiye ayıran Terme gayı üzerindeki köprüyü yıkmıştır.

Yeni yapılmakta olan betonarme köprü'nün tezgâhlarını sular basmış ve yıkmıştır. Dere üzerinden şimdilik kayıklarla geçilmektedir.

Adliye terfi listesi

Yüksek tasdika iktiran eden listeyi aynen neşrediyoruz

Ankara 30 (Hususi) — Yüksek tasdika iktiran etmiş bulunan adliye tayin kararnamesini bildiriyorum:

80 lira maaşlı memuriyetlere terfi edenler

80 lira maaşlı birinci sınıf adliye müfettişliğine terfi ikinci sınıf adliye müfettişi Faik Uras.

70 lira maaşlı memuriyetlere terfi edenler

İkinci sınıf adliye müfettişliğine Bursa hâkimi Said Özdem, ikinci sınıf adliye müfettişliğine terfi mahkemesi raportörlerinden Şevki Yalım, temyiz mahkemesi rapor-törülüne Baş M. U. muavinerinden Halid Evren, Konya M. U. liğine Bırhaniye M. U. si Haydar Aktan, Manisa M. Umumlüğüne temyiz mahkemesi raportörlerinden Servet Tan, Vezirköprü hâkimliğine Cezirköprü reisi Muharrem Fevzi Can, Temyiz mahkemesi raportörlerinden Nevşehir Reisi Rıza Balaban, Altıncı derecede Kocaeli hâkimliğine terfi Kocaeli hâkimi Salâhaddin Ersin, Altıncı derece Baş M. Umumi muavinliğine terfi M. Umumi muavini Mustafa Remzi Ertürk, Niğde hâkimliğine terfi Niğde âzası Cevdet Günday, Altıncı derece temyiz raportörlerinden terfi Temyiz mahkemesi raportörülüne terfi temyiz mahkemesi raportörlerinden Hüsnü Tuğran, altıncı derece Kayseri hukuk hâkimliğine terfi an Kayseri hukuk hâkimi Hilmi Gültepe, altıncı derece Diyarbakır ceza hâkimliğine terfi Diyarbakır ceza hâkimi Hamdi Ün-salan, altıncı derece Rize hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi Ali Ural, altıncı derece Mustafa Kemalpaşa hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi Fuad Yazıcı, altıncı derece temyiz mahkemesi raportörülüne terfi an temyiz mahkemesi raportörlerin-den Şakir Baran, Bursa hâkimliğine terfi İstanbul âza muavini Hamdi Doraz, altıncı derece Silifke hâkimliğine terfi an o yer hâkimi Mehmed Ali Tikbiz, Alanya hukuk hâkimliğine terfi Denizli sulh hâkimi Fazlı Şenol, altıncı derece temyiz mahkemesi raportörülüne terfi temyiz mahkemesi raportörlerinden Nureddin Şener, Mersin hukuk hâkimliğine terfi İstanbul İcra muavin hâkimi Lütü Çakroğlu, İsparta re-siliğine terfi Ankara sorgu hâkimi Kenan Ataergin, Kemah hâkimliğine terfi Çan-kırı âzası Ali Arın, Kütahya ceza hâkimli-ğine terfi Manisa âzası Hilmi Ayık, altıncı derece temyiz mahkemesi raportörülüne terfi temyiz mahkemesi raportörlerinden Muzaffe-rettin Arkan, Malatya ceza hâkimliğine terfi Arapkir hâkimi Fehmi Atabay, altıncı derece temyiz mahkemesi raportörülüne terfi temyiz mahkemesi raportörlerinden Zühtü Uzman, altıncı derece Üsküdar M. Umumlüğüne terfi Üsküdar M. Umumisi Nuri Temizer, Silri reisiğe terfi Van reisi Lütü Erkan, altıncı derece Adana hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi İsmail Hakkı Göktürk, altıncı derece Giresun M. Umumlüğüne terfi an o yer M. U. si Ta-hir Sencer, altıncı derece Maraş M. Umumi-liğine terfi an o yer M. Umumisi Fevzi Kö-kenöz, altıncı derece Antalya M. Umumlü-ğüne terfi an o yer M. U. si Hakkı Öztekin,

55 lira maaşlı memuriyetlere terfi edenler

Yedinci derece Bursa sulh hâkimliğine terfi an o yer hâkimi Etem Tezel, yedinci de-gece Konya sulh hâkimliğine terfi an o yer sulh hâkimi Ahmed Karıcı, Kaş hâkimliğine terfi Alanya hukuk hâkimi Ali Rıza Ay-doğdu, Pazarcık hâkimliğine terfi Mar-maris hâkimi Sadık Taşkın, Düzcce hukuk hâkimliğine terfi Cide hâkimi Zeki Ül-ker, Haymana hâkimliğine terfi Sinop âzası Hakkı Gürsoy, yedinci derece Ünye ce-za hâkimliğine terfi an o yer ceza hâkimi Rıza Orhan, Arapsun hâkimliğine terfi Kay-seri âzası Hamdi Yalçınkaya, Marmaris hâ-kimliğine terfi Bozkr hâkimi Asım Gü-ven, Kalecik ceza hâkimliğine terfi Erzincan âzası Mehmed Güngör, Urla ceza hâ-kimliğine terfi Manisa âzası Celâleddin Cem, yedinci derece Eğirdir hâkimliğine terfi an o yer hâkimi Rifat Günaydın, yedinci derece Ankara sorgu hâkimliğine terfi Ankara sorgu hâkimi Necati Yılmaz, yedinci derece Düzcce M. Umumlüğüne terfi an o yer M. Umumisi Zeki Bilgin, yedinci derece İstanbul sorgu hâkimliğine terfi an o yer sorgu hâkimi Saffet Ü-nan, Mersin sorgu hâkimliğine terfi Kula sorgu hâkimi Asım Süer, Çor-lu hâkimliğine terfi Gürün M. U. si İrfan Kızıllık, Amasya hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi Ziya Sönmez, yedinci derece Bırhaniye ceza hâkimliğine terfi an o yer ceza hâkimi İnsan Akman, Adana ceza hâkimliğine terfi an o yer ceza hâkimi Tevfik Özdöl, Erzincan sulh hâkimliğine terfi Çorum âzası Fehmi Eymen, Karamürsel hâkimliğine terfi Bur-sa ceza hâkimi Nuh Necmeddin Çandarlı oğlu, yedinci derece Karaman hâkimliğine terfi Karaman hâkimi Hayri Aksoy, Bur-sa sulh hâkimliğine terfi Bursa âzası Sa-lâhaddin Erkvane, yedinci derece İzmit sulh hâkimliğine terfi an o yer sulh hâkimi

Avni Günel, Bolvadin ceza hâkimliğine terfi-an Tokad âzası Harun Soran, Van reisi-liğine terfi Silri reisi Mesud Öveçoğlu, ye-dinci derece Kemalpaşa hâkimliğine terfi-an o yer hâkimi Celâleddin Baysal, yedinci de-gece Alaşehir ceza hâkimliğine terfi an o yer ceza hâkimi Ziya Ataç, Gemlik hukuk hâ-kimliğine terfi Çalacı ceza hâkimi Sey-fullah Şakir, yedinci derece Çerkeş hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi Lüt-fü Tanverdi, yedinci derece Bartın hukuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâkimi Hamdi Kökay, yedinci derece Ayancık hâ-kimliğine terfi an o yer hâkimi Lütü Kara-al, Ayas hâkimliğine terfi Nevşehir âza-sı Yusuf Bahri Kaygusuz, Sarıkamış hâkim-liğine terfi Şarkikarahisar âzası Reşad Akkuş, Yenşehir hukuk hâkimliğine terfi-an Balıkesir âzası Ali Rıza Daloğlu, Çine hâ-kimliğine terfi Urla ceza hâkimi Tefvik Topuğu, Balıkesir sulh hâkimliğine terfi-an Kastamonu âzası Mehmed Nafi Yılmaz, tem-yiz mahkemesi raportörülüne terfi Anka-ra âzası Lütü Yüceoğlu, Burdur sulh hâ-kimliğine terfi Bolu âzası Fevzi Özyalçın, yedinci derece İstanbul sulh hâkimliğine terfi-an İstanbul sulh hâkimi Celâleddin Taşpın-ar, yedinci derece Silifke ceza hâkimliğine terfi an o yer ceza hâkimi Emin Ünçuoğlu,

Gümüşhacıköy hâkimliğine terfi an Orhan-elli hâkimi Hasan Dikmen, Vezirköprü hu-kuk hâkimliğine terfi an o yer âzası Muhtar Atamal, yedinci derece Akşehir reisiğe ter fi-an o yer reisi Cemil Tokuz, Yozgad sulh hâkimliğine terfi an Elmaz ceza hâkimi Fe-him Ünal, Pınarbaşı hâkimliğine terfi an Karamürsel hâkimi Şükrü Dilek, yedinci derece Silifke hâkimliğine terfi an o yer hâ-kimi Derviş Gündüz, Erzurum sulh hâkimli-ğine terfi an Erzurum âzası Hakkı Ügen, Devell ceza hâkimliğine terfi an Kırşehir â-zası Lütü Erdem, yedinci derece Çorum hu-kuk hâkimliğine terfi an o yer hukuk hâki-mi Safi Onaran, Gürün M. Umumlüğüne ter fi-an Kula M. U. si Hakkı Tunçay, Çemiş-zek hâkimliğine terfi an Bolu M. U. muavini Fahri Baykay, yedinci derece Adapazarı M. Umumlüğüne terfi an o yer M. Umumisi Nus-ret Tunçer, Bırhaniye M. Umumlüğüne ter fi-an Balıkesir M. U. muavini Hilmi Çiloğul-ları, yedinci derece İstanbul M. U. Baş mu-avinliğine terfi an o yer baş muavini Senühi Arsan, yedinci derece Trabzon hâkimliğine terfi an o yer hâkimi Rahmi Anlı, yedinci de-gece Çorum sulh hâkimliğine terfi an o yer sulh hâkimi Avni Damşkan, yedinci derece İstanbul sulh hâkimliğine terfi an o yer sulh hâkimi Rauf Dizdar. (Arkası var)

Misli görülmemiş korkunç bir cinayet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Katil Aksarayda Tamburi Cemil soka-ğında 17 numaralı evde hemşiresi Emi-ne Gülsen ile beraber oturmaktadır. Ken-disi usta bir makinisttir ve 26 yaşındadır.

Bundan altı ay evvel Kumkapı taraf-larında oturan Papelci Mehmed isminde 30 yaşlarında bir şahısla ahab olmuş-tur. Mehmed çok meşhur bir define ara-yıcısıdır ve işin garib tarafı definelere remil atmak suretile keşfetmekte oldu-ğunu iddia etmektedir. Osman'ın da Meh-med'e itimadı vardır. İki kafadar Aksa-rayın muhtelif yerlerinde ve bithassa Kocamustafapaşa taraflarında birçok evlerde aramalar yapmışlardır. İşte bu su-retle aralarında dostluk teessüs etmiştir. Mehmed üç ay evvel eşyalarını alarak Osman'ın evine gelmiş ve orada yatıp kalkmağa başlamıştır.

Fakat, Osman çok geçmeden 28 yaşın-daki hemşiresi Emine ile Mehmed'in ara-sında bir rabitanın mevcudiyetinden şübhe etmeğe başlamıştır. Bununla bera-ber Osman, Mehmede hiçbir şey hisset-tirmemiştir.

Dün saat 9 da Mehmedle beraber ev-den çıkan Osman Topkapıya gelmişler ve orada Hamid isminde bir arabacının priçkasını kirahyarak Avas köyü civarın-da bir tepe üzerinde aramakta oldukları define mahalline gitmek üzere yola çı-kmışlardır. Tam Litrasla ile Avas arasına geldikleri zaman Osman arabacıya dur-masını söylemiş ve Mehmede dönerek:

Cinayet nasıl ika edildi

— Ulan alçak seni evime aldınsa fena mı yaptım. Benim hemşireme niçin teca-vüz ettin, demiş ve Mehmed'i tokatlam-ağa başlamıştır. Mehmed de Osmana mu-kabele etmeğe başlayınca bu sefer Os-man 30 santim uzunluğunda sivri ve tek ağızlı bıçağı çekerek bir hamlede onun göğsüne saplamıştır. Gözlerini kan bü-rüyen katil bununla da iktifa etmemiş, can çekişmekte olan Mehmed'i uzun saç-larından tutup arabadan aşağı aldıktan sonra onun boğazını kesmeğe başlamış ve başını tamamen vücudünden ayır-mıştır.

Bu sırada arabacı Hamid de son de-gece korkmuş, bu azgın caninin kendisine de bir fenalık yapmasından çekinerek a-rabayı bırakmış ve selâmeti firarda ara-mıştır.

Kesik baş

Mehmedin başını kopararak katil üstü başı kanlar içinde olduğu halde kesik başı koltuğunun altına sıkıştırmış ve ka-çmağa başlamıştır. Hâdiseyi uzaktan gö-ren Avas köyünde mukim Osman oğlu Mumin koşa koşa Ramî jandarma kara-koluna gitmiş ve vak'ayı haber vermiştir. Ramî karakol komandanı Mustafa Güzdemir derhal faaliyete geçerek kara-kol mevcudunu üçe taksim etmiş ve ge-niş bir arazi üzerinde tarama hareketine başlamıştır. Çok geçmeden katil, Ramî civarında Taşlı tarla denilen semtte hâlâ Mehmedin başı koltuğunun altında ol-duğu halde kaçarken görülmüştür. Os-man ilk defa teslim olmak istememiş ve

Katil Osman

jandarmalara karşı koymuş ise de tü-fek namlularının üzerine tevch edildi-ğini görenek ister istemez teslim olmuştur. Bunun üzerine kesik baş, Osman'ın ce-binden çıkarılan bir mendile bağlanarak eline verilmiş ve süngülerini takan jan-darmanın önünde Ramî karakoluna ge-tirilmiştir. Orada kasaca ifadesi alındıktan sonra Osman Bakırköyüne götürül-müştür.

Katil ne diyor?

Katil, kendisiyle görüşen bir muharriri-mize şunları söylemiştir:

— Papelci serserinin biri idi. Onu evi-me alarak adam etmek istedim. Evimde yatıp kalkmağa başladığı sıralarda Avas köyündeki define taharriyatına başla-mıştı. Ben bir gün orada amemenin ba-şında dururken İstanbulda görülecek bir işi olduğundan bahsederek kalkıp benim evime geliyor ve hemşirem Emineye te-cavüzde bulunuyor. Akşam eve gittiğim zaman Emine:

«Bak benim eve aldığın adam bana ne-ler yaptı, ben artık namussuz bir kadın oldum» dedi ve ağlamağa başladı. Hem-şiremin yanından ayrıldığım zaman ne olursa olsun Mehmed'i öldürüp namusu-mu temine meğe karar vermişim. Bu vak'adan sonra geçen dört gün içinde o-na hiçbir şey hissettirmedim ve nihayet-dün define işini bahane ederek onu Avas köyüne götürmek üzere yola çıkardım ve başını kesip kopararak namusumu te-mizledim.

Zabita ve müddeumumilik dün gece geç vakte kadar tahkikata devam etmiş-tir. Osman'ın bugün adliyeye gönderil-mesi kuvvetle muhtemeldir.

Yeni jandarma sübay-larımız vazife başında

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Evvelâ sabah saat 9 da mezun gençler başlarında mekteb komutanları olduğu halde Atatürk heykeline ve Yenişehirde-ki emniyet âbidesine çelenkler koydular, nutuklar söylediler.

Öğleden sonra tam saat 16,30 da yapı-lan merasimde Mareşal Fevzi Çakmak, Dahiliye, Maliye ve İktisad Vekillerimiz, mebuslar, generaller, vekâlet müsteşarları ve birçok yüksek rütbeli sübaylar ha-zır bulundular.

Merasime İstiklâl marşile başlandı. Bundan sonra mekteb müdürü Hüsnü Pekşen ortaya gelerek mezun gençlere, üzerlerine aldıkları vazifenin ehemmiye-tini izah eden değerli bir nutuk söyledi ve Atatürke, Mareşal Fevzi Çakmağa, Baş-vekil ve arkadaşlarına olan tazimlerini bildirdi.

Talebeden Davud Öcel ismindeki bir genç ortaya gelerek kısa bir nutukla ce-vab verdi.

Bundan sonra söz alan Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya ez-cümle şunları söylemiştir:

Zabita kuvvetlerinin son me'sul bir va-tandaşı olmak sıfatıyla müsaadenizle safla-rımızda vazife alan genç sübaylarımız size takdim edeyim. Kendileri bu vatanın go-cuklarıdır. Alınlarına ve yüzlerine bakarsa-nız hilkatlerindeki hasetleri okursunuz. Bunlar, ilk mektebi bitirdiler. Ortaya geç-tiler, ortayı bitirdiler, askerî liseye geç-tiler, askerî liseyi muvaffakiyetle bitirdikten sonra harbiye okulunu muvaffakiyetle ik-mal ettiler ve sübay namzedi olarak atış mektebine gittiler, orada bir sene çalıştılar. Kit'aya gittiler, staj gördüler ve sonra bu mektebe girdiler. Cumhuriyetin açtığı ve yaptığı bu mektebin ilk talebeleri bunlar -dır. Bundan evvelkiler bu yeni mektebe o-lumamışlardır.

Bunlar 18 ders üzerinde çalıştılar ve im-tihan verdiler. Bu derslerden başlıcaları şunlardır:

Hukuk ceza, hukuku düvel, hukuku me-deniye, mahkeme usulü, Türk ceza kanunu, askerî ceza, ekonomik, finans ilmi.

Vekil bundan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Jandarmamızın dar zamanlarda neler yap-

acağını tarihte okursunuz. Memleketin hak-larını müdafaa etmek için en evvel jandar-ma vazife görcektir. Bir tehlike anında en evvel koşacak olan jandarmadır. Ben Sed-dülbahire iki jandarma taburumuzun ne büyük işler yaptığını sayım maresalımızdan zevkle dinledim ve bunu da ben de zevkle hatırlayacak ve anlatacağım.

Zaten memleket hukuk ve hududunun korunması için kendisini müdafaya mec-bur olduğu gün seferberlik nizamında hiz-met almayacak hiç bir kadın ve hiç bir er-kek yoktur. Jandarma herhangi bir yerde muharebeye bulunduğu vakit kendisinden evvel gecenlerin kahramanlıklarını tekrar edecektir. Gerek cepheye gerek cephe gerisinde muvaffakiyeti temin edecek unsurlar-sınız.

«Atatürk rejimi bu memleketi, bu cem-liyeti kurmuştur. Siz de polis kuvvetlerle bir-likte onun hassas ve yılmaz koruyucusu o-lacaksınız.»

Şükrü Kaya nutkuna şu sözlerle nihayet vermiştir:

Mesleki ödevleri mekteplerde öğrendiniz. Bizim size kayıtsız ve şartsız emniyetimiz vardır. Millet sizi iş başında gördükçe övü-necek, sevinecek ve sizinle iftihar edecektir.

★

Dahiliye Vekilinin nutkundan sonra gençlere diplomaları bizzat Mareşal Fev-zî Çakmak tarafından verildi. Mekteb müdürü Mareşala, talebeye karşı göster-diği bu iltifatından dolayı teşekkürlerini bildirdi.

Devetiler ve talebe, salonda hazırlanan büfede izaz ve ikram edildiler.

Ankara 30 (Hususi) — Jandarma sübay okulu mezunlarının adlarını bildiriyorum:

Selim Salamaner, Taha Sengener, Saba-haddin Özçetin, Ali Ülgenalp, Muzaffer B5-rekçi, Şükrü Saigen, Nejad Güneri, Zeker-ya Kantekin, Zühtü Gökçeeren, Hazıl Erdem-iz, Muhittin Yetiş, Ramiz Güven, Osman Tekir, Hüsnü Çağlayan, Nermi Kartay, Ziya Oloçtuğ, Hüseyin Uluçevik, Fikri Peka-lın, Abdülbarî Çalıncı, Sedat Öçal, Hasan Öncel, Hüsnü Kahraman, Sabahaddin Gü-nay, Fehmi Kirici, Selim Arkan, Melih Kök-men, Bahri Dörtkol, Reşad Özaralay, İbra-him Yılmaz, Tahsin Önal, Hakkı Koçak, Şe-rafeddin Önal, Selim Yücedin, Hilmi Alga-tay, Abdülkadir Ürün, Nevzat Altay, Orhan Budak, Hakkı Levend, Ferid Oğuz.

Kadınlarımızın belediye seçimine geniş mikyasta iştirakleri temin edilecek

(Baştarafı 1 inci sayfa)

sene yapılacak olan belediye ve vilâyet umumî meclisleri seçimi için hükümet ve Parti bakımından gereken esasları tesbit etmiştir. Bu husus için hazırlanan talimatname, intihabın sureti icrası ve bu meclislere seçilecek azaların evsafi bakımından çok mühim esasları ihtiva etmektedir. Bu talimatnameye göre ey-lül ayı içinde belediye intihabına aid ka-nunî bütün merasim ikmal edilecek ve Türkiye'nin her şehir ve kasabasında teş-rinievvelin birinde intihaba başlanıp ni-hayet birinciteğrinin onunda intihab bit-miş ve azalar ilân edilmiş olacaktır.

Belediye kanunu Cumhuriyetin başla-dığı eserler arasında memleketimizde belediyeçiliği yeni baştan tanzim eden büyük bir eser olduğu kadar seçimin tek dereceli olması, kadınlara intihab hakkı-nı vermesi ve memleket nüfusunun üçte birini teşkil eden şehir ve kasabalar halkının reylerini doğrudan doğruya istima-le imkân vermesi itibarile de büyük ehemmiyeti haizdir. İntihab hakkına, ancak Cumhuriyetin ve Partinin bir prensip ve ideali olarak nail olmuş olan kadınlarımızın seçime en geniş şekilde iştiraklerini temin etmek Parti teşkilâtına mühim bir vazife olarak verilmiştir.

Yeni talimatnameye göre belediye meclisleri azahlıkları Partinin yoklama u-sulüne tevfiakan her yerin Parti teşkilâtı tarafından tesbit ve ilân edilecektir.

Azalık için gösterilecek namzedlerin ve azaların vatana, millete ve Partiye bağlılığı kadar, âmme hizmetlerine ve şehir işlerine karşı alakaları, temsil ede-cikleri muhitin ve halkın sevgisini ka-zanmış olmaları gözönünde bulundurul-ması kararlaştırılmıştır.

Parti umumî idare heyeti hem yokla-maların ve hem de intihabın bu esaslar dahilinde cereyanını teminen merkez-den mahallerine müşahideler gönderecektir.

Belediye intihabının hitamından sonra her vilâyette umumî meclis azahlıkları in-tihabı yapılacaktır. Bu intihab dahi yu-karıdaki esaslara göre hazırlanacaktır.

Talimatname, bundan sonra, belediye-nin intihabının ehemmiyetine binaen her belediyenin dört senelik icraatına ve bundan sonra yapacağı işlere dair nam-zedlerin ve halk hatibelerinin konferans-lar vermesini ve hitabeler irad etmesini ve Parti gazetelerinin bütün Parti organ-larının ve radyoların intihabın devamı müddetine harekete getirilerek propa-gandaya büyük yer verilmesini Parti teş-kilâtına vazife olarak vermektedir. İnti-habın devam ettiği günler zarfında bü-tün Parti ve Halkevleri binaları ve ilgili müessese binaları bayraklarla süslen-cek ve umumî tenvirat yapılacaktır.

Adliyede yenilikler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

jüri usulünün tatbiki takarrür etmiş ol-lacak, proje Vekiller Heyetinden geçtik-ten sonra, Meclis açılınca Meclise sevk-e-dilecek ve kanuniyet kesbederek sür'atle tatbikata başlanacaktır.

Öğrenildiğine göre, önce, Ankara, İ-stanbul, İzmir, Adana vesaire gibi birinci derecedeki büyük vilâyetlerde jüri usu-lünün tatbikine başlanacak, alınacak ne-ticeye göre, bu usul, bütün vilâyetlere teşmil edilecektir.

izmirde bir facia

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lenmiştir. Akşam geç vakit Mehmede aid incir çardağı anlaşılmayan bir sebeble tutuşmuş, yangın genişlemiş ve çardak tamamen yanmıştır. Bu arada çardakta bulunmakta olan Mehmedin 2 yaşındaki oğlu Hasan ile 6 aylık kızı Türkân çırpı-na çırpına yanarak can vermişlerdir.

Bebek - İstinye yolunda yapılacak istimlakler

Bebek - İstinye asfalt yolu açılırken, bazı istimlakler yapılması icab etmekte-dir. Bu cümleden olarak, Boyacıköyü - Emirgân arasında da istimlak olunacak binalar tesbit edilmiş, bu binaların sa-hiblerine tebligat yapılmıştır.

Son Posta'nın hikâyesi

Kayıkçının intikamı

Yazan: Maksim Gorki - Çeviren: H. Alaz

— Aleşki'ye! Aleşki'ye!..

Bu ses, Kerson'dan - Dinyepur nehri boyunca on iki verset mesafedeki - Aleşki'ye ve Dinyepur nehrinin kamışlarla örtülü eğri büğrü mansabı olan Konkaya insan ve yük taşıyan kayıkçıların sesi idi.

— Aleşki'ye! Aleşki'ye!.

Güneşin ışıkları, nehrin karşı sahilindeki kavakların ucunu, bir an için ergüvani bir renge boyuyarak suların seri dalgaları üzerinden kayıp gittiler.. gökyüzü bulanıklaştı. Akşamın yumuşak ve ince karanlığı uzaklardan iniyor ve yavaşça şehrin, suların ve onun ardındaki ağaçların üzerine çöküyordu. Nehrin şehir kıyısındaki sebzeçiler, acele acele mallarını topluyorlardı. Büyük küfeler içindeki koyu kırmızı domatesler, mor siyah patlıcanlar, havuçlar, maydanozlar acele acele taşıyor ve kümeler halinde bir yere yığılıyordu. Bu küfeler yerlerinden kalktıkça, altlarından siyah ve hazin top- rak lekeleri peyda oluyordu.

Sahil tenhalaşyordu. Kayıkçılar gelen geçen yolcuları çağırıyorlar, insan ve eşya yüklü kayıklar birer birer sahilden uzaklaşıyorlardı. Havada konuşmalar, küreklerin suya vuruşundan doğma gürültüler dolaşıyor, kayıklar birbiri ardınca suyun dönemecinde gözden kayboluyorlardı. Yere inen karanlıkla beraber her şeyin üzerine bir yorgunluk çöküyordu.

Şehirde, gâh şurada, gâh burada, yavaş yavaş ışıklar yanmaya başladı. Gökte birbiri ardınca yıldızlar ışıldadı.

Sahilde hemen hemen kimse kalmamıştı. Tek tük esmer gölgeler gâh ileri, gâh geri gidip geliyorlardı. İşte şimdi bunlar da, âdetâ karanlık tarafından yutulmuş gibi, kayboldular..

Dört kayıkçı işsiz kalmıştı. Bunlardan üçü kayıkların içinde oturuyordu. Biri kayığın kıç tarafında, diğer ikisi ise, yüzleri suya dönük bir hâlde kayığın ortasındaki sırada oturuyorlardı. Bu ikisi, düşünceli ve isteksiz bir şarkı tutturmuşlardı. Biri söylüyor, diğeri ise susuyordu. Şarkı söylüyor, şarkısını yavaşlatarak yarıda bıraktığı zaman, ikincisi, onun bıraktığı yerden aynı melânkolik ve isteksiz eda ile şarkıya devam ediyordu. Sonra bu da, sebatsız olarak, yorgun bir tavırla şarkıyı yarıda bıraktığı zaman, gene birincisi başlıyordu. Şarkı, yumuşak, fasılasız bir şerid halinde nehrin mat bir çeliği andıran pırıltılı - soğuk dalgaları üzerinde kıvrılıyor, dalgalar ise nehrin kıyılarına çarparak uyuklu bir eda ile şarkıyı tekrar ediyorlardı.

Kayığın kıç tarafında oturan üçüncü kayıkçı ise sigara içiyordu. Sigarasının ateşi gâh pırıltıyor, gâh sönüyordu. Pırıltıdaki zaman sigara içenin kalın kırmızı burnunu, güneşten yanmış yanaklarını, koyu ve kırmızı bıyıklarını aydınlatıyordu.

Dördüncü kayıkçı ise, bunlardan biraz uzakta, sahilde duruyordu. Elindeki küreğe dayanıyor ve şehre bakıyordu. Bu sırada bir fenerci, karanlıkların içinden çıkıverdi ve oradaki feneri yaktı. Bir ışık huzmesi, sahildeki kayıkçıyı aydınlattı. Bu, kısa boylu, tıknazca, kolları dirseklerine kadar sıvalı, kalm elli, kırk beş yaşlarında kadar görünen bir adamdı. Sirtunda, kılı ve kuvvetli göğsünü gösteren açık yakalı bir gömlek, başında geniş kenarlı eski bir hasır şapka vardı. Şapkasının yirtik kenarları altından, şehrin derinliklerine doğru uzanan az ışıklı caddelere dikkatle bakıyordu. Caddeden, sahile doğru, acele adımlarla bir adam geliyor, neş'eli neş'eli ışık çalıyordu. Gelen adam, işte merdivenlerden inmeğe başladı. Kayıkçı, onu karşılamak üzere o istikamete yürüdü:

— Beyefendi, siz benim eski müşterimsiniz, benim kayığa buyurunuz!
— Mademki eski müşterinizim, peki şu halde. Yalnız biraz çabuk ol.
— Benden memnun kalacaksınız. Ben birçok defalar sizi götürdüm.
— Ya öyle mi? Peki öyle ise.
Yolcu çevik bir hareketle kayığa atladı. Kayıkçı, bir itişle kayığı sahilden uzaklaştırdı. Asemi bir hareketle kayığın baş tarafına geçerek oturdu. Avuçlarının içine tükürerek küreklere yapıştı. Kayıkçı ileriye doğru hareket etti. Yolcu sallandı. Kürekler âhenkli bir hareketle suya

Kayıkçı elinde kürek olduğu halde ayağa kalktı.

çarpıyor, kayığın burnile yarılan sular hafif bir ses çıkarıyorlardı. Ağaçlardan nehrin üzerine uzun ve düşünceli gölgeler düşmüştü. Bu gölgelerle yarışan ay ışığı, uzun, yumuşak lekeler halinde suyun üzerinde yatıyordu.. kayık iki sahil boyunca, hafifçe hisirdayan, uzun saplı kamışlarla örtülü nehrin dar yatağında yüzüyor, uyuklu suyun üzerinde âdetâ sessizce kayıyordu. Kayıkçı kürekleri çok arkaya doğru atıyor, küreklerden nehre, âhenkli bir ses çıkararak, sular damlıyordu. Gök, milyarlarca neş'eli yıldızla yeryüzüne bakıyordu. Yıldızların cilâh ve durgun suya vuran akisleri, kayığın önünde hafif ve hazin bir aydınlık yaratıyordu.

Etrafta her şey sessiz, her şey yumuşak ve iyi idi. Yolcu şapkasını çıkardı. Kayığın arka tarafında iyice yerleşerek yarı uyuklar, yarı düşünceli bir hal aldı. Nehir, ve bunun her iki kıyısında sıralanan kamışlar, bunların ardındaki sık ağaçlar harikulâde ay ışığı altında o kadar güzeldi ki... Yeni doğan gece o kadar taze ve o kadar nefisti ki... Gecenin etrafa saçtığı gölgeler hafifce kımıldıyorlardı. İnsan bu vaziyette çok kolay ve çok rahat nefes alabiliyor ve iyi şeylerden mâda başka bir şey düşünmek istemiyordu. Hayat... İşte o, hayat burada!.. Kayık uyuklu dalgalar üzerinde hafifce kımıldıyor, kamışların hafif hisirtisi ruha bir nimti gibi geliyordu.

İnsanı suyun karanlık diplerinden ayıran tek bir tahta parçası idi. Bu öyle basit bir hakikatti ki... Bundan şöyle bir netice çıkarmak kabildi: İnsan mümkün olduğu kadar, çok değil, fakat iyi yaşamaya gayret etmelidir. Beş şişe kırmızı şarap yerine bir şişe şampanya içmek hiç şübhe yok ki, daha iyi idi.

Kayıkçı, tahayyülâta dalmış olan yolcunun güzellik, beyaz, ince yüzüne bakıyor, kayığı sağa sola sallıyarak habire kürek çekiyordu.

Yolcu düşünüyordu: Gençti.. sevimli idi.. leylâklar, akasyalar arasında kaybolan bir evde kendisini seven ve sabırsızlıkla bekleyen sevgilisi ile buluşmaya gidiyordu. Gideceği ev, minnacik, rahat, güzel ve sessizdi. Bunun açık pencerelelerinden koyu - mavi kadife gökyüzü bakıyor, bahçedeki çiçek kokuları içeri doluyordu. Sevgilisi gelip kucagina otularak, sevdalı bakışlarla, gözlerine, bahçenin karanlığına ve gökyüzüne hülyalı hülyâ yah bakacaktı... Sonra da, bilinmez nasıl, tatlı, hazin bir hissin tesirile onu sıkı sıkı kucaklayacak, o da sevgilisini öpecek, öpecekti..

Bazı insanlar vardır ki bütün bunlar onlara gülmüş görünür. Evet, böyle insanlar vardır... Bu gibi insanlar bahtsız sanlar vardır. Belki ve merhamete lâyık kimselerdir. Belki bu insanlar, bütün bunları şiddetle arzu bu insanlar, bütün bunları şiddetle arzu ettikleri halde yapamadıkları için, böyle

şeyleri gülmüş görürler.. bu böyle ise, o takdirde bu gibiler iki kat merhamete lâyık kimselerdir!

Kayıkçı yüksek bir sesle:

— İşte geldik! dedi..

Ve kürekleri durdurarak bunlardan bir tanesini kayışından çıkardı ve eline aldı.

Yolcu:

— Doğrusu çabuk geldik; mersi, dedi.

Ve cebinden para çıkararak etrafına bakındı. Sonra şaşkın bir eda ile:

— Bu da ne? diye sordu.

Kayık genişçe bir gölün ortasında hareketsiz duruyordu. Sessiz, simsiyah ve soğuk su pırıltıyordu. Etrafta, sahillerde, boydan boya uzanan bir duvar gibi ağaçlar dizilmişti. Bu ağaç gölgelerinin suya aksettiği yerlerde nehir, ucuz bucaksız denecek kadar derin görünüyordu. Her şey sessizdi. Kamışlar hisirdamiyordu, kayığın altındaki su şırıldamıyordu. Uzaklardan bir çingırak sesi geliyordu. Bu ses hafifti.. güçlükle duyulabiliyordu.. suyun üzerinden uçar gibi geçiyor, hareketsiz duran ağaç kümeleri içinde sönüp gidiyordu. Ortalıkta da korkunç bir sessizlik vardı. Yolcu titredi. Gayri tabii denecek kadar yüksek bir sesle sordu:

— Ya şehir? Şehir nerde?

Sahiller:

— Nerde? diye cevap verdiler..

Kayıkçı elinde kürek olduğu halde ayağa kalktı:

— Şehir buradan epey daha uzaktadır, dedi. Oraya gitmemize ne lüzum var! Sana gelince: Allahına yalvar. İstavroz çıkar.. hazırlan!.. Şimdi ben senin kafana bir kürek indireceğim.. ondan sonra da.. haydi bakalım!

Kayıkçı küreği omuzuna doğru kaldırdı. Sesinin âhengi boğuk, fakat kat'i idi.. yolcu mecalsiz bir hareketle kendini sıranın üstüne bıraktı. Yavaşça içini çekerek başını elleri arasına aldı.

— Haydi haydi, davran bakalım! Hıristiyanca ölmek istersen biraz çabuk ol! Kim bilir ne kadar günahım vardır? Hatırlarsın ya? Haydi bakalım Allahına yalvar.. dua et!

Yolcu titredi ve başını kaldırdı. Etrafta her şey sessiz, her şey hareketsiz, her şey korkunçtu. Her şey ölmüş gibi idi.. çingırak sesi, can çekişir gibi suyun üzerinde mecalsiz yüzüyordu. İşte o da son nefesini verdi.

Âdetâ insan hayatının son dakikalarını sayar gibi kürekten sular damlıyordu: Bir... İki...

Kayıkçı, sert ve bekler bir vaziyette duruyor, bir elile küreği tutarken diğer elile de alâkasızca sakalını kaşıyordu. O aynı zamanda hem hâkim, hem de cellâd bakışile yolcuya bakıyordu.

Etrafta çit bile yoktu.

Yolcu, omuzunda kürek olduğu halde

önünde durmakta olan karanlık ve siyah gölgeye ellerini uzatarak inledi:

— Fakat niçin?.. Bütün paralarımı.. her şeyimi al.. Fakat beni öldürme!

İnilti yavaşça suyun üzerinde kayarak, hiçbir iz bırakmadan karanlık ve sessizlik içinde kayboldu.

Kayık bir yandan diğer yana sallanıyordu.. bu, kayıkçının ayak değiştirmesinden ileri geliyordu.. kayıkçı, gene, aynı boğuk ve sakin sesle konuşmağa başladı:

— Niçin olduğunu mu öğrenmek istiyorsun me'l'un adam? Katüşka'yı hatırlıyor musun? Annenin hizmetçisi Katüşka? Hatırladın mı, rezil? Onun karını kim şişirdi? Sen, değil mi? Katüşka benim kızmıdır. Anladın mı? Nihayet kafana dank etti, değil mi? Haydi şimdi hazır ol! Hem çabuk ol.. küreği kafana indirirsem «Ah..» bile demeğe vakit bulmadan öbür dünyayı boylarsın!

Yolcu, bütün bu sözleri büyük bir sükunetle söyliyken adamın yüzüne dehşetle bakıyordu. Adamın sözlerinde hissedilen öfke ve alay yüzünde de olsaydı bu yüz o kadar korkunç olmayacaktı.

Yolcu titredi.. ağlıyarak kayıkçının ayaklarına kapandı. Kayık sallandı. Kayığın bu hareketinden suyun üzerinde dairecikler meydana geldi. Âdetâ su, geniş, karanlık ve korkunç bir gülümseme ile gülüyor gibi idi.

Kayıkçı oturdu. Küreği dizlerine koyarak bir solucan gibi ayakları dibinde kıvrılan adama bakmaya, onun yalvarmalarını dinlemeye başladı.

— Yaşamama müsaade et, beni öldürme! Şayed beni öldürecek olursan bu derhal meydana çıkar. Sonra sen de mahvolsun! Kıyma bana! Üstümde ne varsa hepsini sana veririm. Sonra gene gel.. ben sana daha başka şeyler de veririm.. ne kadar istersen!.. Benim zengin olduğumu bilirsin! Kıyma bana!.. Öldürme beni!

— Ya kızım ne olacak? O şimdi geceleri şununla bununla dolaşıp duruyor. Dün gece yüzünü gözünü kan içinde bırakmışlardı.. peki, onu bu hale sokan kim? Sen değil misin, me'l'un köpek? Gene her şey sustu.

Kayığın dibinde yatmakta olan yolcu susuyordu.

Müstehzi bir eda ile yolcuya bakmakta olan kayıkçı da susuyordu.

Yolcu, hareketsiz yatıyordu. Kayıkçı bir yandan diğer yana dönüyor, kayığı oynatıyordu. Sudan halkalar, karanlık gülümseyişler halinde sahile doğru açılıyordu.

Birdenbire sahildeki ağaçlar gürültü çıkararak hisirdadılar.. suyun yüzü kırışıklaştı. Su, kahkaha ile gülmek için suratını buruşturarak kendini zorluyor gibi idi..

— Hey bana bak, zırlamayı kes! Yarıncında kaç para var?

Yolcu sür'atle dizleri üzerine doğruldu. Cebinden beyaz bir zarf çıkardı.. titriyerek, tikanarak, bunu kayıkçıya uzattı:

— İşte! Al! Hepsini burada.. yetmiş üç ruble.. yüzüğümü, saatimi de al!.. Şu küpeleri de al.. bunları hediye olarak götürüyordum. Al, bunların hepsini al.. fakat Allahaşkına bana kıyma!.. Bilsen ne kadar yaşamak istiyorum!.. Beni öldürmeyeceksin, değil mi?.. Canıma kıymıyorsun, ha?

— Sus! Paralarımı alacağım, fakat diğerlerini ne yapayım?.. Ben onları nereye saklarım?.. Ben hırsız mıyım?.. Hiçbir vakit hırsızlık etmedim. Bu gibi şeylerin nerelerde satıldığını bile bilmiyorum. Satarken derhal yakalanırım.

— Ya paraları?.. Paraları alacak mısın?! Demek ki bana kıymıyacaksın, beni öldürmeyeceksin.. öyle mi? Ne olursun, Allahaşkına söyle, bana eziyet etme!

Kayıkçı:

— Ya Katüşka ne olacak? diye sordu.

Sahildeki ağaçlar da:

— Ne olacak? diye tekrarladılar..

Su kırıştı ve gülümsemedi. Katüşka hakkındaki sual cevabsız kaldı..

Yolcu büyük bir yeis içinde ellerile başını tutarak gene kayığın dibine yattı..

Kayıkçı küreği aldı ve baktı.. sonra avuçlarına tükürdü... Daha sonra yolcuya bakarak geniş bir tebessümle gülümsemedi.. çevik ve kuvvetli bir hareketle her iki küreği yerlerine yerleştirdi. Küreklere asıldı.. kayık kımıldadı. Su, ihtilâla yarıldı. Bir, iki, üç... Küreklar yeniden âhenkli bir hareketle suyun içine batıp çıkmaya başladılar.. kayık, düzgün suyun üzerinde kaymaya başladı. Su, mes'ud bir neş'e ile şırıldadı.

Yolcu kımıldamıyordu.

— Hey arkadaş, bana bak! Kalk artık!.. Vakit geldi.. korkma!.. Sana hiçbir şey yapmıyacağım.. bütün bu söylediklerim şaka idi.. adam öldürmek kolay bir iş mi?.. Yok kardeş, yok; bu, büyük bir işdir. Bu bizim harcıma değildir. Seni korkuttuğum için beni affet!.. Ne yaparsın, fakirlik.. yaşamak güç ve ağır.. sen de ama korktun, ha!.. Hah, hah, hah!

Bu gülüş, şen ve iyi kalbli bir adamın babacan gülüşü idi..

Yolcu yatığı yerden fırladı ve kayıkçıya hayretle bakarak sıranın üstüne oturdu. Kayıkçı kürekleri bıraktı ve ellerile kayığın kenarına tutunarak ve başını geriye atarak kahkaha ile gülmeğe başladı..

Yolcu yavaş bir sesle:

— Bana bak, dedi, demek ki sen bütün bunları şaka olarak yaptın?..

— Tabii şaka olarak.. bir insan diğer bir insanı hiç öldürebilir mi?.. Asla!.. Seni soymam icab etti. Şayed senden para rica etsem, bana beş kapikten fazla vermezdin!.. Halbuki bak, ben bu suretle yetmiş üç ruble almış oldum.. insan şimdiki zamanda bu kadar parayı on ayda bile kazanamaz!.. Katüşkaya gelince, ondan kime ne?.. Onun gibi kaç tanesinin ben de günahına girdim..

Yolcu kayıkçıya bakıyor, ve onu şiddetli bir öfke kaphıyordu. Yanında, bir sopa veyahud bir tabanca bulunmadığına çok müteessir oluyordu.. şayed yanında böyle bir şey bulunsaydı onu muhakkak öldürürdü.

O ise kazandığı zaferi tes'id ediyor, her sözünde, her hareketinde bu zaferin izleri görülmüyordu.

— İşte şehir.. geldik. Nereye yanaşalım?

Yolcu yüksek bir sesle:

— Nereye olursa... Fakat çabuk!

Kumandasını verdi.

— Emredersiniz!.. Allahın inayetiyle, şimdi, çabucak yanaşırız..

Kayık sahile çarptı. Yolcu ayağa kalkarak karaya atladı. Kayıkçı şapkasını çıkararak hürmetkâr ve ciddi bir eda ile yolcuyu selâmladı. Yolcu öfke ile kayıkçıya baktı ve dişleri arasından:

— Gidiyor, gidiyor!.. sözlerini fısıldadı.

Yolcu, sahilden uzaklaşır uzaklaşmaz, kayıkçıya hitaben:

— Edepsiz!.. diye bağırıyor, alçak!.. Kızını yetmiş üç rubleye sattın!.. İt!

Kayık, ağır bir hareketle sahilden uzaklaşıyordu. Kayıkçı sakin bir sesle:

(Devamı 24 ecü sayfa)

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

İSTANBUL

31 Temmuz 1938 Pazar

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 19.15: Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Keman konseri: Liko Amar, piyanoda Bayan Sabo. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Müzik ve varyete. Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

1 Ağustos 1938 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Mustafa Çağlar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından. 22.10: Dömarini idaresinde mandolin orkestrası. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

2 Ağustos 1938 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 19.15: Konferans: Kadıköy Halkevi namına: Şevket Salih (Çocuk hastalıkları. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Vedî Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Müzik ve varyete: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

3 Ağustos 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Konferans: Eminönü Halkövi namına: İskender Fahreddin (Propaganda tarihi). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı.

Şan, Bedriye Tüzün stüdyo orkestrası refak-tili. 21.30: Tahsin Karakuş ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Müzik ve varyete: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

4 Ağustos 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Müzaffer İkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Konser: Novotni'den naklen: M. Kemal Akel idaresinde orkestra. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

5 Ağustos 1938 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muh-telif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 19.15: Viyolonist Ali Sezin. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Tahsin Karakuş ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Plâkla muhtelif parçalar. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

6 Ağustos 1938 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.15: Konser: Novotni'den naklen, orkestra M. Kemal idaresinde.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen, 19.15: Konferans: Prof. Salih Murad (Fen müsahabeleri). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Plâkla muhtelif parçalar. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

ANKARA

31 Temmuz 1938 Pazar

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Karışık plâk neşriyatı. 12.50: Plâkla Türk musikisi neşriyatı. 13.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Handan), 20:

Saat ayarı ve Arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin), 21: Viyoloncel solo: (Edib Sezen). Piyanoda: Prof. Georg Markovits, 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15: Yarınki program.

1 Ağustos 1938 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Handan), 21: Plâk neşriyatı, 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15: Yarınki program.

2 Ağustos 1938 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Karışık plâk neşriyatı, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları), 21: Keman solo: (Prof. Needet Atak) Piyanoda; Prof. Georg Markovits, 21.15: Stüdyo salon orkestrası, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15: Yarınki program.

3 Ağustos 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Mukadder ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (H. Rıza), 21: Sıhhi konferans: (Doktor Vefik Vassaf), 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

4 Ağustos 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Karışık plâk neşriyatı, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Radyofonik temsil (Gençler grubu tarafından), 21: Plâk neşriyatı. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

5 Ağustos 1938 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâkla dans musikisi, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Mukadder), 20:

Çocuğunuzu hangi mektebe vereceksiniz?

Bütün mekteblerin kayıd ve kabul şartlarını veriyoruz

İpek böcekçiliği mektebi

Bu mektepler Bursa, Antalya, Denizli, Diyarbakır ve Edirne vilâyetlerinde açılmıştır. Devamlı bir mekteb olmakta ziyade kurs mahiyetindedir. Tahsil müddetleri dörder ay olup ilk mekteb mezunları bile kabul edilir. Bu mekteplere girmek için Türk olmak, sıhhat raporu, çiçek aşısı şahadetnamesi ibraz etmek kâfidir.

Yüksek ziraat enstitüsü

Ankara yüksek ziraat enstitüsüne ve ziraat fakültesine kız veya erkek lise mezunları alınır. Orman fakültesine erkek parasız yatılı, paralı yatılı talebe kaydedilir. Öğünluk imtihanını veren lise mezunları Türk talebe Enstitüye imtihansız girerler. Taliblerin yaşları 17-25 olması lazımdır. Nehari talebe yaş tahdidine tabi değildir.

Kandırada mahsul çok iyi

Kandırada bu yıl mahsul daha erken olmuş, oraklar bitmiş, harmanlar başlamıştır. Mahsul çok iyidir. Bilhassa keten rekoltesi geçen yıla nisbetle yüzde 20 fazladır.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralsi, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin), 21: Plâk neşriyatı, 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15: Yarınki program.

6 Ağustos 1938 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

13.30: Karışık plâk neşriyatı, 13.50: Plâk

Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule), 20: Saat ayarı ve Arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (H. Rıza), 21: Plâk neşriyatı, 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22.15: Yarınki program.

Dünkü tefrikanın hülâsası

Asmaaltında piyango bayılı Yasef Gümüsgöz, müşterilerinden Gurabi Efendiye çıkan 200.000 liralık büyük ikramiyeyi hem müjdelemek hem de paraları vermek üzere, Üsküdar'da kendisini aramağa gidiyor. Verilen adresi araştırıp dururken, tesadüf, o aralık camile gitmek üzere evinden çıkmış bulunan Gurabi Efendi ile onu sokakta karşılaşıyor. Biraz tereddüden sonra Gurabi Efendi bayılı tanıyor.. müjdeyi alınca da hafif bir ouhran geçiriyor.. Fakat derhal kendini topuyor..

[[Roman devam etmektedir]]

Şimdi birdenbire bayili karşısında görüp, tatlı müjdeyi onun ağzından işitince eski şevkine kavuşan Gurabi Efendi de - tinden anlattığım hafif buhrana geçirip de kendine gelir gelmez, Yasefi kolundan tuttuğu gibi evine doğru sürükledi. Bir yandan yürüyor, bir yandan da çeneleri açmış söylüyordu:

— Ağzımı öpeyim, bazirgân! Varoll. Yaş! Eh, artık yüzümüz gülecek.. heza min fazla rab! Bakalım, kocakarı şimdi ne yumurtlayacak? Gene itiraz etsin de, ben onun..... göreyim! Oh! Yaş! be! Ne iyi, senin adın? Ne olursa olsun, ben sana Hızır diyeceğim. Ama, dinin, diyanetin ayrı imiş.. bana ne? Ben, ard eteklerinde namaz kılan, başlarında mezar taşı gibi kavuk taşıyan dini bütün müslümanların maiyetinde kırk sene ömür tükettim

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

de, sanki bana ne faydaları dokundu?. Değil mi be hemşerim? Hay, o bileti seçip de bana ve ren ellerin derd gör mesin! Ama, sahi söyle: Piyango çıktı değil mi? Benimle a lay etmiyorsun ya? Eğer öyle ise, günahtır. Yarın, kabrinde dinince dinlenemezsin, sonra.. ayağımı öpeyim, doğru söyle!

Yolda, öteki be - riki, yanında yabançı birile evine gitmekte olan Gurabi efendide bir acablık seziyor, kendisine selâm verdikten sonra, arkasından da dönüp dönüp bakıyorlardı.

Birisi dayanamayıp, sordu: — Ne o, Gurabi efendi? Nereye böyle?

— Eve gidiyorum. — Biraz sinirli gibisin; hayrola? Sevincinden, baklayı ağzından çıkarı:

— Rabbimin lütüf ve inayeti ile.. fa-

kire piyango isabet etmiş..

— Ya?! Uğurlu, kademli olsun!

— Eksik olma, birader!

Havadis, mahallede, yıldırım sür'atle yayıldı. Kimi hased alevile tutuştu.. kimi, fakara adamin yüzü güldüğüne sevindi.. ve bütün mahalleli, yeni talihinin evine koştu.

Bahriye kolağalığından mütekaid Hilâl Efendi, mülga Küşteri tekkesi şeyhi İrfan Efendi, belediye tahsildar-

larından deli Saf - fet, bakkal, kömür - cü, kasab, zerzevat - cı, saka, kahveci, aşağı bostandaki Premedihi bahçı - van, onun üst ya - nındaki nalband, o esnada sokaktan, sırtında top top bas malarla geçmekte iken merak edip de iğeriye dalan sey - yar manifaturacı Yahudi, Elitez lâ - kabile meşhur ebe Şazimet hanım, to - runu sidikli Nev - ber, tüfekçinin sa - ğır Hamdune ha - nım, üfürükçülerin yasak olmaz - dan önce şöretti İstanbul dört köşesine yayılmış bulunan Hoca Safiye hanım, ahiretliği Münev - ver, Hilâl Efendinin baldızı Hümmet hanım.. Hasılı, bütün o semtin dişili, erkekli dedikodu kumkumaları ufacak, viran evceğizin içerisini düğün evine döndürdüler.

— Gözün aydın, kardeş!

— Diyen, merdivenin feci surette gi -

cardayan basamaklarını ikişer ikişer atlıyarak soluğu sofada alıyordu.

Gurabi Efendi afallamıştı. Umma - dığı anda üzerine konan devlet kuşunun ağırlığını çekemiyen kafası bir yana yatmış, biraz evvel bülbül gibi şaklıyan ağzı kenetlenmişti.

Merdivene hücum eden kalabalığın arasından, yahudi bayii himmetile bir gedik bulabilip güç belâ sofaya çıktı. Sağlı solu, pencerelerin önünde duran makatlardan bir tanesinin üzerine çöktü.

İkinci namazına durmuşken, evine vukubulan hücum ve hasil olan telaş karşısında, seccadeden selâm vermeden kalkıp kendini dışarıya atan İfakat hanım, başında örtüsü, elinde tesbihi bu kalabalığı önliyerek soruyordu:

— Ne oluyor?. Ne var?. Ne üşüştü - nüz böyle?

— Ve onların cevaplarına, müjdeli söz - lerine kulak asmadan, minderde put gi - bi oturan kocasına doğru yürüdü:

— Yoksa üstüme mi evlendin, herif? Çabuk söyle!. diye bağırdı.

Gurabi Efendi hâlâ kendini toplama - yamamıştı. Kekeledi:

— Ha.. Hayır.. Hanımcığım..

— Öyle ise, mutlaka baskın verdin! Başka türlü mahalleli başıma ne diye üşüşsün? Tuuu! Yazıklar olsun sana!

Yumruğunun biri havada , zavallı adamcağıza hücumla hazırlanıyordu.

Gümüsgöz önlendi:

— Doka, hanım efendi! Zinyin kocaya el kaldırılır mı? Dovuşmeyi bırak kopuk karı kocalara. O onların eğ - lencesidir!

(Arkası var)

Varda Adasındaki Hayalet

Türkiye çeviren: Hasım Uşaklı

Garib konserve kutuları

Ceblerden birinde bir saat zenbereği ne benziyen bir makine parçası buldu. Bir kaç saniye tedkik etti, kısa boyutu adamın:

— Esaslı şey cebindedir ya, cümlesi ile kasdettiği şey şüphe yok ki bu olacaktı.

Drummond zenbereği masanın üzerine koyarak araştırmalarına devam etti. Bulduğu iki mektuba bir defter ve biraz da ufak paraya inhisar ediyordu; arkadaşına:

— Siz bir şey buldunuz mu? diye sordu.

— Hayır.

— O halde yola koyulabiliriz. Kutuları unutmayınız.

Cesede, baygın adama ve sandalyede bağı olana sonuncu bir göz daha atıldıktan sonra tek kelime söylemeden odadan çıktı, kapıyı da arkasından çekti. İki İngiliz, birkaç dakika sonra serin gece rüzgarını zevkle teneffüs ediyorlar ve uzaktan gelen şelâle sesini bir musiki gibi dinliyorlardı.

Fundahka iskarpinlerini değiştirirken Kranmer:

— Ümid ederim ki bu kâbustan yakında sıyrılacağım, diye söylendi, arkadaşları hafif bir gülümsemeyi müteakib:

— Azizim bu ilk işinizden pek mükkemmel olarak çıkmış bulunuyorsunuz, dedi. Şimdi mukadderatımız İngiliz konsolosunun elindedir.

— Ne münasebet?

— Demek istiyorum ki birkaç saat sonra köşkünün sağır hizmetcisi uyardığı zaman beklediği bir manzara karşısında kalacak ve saat ona doğru bütün memleket hâdiseyi duyacaktır. Mösyö Lenold ile dün geceki muhavremizden sonra da onun ilk vazifesi bildiklerini zabıtaya söylemek olacaktır.

— Ben bunu düşünmemiştim. E, şimdi ne yapacağız?

— Konsolosu müstesna bir vaziyet önünde bulunduğu inka etmiye çalışacağız. Eğer polise haber verirse haftalarca burada kalmaya mecbur oluruz. Halbuki beklemek işimize gelmez. Mümkün olduğu kadar sür'atle İngiltereye dönmeliyiz.

— Evet, fakat konsolostan başka şişman adam da var. O da gevezelik edebilir.

— Doğru, yalnız bir intikama hedef olmak korkusu ile dilini tutması da mümkündür. Kendisi için meçhul adamlarız. İşin esaslı noktası budur.

Otellerine döndüler. Drummond:

— Benim odama geliniz, bu zenbereği yakından muayene edelim, dedi.

Sırt çantasından muhtelif eşyayı çıkardı ve dikiş yüksüğü büyüklüğündeki mik'abların ne işe yaradıklarını derhal anladı. Zenbereğin kutru o büyüklükte idi ki, kutunun içine tıpatıp giriyor ve mik'ablara intibak ediyordu.

Drummond:

— Anlaşıldı, dedi. Fakat sonra ne oluyor?

— Şu oluyor ki benim ayakta duracak halim kalmadı, yatağıma gidiyorum, merhaba!

— Merhaba!

Ve Kranmer'in gözlerinde kalan son manzara, Drummond'un zenberek üzerine eğilmiş olan hayali oldu. Yorgunluktan bitkindi ve başını yastığa kor komaz uyumaya başladı.

Bir elin omuzuna dokunduğunu duyduğu zaman Kranmer kendisini tamamen dinlenmiş hissediyordu. Ortahk aydınlanmıştı, gözlerini açtı. Drummond yatağın başucunda duruyordu.

— Konsolosu gidip gördüm, diye haber verdi. Allaha şükür sporcu bir adamış. Bu kadar az medeni bir saatte kendisini yatağından kaldırmış olmağına rağmen kızmadı. Hikâyeyi A dan Z ye kadar anlatım ve albay katili hakkında elimizde en küçük bir malumat olaydı kendisine mesele-

yi açmaya tüzüm görmeyeceğimizi dik-kati önüne koydum. Nihayet vatansen-verliğine müracaat ettim. Aslen İsviç-reli olmasına rağmen bize yardım ede-cektir. Dün akşam otelin barında ken-disile yaptığımız mülakatı unutmıya muvafakat etti.

— Merd bir adammış.

— Buna mukabil şişman adam çene-yi açar da bizi teşhis ettirecek dere-cede malumat verecek olursa konsolo-sun bize yardım edemeyeceği aşıkâr-dır. Fakat tevki edilecek olursak ma-kineyi Londraya yollayacak, icabında bizzat giderek vak'ayı Jinger Lavson'a anlatacağıdır. Demek ki bu noktadan her şey yolundadır.

Kranmer yatağından atlayarak traş ol-maya koyuldu, bir taraftan da yan bir gözle arkadaşının çemesine bakarak:

— Galiba usturayı size ödünç vere-ceğim, diyordu.

— Hayır dostum, çok zaman var ki sakal bırakırsam ne hale geleceğimi merak ediyordum. İngilterede işime yaraması ihtimali çoktur.

Ve birden gülümseme başladı:

— Epeyce uzun olan meslek haya-tında polis beni iki vak'ada korkuttu, her ikisinde de masumdum. Hatırma gelince hoşuma gidiyor.

— 8 —

ALGI İŞ BAŞINDA..

Algi Longvort, hâdisenin ilk günü Londranın şübheli zengini Ceyms Bur-

ton hakkında Drummond ile Standişe klüpte ilk malumatı vermiş olan geng, Hem banyo yapıyor, hem de şarkı söylüyordu. Sesi güzel değildi. Fakat emekdar hizmetçisinin biraz ağır olan kulağı alışkındı. Dinlemeden kahvaltı-yı hazırlıyor.

Evin efendisi nihayet eponj bir si-leceğe sarılı olduğu halde döndü:

— Bu sabah sesim açık değil mi?

— Evet efendim, kaç kadeh brandi içtiniz?

— Kendinize ne kadar lâzımsa bana da o kadar. Fakat brandi yerine biraz şampanyaya olsa daha iyi gitmez mi?

— Ben de bu fikirdeyim efendim, işe başlamadan evvel brandiyi biraz hafif buluyorum.

— O halde şampanyaya! Bugün ne ya-pıyoruz?

— Masanızın üstündeki defterde is-mi meçhul birisi ile Ritzde öğle yeme-ği yiyeceğiniz yazılı.

— Mümkün değil, hem de hatırlamı-yorum. Bu meçhul isimli adam kim?

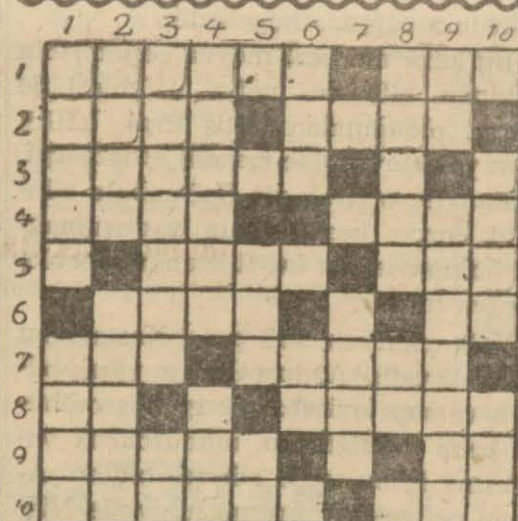
— Bilmiyorum. Not benim bulun-madığım bir sırada Bot dore, «Altın çizme» kabaresinde geçirdiğiniz bir ge-cenin ferdasında yazılmış.

— Dün gece de oradaydım. Fakat un-utmadan sorayım: Son zamanlarda benim yüzümden beni halka sevimli gösterecek bir değişiklik oldu mu?

— Görmedim efendim.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

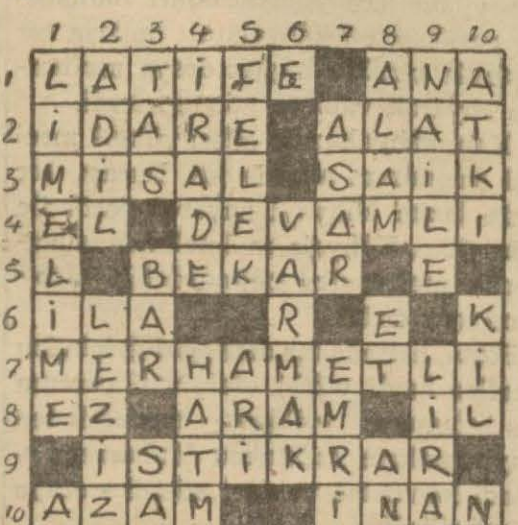

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Yazı silen - Uzunluk.
- 2 - Gösterme - Ekin biçen bıçak.
- 3 - Korkup saklanmak.
- 4 - Seven - Ceriha.
- 5 - Yalan - Dem.
- 6 - Saçı kızılaştıran madde - Bir nota.
- 7 - Bütün - Bayındırlık.
- 8 - Kırmızıya benzeyen bir renk.
- 9 - Bir kadem ismi - Kırmızıya benzeyen bir renk.
- 10 - Fenalığın zıddı - Valide.

YUKARIDAN AŞAĞI:

- 1 - Dil - İkinci derecede.
- 2 - Birbirinden ayrı - Bakırları beyazla-tan maden.
- 3 - Zannedirim - Bir nota.
- 4 - Ağır başlılık - En iri kara hayvanı.
- 5 - Taraf - Sonuna bir «T» hâve edilince dair.
- 6 - Bir nevi kömür - San'at.
- 7 - Küçük.
- 8 - Ekinlerin başları - Ayı yuvası.
- 9 - Yaşla atılan - Oruç ayı.
- 10 - Kuran - Çok iyi.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Son Postanın hikâyesi

Kayıkçının intikamı

(Baştafı 11 inci sayfada)

— Yavrum, dedi, önceden neye küfred-medin? Küfürlerine daha evvel başhya-caktım! Önceden küfredseydin neyse.. halbuki şimdi küfredmenin ne faydası var?

Yolcu öfkeli öfkeli bağıyordu:

— Seni bulacağım, seni mutlaka bul-açım katil herif! Bütün polisi ayaklan-dıracağım ve seni bulacağım..

Nehirden:

— İyi.. iyi... Haydi bakalım! Görürüz.. şimdilik elveda!

Sözleri işitildi.

Yüksek sesle söylenen bu «Elveda» ke-limesi uzun müddet havada akisler yap-tı.

Yolcu bir müddet durduktan sonra, st-nirli bir hareketle kasketini başma geçirdi ve bahçelerin koyu yeşillikleri arasın-da kaybolan şehre doğru sür'atli adımlarla yürümeye başladı..

Nehirde her şey sessizdi.. şehirde, uzak bir yerde, acı acı bir köpek uluyordu.. u-zun karanlık gölgeler toprağın üzerinde yatıyor, ayın parlak ışığı, kavakların sivri duruklarını gümüş bir renge bo-yuyordu.

Hafif bir rüzgâr esti. Nehir kıvrıklık-larla örtüldü. Ağaçların yumuşak hışırtısı geniş bir dalga halinde rütubetli ve taze havada yayıldı.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Ayrılmak kararı

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Nevşehir belediyesi çalışıyor

Nevşehir (Hususî) — Şehrimiz be-lediyesinde hummalı bir faaliyet baş-lamış bulunmaktadır. Şehir işlerinin başında gelen mezbahanın temeli atıl-mıştır. Nevşehirin tam ortasında da bir Halkevî binası yapılmaya başlanmıştır. Bu iki bina da yaz sonunda bitirilmiş olacaktır.

Bu arada şehrin gayri muntazam yol ve caddeleri de yapılmaktadır. Hal-kımız değerli belediye reisimizden su-yolların demir borulara alınmasını beklemektedir.

SPOR

Kara Ali: "Bugünkü güreşi kazanırsam Cek Şeriye meydan okuyacağım!," diyor

Bugün Taksimde Tekirdağlı Babaeskili İbrahimle, Kara Ali Corc Modrin ile, Mülâyim Manisalı Halil ile karşılaşılıyor. Dinarlı gelirse istediği ile güreşebilecek

Dün işimi bitirmiş, çantamı kolluğu-mun altına almış, matbaadan çıkmağa hazırlanıyordum. Merdivenlerde eski Türkiye başpehlivanı Kara Ali ile kar-şılaştım.

Beni kollarımdan tutan Kara Ali:
— Bırakmam, söyleyeceklerim var! dedi.

Gerî döndük ve oturduk. Kara Ali:
— Geçen gün, dedi. Bir gazetede oku-dum. «Bizim başpehlivanlar Cek Şeri de-nilen Amerikalı pehlivanla güreş yapmak tan çekiniyorlar!» diye yazıyordu. E, az çok biz de başpehlivanlardan sayılırız. Onun için bu benim çok gücümde gitti doğrusu.. ama ne yapayım ki Bandırma-da idim. Cevap veremedim. Ertesi günü de Tekirdağlı Hüseyin'in sizin gazetede, buna karşı bir cevabını okudum. Biraz ferahlar gibi oldum ama, tam manasile rahatlayamamıştım. Çünkü Hüseyin bazı ufaktefek şartlar koşuyordu. Herkesin düşünmesi bir olmaz. Onun için koştuğu bu şartlardan dolayı Hüseyini kabahatlı bulmam. Her ne ise... Tekirdağlı, kendi-ni temiz çıkarmıştı ama bu «korkak» lâ-fının iğneleri benim etimde hâlâ saphı duruyor. Vapurdan çıkınca doğru buraya geldim. Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinleyin:

Benim yarın (bugün) Corc Modrin ile güreşim var. Bir ay evvel bu adamla be-rabere kalmıştım, şimdi kendimi çok iyi hissediyorum. Pehlivanlık bu, belli ol-maz. Ama, yarın bu adamı yenersem, Cek Şeri ile güreşmeğe hak kazanacağım demektir.

Benim, Cek Şeri ile güreşmek için ile-riye sürecek hiçbir şartım yoktur. Benim kanaatimece şart koşmak bir pehlivana yakışmaz. İstedikleri kadar para versin-ler, benim parada da gözüm yok. Eğer para canlılı olsaydım, Anadolunun her tarafından yağın güreş tekliflerini ka-bül ederdim. Bazıları «Ali iki sene evvel güreşi bırakmıştı. Parasız kaldı da onun için tekrar güreş yapıyor!» diyorlar. Bu onların kulaklarına da küpe olsun..

Sonra, minder ufakmış, mufakmış, o da bana vız gelir. İsterlerse toprak üz-e-rinde bile güreşirim.

Bunu böylece yazın, benim hiçbir peh-livandan korkmadığımı herkes bilsin. Bundan sonra da hiç boş durmayacağım. Kış gelince de Avrupaya gideceğim..

Kara Alinin de Cek Şeriden kaçmadı-ğı bu suretle meydana çıkıyor.

Hayreddin Başkut

Bugünkü güreşler

Bugün Taksim stadyumunda yapıla-cak güreşlerin hepsi ayrı ehemmi-yeti haizdir. Kara Ali ile Corc Modrin bundan evvel yaptıkları 45 dakikalık gü-reşte berabere kalmışlardı. Bugünkü gü-reş o güreşin revanşdır ve yenicinciye kadar devam edecektir.

Tekirdağlı Hüseyin ile Babaeskili İb-rahim geçen hafta Eyüde yaptıkları yağ-lı güreşte berabere kalmışlardı. Bunu bir izzeti nefis meselesi yapan Tekirdağlı Hüseyin, bu sefer İbrahim'in pek çabuk işini bitireceğini söylüyor. Acaba yap-a-bilecek mi?

Mülâyim ile Manisalı Halil İzmirde yaptıkları güreşte berabere kalmışlardı. Bu güreşi görenler Halilin daha muvaf-fakiyetli güreştiğini söylüyorlar. Baka-lım bu sefer ne yapacaklar? Bundan baş-ka Molla Mehmed ile Adapazarlı Arifin ve Pehlivanköylü Mustafa ile Edirneli İsmail'in güreşleri de alâka ile seyredilir çarpışmalardan olduğu muhakkaktır.

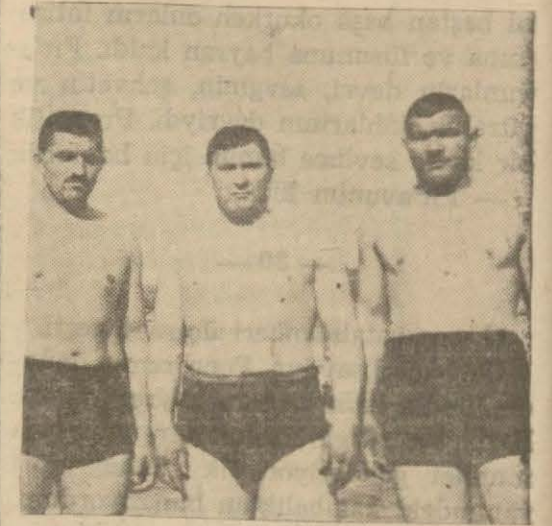
Ayrıca bu güreşlere Dinarlı Mehmed de davet edilmiştir. Geldiği takdirde ken-disine hangi pehlivanla isterse onunla güreşmek hakkı verilecektir.

H. B.

Atletizm birincilikleri dün sona erdi

İstanbul atletizm birincilikleri namı altında yapılan müsabakalar iki hafta devam etti ve dün sona erdi.

Dün yapılan müsabakaların en çabuk koşulanı...

Bugün güreşecek üç pehlivanımız: Kara Ali, Tekirdağlı ve Mülâyim

200, 400 ve 4×200 metrelik bayrak ya-rışları idi.

Avusturyalı Göringin iyi bir form için-de bulunduğunu isbat eden dünkü mü-sabakaları güzel derecelerle bitti.

200 metrede Fikretle yaptığı mücadelede koşunun başından sonuna kadar devam etti.

400 metrenin iki yüz metresinde Berç arkada bırakan Göring rahat bir koşu ile iyi bir derece yaptı.

4×200 bayrak yarışında Galatasaray takımı Fikretin başta yaptığı güzel biş koşu ile müsabakayı sıkı bir yarıştan sonra kazandı.

1500 metre Recebin, 10.000 metre Ar-tan'ın hemen hemen yalnız yarış yapma-ları derecelerinin düşük olmasına sebep oldu.

Alınan dereceler şunlardır:

100 küçükler: Fethi, Galatasaray 12.2 Zifakis Kurtuluş.

100 üçüncü kategori: Cihad, Haydar-paşa 11.4. Merih Fenerbahçe.

100 büyükler: Göring Güneş 11. Fikret Galatasaray.

200 mania: Neriman Haydarpaşa 27.5. Manakis Kurtuluş.

400 mania: Cemal Galatasaray 62. İste-pan Galatasaray.

200 küçükler: Merih Fenerbahçe 25.8 Fikret Kasımpaşa.

200 büyükler: Göring 22.8. Fikret Ga-latasaray.

1500 — Receb (Güneş) 4.20. Serkis (Ka-sımpaşa).

10.000 — Artan (Beşiktaş) 35.44. Hüse-yin (Demirspor).

400 küçükler — Muzafer (Anadolu) 55.2. Ali (Galatasaray).

Uzun atlama — Subhi (Haydarpaşa) 6.54. Hüseyin (Haydarpaşa).

4×200 — Fikret, Mehmed, İstapan, Cemal (Galatasaray) 1.37.4.

Haydarpaşa ikinci, Güneş takımı üçün-cü. Müsabakalar neticesinde 74 puanla Güneş birinci, 51 puanla Galatasaray i-kinci, 28 puanla Haydarpaşa üçüncü ol-muştur. Ömer Besim

Yüzme şampiyonası seçmeleri yapıldı

İstanbul yüzme şampiyonası seçmeleri dün Moda havuzunda yapıldı. Birincilik müsabakaları da 21, 22 ağustosta «Şeref-stadında» yapılacaktır.

Alınan dereceler şunlardır:

200 serbest — Mahmud (Galatasaray) 2.33.1. Halil (Galatasaray).

100 Sirtüstü — Şamil (Galatasaray) 1.24.1. Can (Beykoz).

1500 mukavemet — Halil (Galatasaray) 24.5. Fuad (Beykoz).

100 × 200 × 100 Türk bayrak — Bey-koz takımı 5.54. Galatasaray takımı 6.5.

Küçükler müsabakası neticeleri şun-lardır:

200 serbest: İbrahim (Beykoz) birinci seri.

200 serbest: Mustafa (Galatasaray) ikinci seri.

200 kurbagalama: İstavri (Galatasaray) birinci seri. Musa (Beykoz) ikinci seri.

4×100 — Mehmed, Mustafa, Kemal, küçük Kemal (Galatasaray takımı). Bey-

DENİZBANK

Denizyolları İşletmesi BANDIRMA POSTALARI

- 5 Ağustos 1938 tarihinden itibaren Bandırma hattı tarifeleri değişmiştir.
- 1 - Bu tarife mucibince yeni vapurlar tarafından yapılacak olan sür'at postaları İstanbuldan Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 8,15 postaları İstanbuldan Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 12,30 da Bandırmaya varacaklardır. Bu de kalkacak, aynı günler saat 12,30 da Bandırmaya varacaklardır. Pa-postalar ile gidenler saat 22 de İzmirle varırlar. Dönüşte İzmirden Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri 7,30 da kalkacak sür'at trenleri ile gelenler de aynı günler saat 17,30 da Bandırmadan kalkacak vapurlarla saat 22,15 de İstanbula dönerler.
  - 2 - Diğer vapurlarla yapılacak olan aralık postaları Çarşamba ve Cumartesi günleri saat 20 de İstanbuldan ve Perşembe, Pazar günleri saat 22,30 da Bandırmadan kalkacaklardır. Tren ile İzmirle muvasalat ve hareket zamanları eskisi gibidir.
  - 3 - Vapur ücretleri, yalnız gidiş tam bilet birinci mevki 469, ikinci mevki 244, güverte 79 kuruştur. Bu ücretlerde vergi ve pul paraları dahildir.
  - 4 - Fotoğrafla gidiş - dönüş ve aile bileti alanlara ayrıca tarifede muayyen tenzilât yapılır.
  - 5 - Ekspres postaları için güverte bileti verilmez.
  - 6 - Ekspres postalarıyla seyahat edecek yolculardan arzu edenlere 100 kuruş bedel mukabilinde acentalıklardan ayrıca tabldot yemek bileti de verilir.
  - 7 - İzmir yolcularına bir kolaylık olmak üzere İzmir acentahâğı da ekspres postalarında Bandırmadan İstanbul için vapur ve yemek bileti verecek ve gidiş - dönüş biletlerini vize edecektir.

4 Ağustos Bandırma Postası Yapılmıyacak.

SUS vapurunun 5 Ağustos Cuma sabahı Bandırma seferine başlaması münasebetile İstanbuldan 4 Ağustos Perşembe akşamı kalkması lâzım gelen Bandırma Postası yapılmıyacaktır.

Şirketi Hayriyeden:

- 1 Ağustos 1938 pazartesi gününden itibaren.
1. - Mesai saatlerinin değişmesi üzerine 4 Temmuzdan itibaren tarife yapılmış olan tadil ve ilâve mülğadır.
  2. - 16.25 te köprüden bir vapur hareketle Beşiktaş, Kandilli, Anadoluhisarı, Kanlıca, Çubuklu ve Paşabahçesi iskelelerine uğrayarak Beykoza gidecektir. (Bu sefer Cumartesi günleri yapılmaz)
  3. - Saat 16 da köprüden Harem ve Salacığa giden vapur 15 dakika sonra hareket edecektir.
  4. - Köprüden 16.10 da Yeniköye kadar yapılması olan 146 No lu seferin 5 dakika sonraya alındığı ilân olunur.

Müسابaka İmtihanı

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından:

1. - Bankamıza müسابaka ile «10» müfettiş namzedi alınacaktır.
2. - Bu müسابakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek İktisad ve Ticaret okullarından veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerindeki muadillerinden diplomalı olmak lâzımdır.
3. - Müsabaka 7, 8 ve 9 Eylül/938 günlerinde Ankara ve İstanbul T. C. Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar Teşrinievvel içinde sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.
4. - Müfettiş namzedlerine «140» lira aylık verilir. Askerliklerini yapmak üzere ayrılan müfettiş namzedleri askerlikten avdetlerine kadar maaşsız mezun sayılırlar.
5. - Müfettiş namzedleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına tâbi tutulacaklar ve kazanırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. «Yeni kanunumuz mucibince bankamız memurları da tekaüdlük hakkını haizdirler.»
6. - İmtihan programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir T. C. Ziraat Bankalarından elde edilebilir.
7. - İstekliler, aranan vesikaların asıllarını veya noterden tasdikli suretlerini bir mektupla Ankarada Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretiyle müracaat etmelidirler. Bu müracaat mektubu ile vesikaların en geç 24/8/938 tarihinde Teftiş Heyeti Reisliğine gelmiş olması meşruttur. «2397» «4402»

Mudanya karşısında

ARMUDLU KAPLICASI yeniden açıldı

Radyo - Aktivitesi en çok olan kaplıcadır. Romatizmalara, Nikrise, Asabi hastalıklara, Tenasül soğukluğuna ilâh. çok iyi gelir; daha etraflı bilgiler edinmek isteyenler, Dr. Mustafa Hakkının (Kaplıcalar Hakkında Genel Bilgiler ve Armudlu Kaplıcası hakkında İlmî Tedkikler) isimli kitabegim (1kbal) kitabevinden tedarik edebilirler. 44 sahife 10 kuruş.

Kaplıcada yatak ücreti yevmiye 2 liradır. Bir haftadan fazla kalanlara % 15, aile ile olursa % 20 tenzilât. İsteyenlere tabldot yemek de verilir. Bir banyo 50 kuruş. 10 banyoluk karnede % 20 tenzilât. Trak vapuru ile İstanbuldan 2 saatte gidilir. İskelede otobüs servisi vardır.

Ege Tiyatrosu Temsilleri

Nureddin Genç ve arkadaşları

Bu gece Yenişehir aile bahçesinde

KASIRGA
Sabriye Toksesin Kıymetli konseri

DIŞ TABİBİ RATİP TÜRKÖĞLU

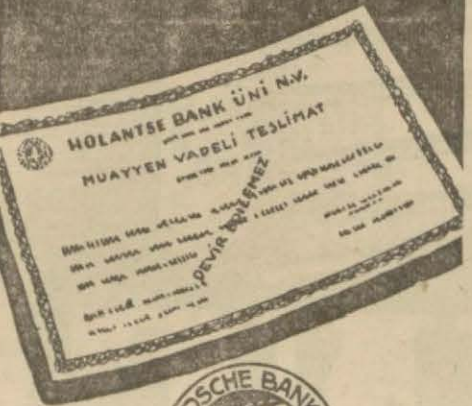
Sirkeci: Viyana oteli sırası. No. 26, Kaf 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

Gün geçirmek

Para kaybetmek demektir!

BIRIKTIRDIĞINIZ PARALARI
BANKAYA YATIRINIZ.
YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZDEN İSTİFADE EDİNİZ.

**HOLANTSE BANK
ÜNİ N.V.**

"Cild unsuru olan
bu BIOCEL
BURUŞUKLUKLARI
HAKİKATEN GİDERİR."

Tesiri hemen

hemen sihrâ-

mîz oldu. Bir kaç hafta zarfında benim 10 yaş daha gençleşirdi. Bir mütehassıs bana demiştir ki: Viyana Üniversitesinden büyük bir profesörün keşfi olan Biocel cevheri, şimdi pembe rengindeki her Tokalon kremi vazosunda mevcuttur. Her akşam yatmadan evvel bu kremi kullanınız ve sabahları da beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. En esmer ve sert bir tene çabucak bir gençlik parlaklığı ve tabii güzelliği verecek ve buruşukluklardan kurtararak beyazlatıp yumuşatacaktır.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastaları kabul eder.

Emniyet Sandığından:

1 Ağustos 938 tarihinden itibaren gişçlerimiz aşağıda gösterilen saatlerde açılıp kapanacaktır:

Adi günlerde: Saat 9½ den 14 de kadar.

Cumartesi günleri: Saat 9½ den 11½ a kadar. (4963)

Memurluk Müsabaka İmtihanı

T. C Ziraat Bankasından:

Bankamızın şube ve ajansları için lüzumu kadar memur alınmak üzere müسابaka imtihanı açılacaktır.

Müسابakaya girebilmek için en az orta mekteb mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı, 30 dan yukarı bulunmamak şarttır.

18 den aşağı yaşta olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel me-murluk sınıfına geçemezler.

Ankara, İzmir ve İstanbuldaki imtihanlara orta mekteb mezunları alınmıyacaktır.

Orta mekteb mezunları için altı ay, lise ve daha yüksek mekteb mezunları için bir sene devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mekteb mezunlarına otuz, lise ve daha yukarı tahsili olanlara 80 liraya kadar ve imtihanındaki muvaffakiyet derecesile mütenasib surette ücret verilir. İyi derecede yabancı dili «Fransızca, İngilizce, Almanca» bilenlerin ücretleri emsalinden 10-25 lira arasında yüksek tutulur.

Henüz askerliğini yapmamış olanların daimi kadroya alınmaları askerliklerini ifa edinceye kadar tehir olunur ve askerde buldukları müddet zarfında maaşsız mezun sayılırlar.

Staj devresini takiben yapılacak mesleki imtihanında muvaffak olanlar, on beş liradan aşağı olmamak üzere % 20 nisbetinde zamlı TEKAÜDE TÂBİ DAİMİ KADROYA alınırlar.

Yabancı dili bilen ve asgari lise tahsili olanlar - talimatnamesindeki şartlar dairesinde - beş senelik muvaffakiyetli bir memuriyet devresinden sonra bir sene için Avrupadaki bankalar nezdinde staja gönderilirler. Müsabaka imtihanlarına Ankara, Adana, Antalya, Afyon, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Denizli, Edirne, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, G. Anteb, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Giresun, Malatya, Maraş, Samsun, Ordu, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat şubelerimizde orta mekteb mezunları için 16 ve 17 ağustosta, lise ve daha yukarı tahsili olanlar için 18 ve 19 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

Müسابakaya gireceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacağı yukarıya isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahname-lerde görülebilir.

İsteklilerin müسابakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi müdürlüğüne ve Ankarada bankanın Personel İşleri Müdürlüğüne 15/8/938 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. «4801»

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1/8/938 tarihinden itibaren yeni mesai saatlerinin tatbikine başlanacağından evvelce hareket saatleri değiştirilmiş olan ve Haydarpaşadan saat 14/40 da tahrik edilen 1032 No. lu katarla Pendikten saat 6/15 de tahrik edilen 1017 No. lu katar 1/8/938 tarihinden itibaren lâğvedilmiş ve bu katarların yerine eskisi gibi Haydarpaşadan 14/15 de hareket eden 32 No. lu ve Pendikten 6/35 de hareket eden 17 No. lu katarlar ikame edilmiştir.

38 No. lu katar da Haydarpaşadan saat 17/10 yerine 16/55 de hareket ederek Pendige saat 17/50 de varacaktır.

Yeni cep tarifesi bastırılmıyacağından sayın yolcuların ellerinde bulunan cep defterlerini bu tadilat dahilinde tashih etmeleri rica olunur. «4919»

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Mülkiyeti satılmak üzere kapalı zarf usulile arttırmaya çıkarılan Uzunköprüde vakfa aid altı taşlı su değirmenine talib çıkmadığından satım pazarlıkla yapılmasına karar verilmiştir. Şartnamesini okumak ve fazla malûmat almak isteyenlerin Edirne ve Uzunköprü Vakıflar İdaresine müracaatları ilân olunur. (4641)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı Satılma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Mikdarı	Tasinlanan İlk teminat tutarı		Eksiltmenin Nevi	Günü	Saatı
		Lira K.	Lira K.			
Gü. kolcuları için:						
Elbise :	335 takım :	6480	75	487	00	Kapalı 6/8/938 10 da
Manto	15 tane :					zarf
Gü. kolcuları için:						
Fotin :	335 çift :	1465	50	110	00	Açık ek- 11 de
İskarpin	15 » :					siltme

1. - Yukarıda yazılı eşyanın günü, saati ve nevelerine göre eksiltmeleri yapılacaktır.

2. - Şartname ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

3. - İsteklilerden kapalı zarfa iştirak edecekler eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesi hükümlerine göre hazırlanacakları teklif mektuplarını Galata eski İthalât Gümrüğündeki komisyona vermeleri ve açık eksiltmeye iştirak edeceklerin de gün ve saatinde ilk teminat maktubuzları ve kanunî vesikaları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. «4666»

ALBAYRAK MUSTAFA NEZİH ÇAYI

Erzincan Belediye Reisliğinden:

Erzincanda otuz bin lira keşifli bir sebze hali yaptırılacaktır. Bu halin inşaat için evvelce münakasaya konulmuş olan müddet içinde talib zuhur etmediğinden bugünden itibaren pazarlıkla ihalesi münakasaya konulmuştur. İnşaat pazarlık hitamında başlayacak ve 930 senesi mayıs gayesinde bitecektir. Yapılacak halin bedeli müteahhidin alacağı istihkak raporu üzerine tediyeye edilecektir. «4359»

YURDDAŞ, DİKKAT!

Senede yedi yüz milyon insanı hasta eden ve bunlardan sekiz milyonunu öldüren en müdhş âfet sıtmadır.

VATANDAŞ! Hiç ehemmiyet vermediğimiz sivri sineklerin bu akla hayret verici cinayetlerinden korunmak ve kurtulmak için hepimizin bildiği bir tek deva vardır ki bu da (Kinin) dir Kinin sıtmanın emsalsiz ilâcudur.

Beynelmîl tîb ve sıtma cemiyetleri de sıtmada yalnız kinini kabul etmiştir.

Bugünün tababeti kininin bu harikulâde kuvvetini arttırmak, halsizliği, kuvvetsizliği, kansızlığı önlemek ve sıtma parazitlerini derhal öldürmek için kinini Arsenik, Çelik ve bir çok acı nebatat hülâsalarile birleştirerek BIOGENİNE müstahzarını hazırlamıştır.

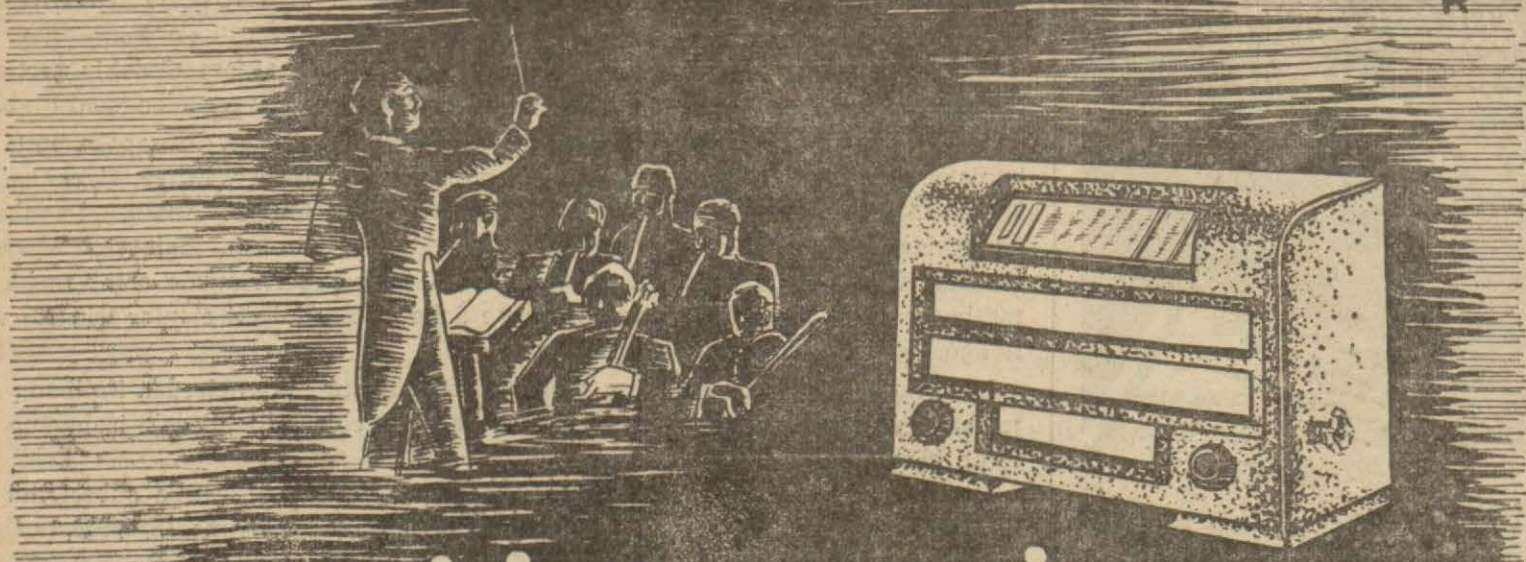
BIOGENİNE

Sıtmadan korunmak ve kurtulmak için en birinci devadır.

Kanı temizleyip çoğaltır. Kırmızı kürecikleri artırır, adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sıtma parazitlerini öldürür, sıtmanın bütün şekillerinde şifa temin

eden bu yüksek tesirli ilâç her eczanede bulunur

... Artistler evinizde çalışıyor gibi

KÖRTİNG

Radyolarında dinlersiniz.

TÜRKİYE VEKİLİ **NECİP ERSES**
İSTANBUL GALATA
ŞEŞLİ HAN ZÜLFARUZ SOKAK

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji
Arnavutköy, Tel. 36.160

Robert Koleji
Bebek, Tel. 36...3

ERKEK KISMI

Mekteb, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarı olarak mütehasıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedeni tekmüllünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazari usullerle elektrik, makine ve Nafia mühendisi yetiştirir.

KAYID GÜNLERİ: Kız kısmı Çarşamba, erkek kısmı Salı günleri saat 9 dan 12 ye kadar.

1 Ağustostan sonra: Kız kısmı Çarşamba ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar.

Erkek kısmı Salı ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar.

7 Eylül'den sonra her gün.

Fazla malûmat için mektubla veya bizzat müraacaat edilebilir.

Yalnız EVİNİZDE değil, CEBİNİZDE bile

Bir **NERVİN** bulun-

malı **NERVİN** UYUŞUKLUK - SINIR AĞRILARI - ASABI ÖKSÜRÜKLER - BAYGINLIK - BAŞ DÖNMESİ - ÇARPINTI ve

SİNİRDEN ileri gelen bütün RAHATSIZLIKLARI

İYİ EDER

Ne nebatt ne kimyevî zehirli hiç bir madde yoktur

Her eczanede bulunur.

HAZIMSIZLIK

Hayatın zevkından insanı mahrum eder.

PERTEV KARBONAT Komprimeleri

Çok temiz bi- Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkülât göz önünde tutularak yapılmıştır. Her eczanede satılır.

İSMET SANTONİN BİSKÜVİTİ

Çocukların ve büyüklerin barsaklarında yaşayan solucanları düşürmek için en birinci devadır.

Eczanelerde kutusu 20 kuruştur.

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasısı: Pazardan maada bergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonu 23398 - 21044

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müraacaat edilmelidir:

Hâncak Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem USAKLIĞIL

RADYOLİN

Bütün hayat imtidadınca dişlerin güzelliğini ve sağlamlığını temin eder.

ANCAK: Bu garantiyi elde edebilmek için dişleri «RADYOLİN» ile sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra muntazaman fırçalamak lâzumdur.

M
Ü
H
İ
M

Bir Nokta:

Yemekleri müteakıb her gece yarken temizlenmiyen dişler mikroblara ve onlar derecesinde muzır olan yemek kırıntılarının muzır tesirlerine maruz bırakılmıştır, demektir. Geceleri ağız dahilinde 35 dereceye varan hararetle bu mikroblar ve salya ifrazatı büyük tahribat yaparlar. Geceleyin fırçalanması ihmal edilen dişleri sabah-

leyin temizlemege kalkışmak, kırılan bir vazoyu cilâlamağa uğraşmaktan farksızdır. Bunun için:

Sabah - öğle ve Akşam her yemekten sonra
DAİMA RADYOLİN

KANZUK

SAÇ EKŞİRİ KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepekleri giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

POKER-PLAY

en meşhur traş bıçağı markasıdır

ADEMİ İKTİDAR
Ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.

(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

KIZILAY

İstanbul Deposu Direktörlüğünden:

1 - Satılınacak bir adet Rontken cihazı ve teferruatı 5 Ağustos 938 tarihine rastlayan cuma günü saat on birde kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 - Rontken cihazı ve teferruatının esas şartları ile fennî vasıflarını ve vaziyet plânını görmek ve bu hususta fazla izahat almak üzere isteklilerin Yeni Postane civarında Kızılay hanında Kızılay İstanbul deposu Direktörlüğüne müraacaat etmeleri ilân olunur.

ALEMDAR SIHHATEVİ

Sahibi ve Mes'ul Müdürü: Dr. Operatör Süleyman Mehmed Tezer. Dahilî cerrahî, nisaf ve asabi hastalıklar kabul edilir. Yatak ücretleri 2 liradan başlar.

Doğumlar en müsait şartlarla kabul edilir. Tel. 23700